

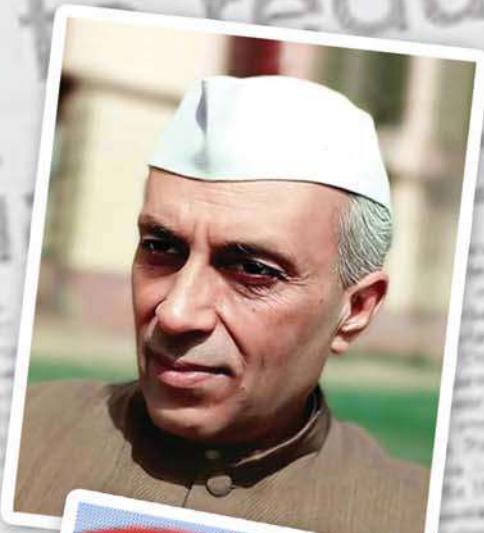
# ಜಗತ್ತಾರ್ಥ

ಕಲ 5127-ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಾಸ್ವಾಮಿ ಶಾಖೆ ಮಧ್ಯ ವಿಷಯ

28 ಏಪ್ರಿಲ್ - 04 ಮೇ 2025

ವೆಲ: ₹20/-

## ನೆರ್ವರೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ರಾಂಧ್ರೀ ವರ್ಷ



ಜಗತ್ತಾರ್ಥ ಚಂದಾನು ಚೆಲ್ಲಿಂದಾನಿಕಿ ಪರ್ಕ್ಯೂಸ್ ಕ್ಲ್ಯಾ.ಆರ್.ಕೋಡಿನು ಮಿ ಮೆಟ್ರೋಲ್‌ಟ್‌ ಸ್ಟ್ರೋ ಚೆಯಂಡಿ. ಲೆಡಾ <http://payit.cc/S18970> ಅನಿತ್ರಾಜರ್‌ಲ್‌ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಚೆಯಂಡಿ.



# ADMISSIONS OPEN

## Courses Offered



श्रीचन्द्रसेखरेन्द्र सरस्वतीविश्वमहाविद्यालयः  
Sri Chandrasekharendra Saraswathi Viswa Mahavidyalaya (SCSVMV)

Deemed to be University | Accredited by NAAC with 'A' Grade  
Sponsored and run by Sri Kanchi Kamakoti Peetam Charitable Trust

### UG PROGRAMMES

**B.E.** (Full Time) CSE / Civil / ECE  
(Lateral Entry) CSE / Civil  
ECE / EEE / Mechanical

Mechatronics / B.Tech (IT)  
(Part Time) EEEE / Mechanical  
Civil / ECE  
(Approved by AICTE)

**B.A.M.S.** Bachelor of Ayurvedic  
Medicine and Surgery (Approved  
by NCISM)

**B.Ed.** Bachelor of Education  
(Approved by NCTE)  
**B.Sc.** Cyber Security / Data  
Science / Computer Science /  
Computer Science with Cognitive  
Systems / Chemistry / Physics /  
Mathematics ( with Computer  
Applications)

**B.C.A.** Bachelor of Computer  
Applications  
**B.Com.** General / Computer  
Applications  
**B.B.A.** Bachelor of Business  
Administration

**B.A.** Sanskrit\* / English  
**Sastri (B.A.)** (Saithya, Nyaya,  
Vyakarana, Advaita Vedanta)

### PG Programmes

- **M.B.A.** Master of Business Administration
- **M.C.A.** Master of Computer Applications
- **M.E.** Power System / CSE / Engineering Design / Embedded System Technologies (Full-time / Part-time)
- **M.S. / M.D.** Ayurveda (Approved by NCISM)
- **M.A./Sanskrit\*** / Saithya / Nyaya / Vyakarana / Advaita Vedanta
- **M.Sc.** Physics / Chemistry / Mathematics
- **Acharya (M.A.)** (Saithya, Vyakarana, Nyaya, Advaita Vedanta)

### Allied Health Sciences

- **B.P.T.** Bachelor of Physiotherapy
- **B.Optom.** Bachelor of Optometry
- **B.Sc.** Cardiac Technology / Radiology and Imaging Technology / Dialysis Technology

### B.E. / Minor Degrees

- WiFi Enabled Campus
- Wellness Center
- Vibrant Sports & Culturals
- Accessible Gym

### Excellent Placement Facilities!

kanchiuniv.ac.in  
Apply Online!

### LAW Programmes

**B.A. LLB\*\* / B.B.A. LLB\*\* / LLB\*\***  
\*\*Approval awaited

\* ODL (Open Distance Learning) is also available

Contact: +91 96290 32323 | +91 96290 01144 | +91 80980 01630 (Ayurveda)

Campus Address: Sri Jayendra Saraswathi Street, Enathur, Kanchipuram, Tamil Nadu, India - 631561





## సంస్కృతిని రక్షిస్తేనే

### హిందూ ధర్మం నిలబడుతుంది: హంపి పీఠాభిపతులు

**సంస్కృతిని సేవించాలని, రక్షించాలని హంపి పీఠాభిపతులు శ్రీ శ్రీ శ్రీ విరూపాక్ష విద్యారణ్య భారతీ స్వామి పిలుపునిచ్చారు. మనం చేసే సేవలు కచ్చితంగా శ్రీరామునికి చేరతాయన్నారు. పవిత్ర త్రివేణి సంఘమ క్షేత్రం కండకుర్తిలో ఏట్రిల్ 18న లోకకల్యాణార్థం విఫ్ఫీష్చర, స్వంద (కుమారస్వామి), రుక్మిణి సహిత పాండుంగ విరల, కేవమూర్తి (పరమపూజనియ దాక్షర్జీ ఇంటి దైవం) విగ్రహ ప్రతిష్ఠ మహాత్మవం జిగింది. ఈ కార్యక్రమానికి భారతిస్వామి హజురె, ఆశీశప్రసంగం చేశారు.**

ఈ సందర్భంగా స్వామీఁటి మాట్లాడుతూ మనం చేసే పూజ ద్వారా 25% పుణ్యాన్ని పొందుతామని, సంస్కృతి రక్షణ ద్వారా మరో 25 శాతం పుణ్యం, సమాజసేవ ద్వారా మిగిలిన భాగం లభిస్తుందని వివరించారు. మన కుటుంబాలను, చుట్టూపక్కల వారిని, అట్టడుగువర్గాల ప్రజలను సేవించటం ద్వారా ఆశీర్వాదాలు, సానుకూల కర్మను పొందుతాని అన్నారు. సంస్కృతిని రక్షిస్తేనే హిందూ ధర్మం నిలబడుతుందన్నారు. కండకుర్తిలో ఈ ఆలయాల

నిర్మాణం జరగడం ఎంతో ముదావహం అని అన్నారు.

ముఖ్యపక్కగా పాల్గొన్న ఆర్వేస్విన్ దక్షిణ మధ్య క్షేత్ర కార్యాధార తిఫ్స్ప్స్వామి సంఘ నిర్మాత దాక్షర్జీ ప్రేరణదాయక జీవిత విశేషాలు, గ్రామీణ స్థాయిలో సంస్కృతి పునరుజ్జీవనంపై ప్రేరణాత్మక ప్రసంగం చేశారు.

కండకుర్తిలో నిర్మాణం అవుతున్న దాక్షర్జీ స్వార్థి కేంద్ర వివరాలు, కండకుర్తి గ్రామ ప్రాశస్త్రం గురించి స్వార్థి కేంద్ర ప్రకల్ప ఇంచార్ట, నీవాభారతి తెలంగాణ ప్రాంత సంఘటన మంత్రి వాసు వివరిస్తూ దాక్షర్జీ ఆర్వేస్విని స్థాపించి 100 సంవత్సరాలు పూర్తి అవుతున్నాయి. ఈ సందర్భంలో ఒకప్పుడు దాక్షర్జీ పూర్వికులు నివసించిన గ్రామం కండకుర్తి. సంఘ శతాబ్ది సందర్భంగా ఈ క్షేత్రంలో పూజ్య దాక్షర్జీ “స్వార్థి కేంద్రం” భవ్యంగా నిర్మాణం జరుగుతోంది. 2025 విజయదశమికి ఈ స్వార్థి కేంద్ర నిర్మాణం పూర్వపుతుండన్నారు. ప్రేరణదాయకమైన వారి జీవిత చరిత్ర ఇందులో నిక్షిపుం చేయనున్నారు. ఇది భావిత తరాలకు గొప్ప స్వార్థి కేంద్రంగా మారుసంది. సమాజంలో ఆర్థిక సామాజిక వెనకబడిన ప్రజలకు చేయాతనివ్వటానికి వారి జీవితంలో వెలుగులు నింపటానికి పలు సేవ కేంద్రాలలో భాగంగా కేశ విద్యాలయము, విద్యార్థి ఆవాస నిలయాలు, స్కూల్ డెవలమెంట్ సంటర్ నిర్మించున్నారు. ఏటితో పాటు యాత్రికుల కొరకు యాత్రి నివాస కాలేజీలు, డార్సెంట్స్ నిర్మించున్నారు. ఆధ్యాత్మిక, సాంస్కృతిక వికాసం జరగడానికి అనుకూలంగా ఉండే

భవనాలను కూడా నిర్మిస్తున్నట్లు తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో పలువురు సంస్కృతిపై, సేవాతత్త్వరతపై ప్రసంగించారు. అలాగే ఈ ఆలయాల నిర్మాణం, ధార్మిక పునరుజ్జీవనంపై కూడా ప్రసంగించారు.

ఏట్రిల్ 16 న కండకుర్తి గ్రామవీధులలో విగ్రహం డోరేగింపు నిర్వహించారు. అలాగే విఫ్ఫీష్చరపూజ, పుణ్యాధావచనం, యగశాల ప్రవేశం, అగ్నిప్రతిష్ఠ తదితర కార్యక్రమాలు జరిగాయి. 17వ తేదీన గోప్యాజతో ప్రారంభమైన వగ్రోమండల పూజ, సర్పతోభూద్రమండల పూజ, వాస్తు మండల పూజ, స్థాప్య దేవతా మూలమంత్ర పాపనం, ధాన్యాధివాసంతో పాటు పలు కార్యక్రమాలు జరిగాయి. ఏట్రిల్ 18వ తేదీన యంత్ర ప్రతిష్ఠ అవభూత స్వాన్నాలు, శిఖర యంత్ర ప్రతిష్ఠతో పాటు సార్వత్రిక సభతో ఈ కార్యక్రమం ముగిసింది.

ఈ కార్యక్రమంలో శ్రీ శ్రీ శ్రీ విట్ల కృష్ణ మహారాజుతో పాటు కేశ సేవానమితి అధ్యాత్మలు సుధాకర్ రెడ్డి, తెలంగాణ ప్రాంత సంఘాలక్షణ బర్ల సురేందర్ రెడ్డి, క్షేత్ర సేవాప్రముఖ్ ఎకాచుండ్రశేఖర్, జిల్లా సంఘాలక్షణ కాపర్టీ గురువరణ్, సైర్ సభ్యులు అయిన బి.ఐ.ఆర్. మోహన్ రెడ్డి, ప్రముఖ సామాజిక కార్యక్రమ సిచిత్ర ప్రసాద్, ప్రముఖ పారిశ్రామికవేత్త అనంతపై, అశ్విల భారతీయ వసవాని కల్యాణాశ్రమ మార్గదర్శక మండలి సభ్యులు సోమయాజులు, సంఘ కార్యక్రమ ప్రాంతులు, గ్రామ పెద్దలు, ప్రజలు, ఎమ్ముళ్లేలు, మాజీ ఎమ్ముళ్లేలతో పాటు దాక్షర్ హాంగ్ వార్ వంశస్తులు కూడా పాల్గొన్నారు. ★



Printed & Published by Nagol Sreenivas Reddy on behalf of Jagriti Prakashan Trust and printed at Kala Jyothi Process Pvt. Ltd, CFC 1&2, Raviriyala, Maheswaram, Rangareddy - 501 359. and published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

**సర్క్షోలేషన్ విపరాలు, ఫిర్మాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల విపరాల కోసం (కు.11 నుండి సా. 6 గంటల మధ్య)**  
**సంప్రదించండి.**

జి.పుకారాం : సర్క్షోలేషన్ మేనేజర్  
040-27561453 / 9959997013

**సంపాదక మండవితో సంప్రదింపుల కోసం**  
**(కు.11 నుండి సా. 6 గంటల మధ్య)**

కె. దుర్గారెడ్డి : అసోసియేట్ ఎడిటర్ -  
సబ్ ఎడిటర్ : - 9959991304

**డిజైనర్ : చిగుళ్ కుమార్, ఎడ్ కృష్ణ**

### చందాదారులకి గమనిక

చందాలను ఎవరికి వ్యక్తిగతంగా చెల్లించవడు. మీ దగ్గరకు వచ్చే బల్కి మొంబర్లకు (కార్యకర్తలకు) మాత్రమే చెల్లించి రసీదు తీసుకోగలరు. లేదా కింద ఇచ్చిన అకోంట్ ద్వారా చెల్లించగలరు.

భోన్ పే, గూగుల్ పే నుండి చెల్లించడానికి జాగ్రుతి అకోంట్ "To Bank / UPID" ఆస్తున్ వాడండి.

**Link / QR Code ద్వారా మీ చందా చెల్లించినపుడు**  
**Remarks దగ్గర కట్టించిన కార్యకర్త పేరు భోన్ నెం. తప్పకుండా రాయించండి.**



వెడి ప్రతి  
రూ.20



5 సంాల చందా రూ.4000

సంవత్సర చందా రూ.850

బ్యాంకు ఖాతా విపరాలు

A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust,  
920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch.

IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L

- సర్క్షోలేషన్ మేనేజర్, జాగ్రుతి

జాతీయం

భారతీలీ

పురియా ఉన్నాదం



12ఎ

**మహారాష్ట్రలో అవకాశవాద రాజకీయాలకు మరోసారి తెరలేస్తోంది. భాషా సంస్కృతుల పరిరక్షణ పేరుతో రాజకీయ దాయాదులు ఏడాది తక్కువ రెండు దశాబ్దాల తరువాత దగ్గరయ్యేంచుకు ప్రయుత్తాలు సాగిస్తున్నారు. రాజకీయాలలో, అందులోనూ కుటుంబ సభ్యుల మధ్య శాశ్వత శత్రువు మిత్రత్వాలు ఉండవనే పూరా మామూలు నినాదాన్ని శివసేన, మహారాష్ట్ర నవనిర్మాణ సేన (ఎంఎస్ఎస్) అధినేతలు ఉద్ద్రవ రాట్రీ, రాజ్ రాట్రీలు అందిపుచ్చుకున్నారు. ఇంతకాలం తూర్పు-పడమరలగా ఉన్న అన్వయముల తనయుల కరచాలన యత్నాలకు హింది వ్యతిరేకత అనే అంశం ప్రధాన సాధనమైంది. జాతీయ విద్యా విధానం కింద 1 నుంచి 5 వరకగా వరకు హిందిని మాడవ భాషగా విధిగా అమలు చేయాలన్న రాష్ట్రప్రభుత్వ నిర్మయాన్ని అడ్డపెట్టుకొని ఉభయులు చేతులు కలిపేందుకు సిద్ధపడ్డారు. తమకు రాజకీయాల కంటే మహారాష్ట్ర సాంస్కృతిక, భాషా పరిరక్షణ ప్రధానమని, మరాటి భాష మరాటియుల ఆత్మారమం ముఖ్యమంటుా.. అందుకు, తమ మధ్య గల చిన్నపాటి వివాదాలకు స్పస్తి పలుకుతామని ఇరువురు నేతలు సంకల్పం చెప్పుకొన్నారు. వివాదాలకు తాత్కాలిక 'విరామం' ప్రకటించారు. రాజ్యాంగపరంగా హోదాలు లేకపోయానా, శక్తిమంతవైన నాయకులుగా చెలామణిలో ఉన్న ఇద్దరికి అంతిమ లక్ష్యం అధికారమే? అందుకు సుమారు రెండు దశాబ్దాల నాటి సంఘటనే నిదర్శనం. శివసేన వ్యవస్థాపకుడు బాల్ రాట్రీకు తన తమ్ముడి కుమారుడు రాజ్ రాట్రీ అత్యంత ట్రీపిషాత్రుడు అని ప్రతితి. ఆయనే 'పెద్దాయన'కు రాజకీయ వారసుడు అవుతాడని కూడా చాలా మంది భావించారు. కులోగా అధినేత కుమారుడు ఉద్ద్రవ అరంగేట్రం, పాటీ కార్యానిర్వాహక అధ్యక్షుడుగా నియమితులు కావడంతో లెక్క తప్పింది. అలిగిన రాజ్ రాట్రీ శివసేనకు వీడ్సోల్ (2006) పలికి మహారాష్ట్ర నవనిర్మాణ సేన (ఎంఎస్ఎస్) పేరిట వేరు కుంపలి పెట్టాడు. ఎన్నికల్లోనూ పోటీ చేశారు. సీట్లు గెలవకపోయా ఓట్లు చీల్చుడంలో 'సేన' కీలక పాత్ర వహించిని నాటి ఫలితాలు రుజువు చేశాయి.**

శివసేన 2022లో మళ్ళీ చీలి ఉద్ద్రవ ముఖ్యమంత్రిత్వానికి ఎసరు తెచ్చింది.

**శాఖాపాఠ 1947 శ్రీ విశ్వాసు వైశాఖ సుద్ర పాండుమీ**

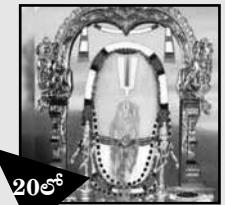
**లోపలి పేజీలలో...**



ముఖుపత్ర కథనం

నెప్రూపా పత్రికకు

గాంధీల పాతర



ప్రత్యేక వ్యాసం

చందన ప్రియుడికి  
అజువందన మాల

# జాగ్రత్త

## సంపాదక్షియం

దేశవ్యాప్తంగా వరుస విజయాలను భాతాలో వేసుకుంటూ వస్తోన్న బీజేపీ నేత్వుంటోని కూటమి మహారాష్ట్రలోనూ కొలువుదీరింది. దాంతో అధికారం కనుచూపు మేరలో లేదని అర్థమైన ఓచర పక్కలు' ఆత్మవిమర్శలో పడిపోయాయి. కలహించుకుంటే భారీగా నష్టపోతామన్న భావన లేదా భయంతో... ఉమ్మడి శత్రువును కలసి కట్టగా ఎదుర్కొన్నాలనే వ్యాహామే ఈ కలయిక యత్నాలకు కారణమని ప్రత్యేకంగా చెప్పునవసరం లేదు. అయితే రాక్రె ద్వారం ఒక్కటినా..

## 'మహర్' అవకాశవాదం

ద్వారియ క్రేచి నాయకత్వం ఎంతవరకు సహకరిస్తుండన్నది ప్రతః. సోదరులిద్దరు కలసి నడుచినా, రాజ్ రాక్రె రాజకీయ ఎదుగుదలను ఉద్దేశ్వ ఎన్ఱెకి సహించబోరని శివసేన నాయకుడు రాందాన్ కదమ్ లాంచి వారు వ్యాఖ్యానించడం గమనార్థం. మరోవంక, రాజ్ రాక్రె ఇప్పటి వరకు బీజేపీతో అంటకాగారన్నది ఉద్దేశ్వ వరదం ఆరోపణ. మరాలీ భాష కోసం, మరాలీయల బాగు కోసం విభేదాలను పక్కన పెట్టేందుకు తాను సిద్ధమని, అయితే మహరాష్ట వ్యతిరేకశక్తులకు దూరంగా ఉండాలని ఉద్దేశ్వ పరపతపెట్టారు. ఆ శక్తులు ఏమిటో స్ఫ్రెంచ్ చేయకపోయినా, రాజును విశ్వసంలోకి తీసుకుంటున్నట్లు లేదని ఆ ప్రకటన చెబుతోంది. వ్యక్తిగత స్పార్టం, ప్రయోజనాల కోసం కాకుండా రాష్ట్ర ప్రయోజనాల కోసం ఏకం కావాలని, అవిభక్త శివసేనలో ఉద్ధవతో కలసి పనిచేయడానికి ఎలాంటి

అభ్యంతరం లేదన్న రాజ్ రాక్రె ప్రకటనకు ఉద్దేశ్వ సానుకూలంగా స్పందించారని వార్తలు వచ్చాయి. కానీ అటు ఇటు అనుయాయలు, అభిమానుల్లో సభ్యతపై అనుమానాలు రేగుతానే ఉన్నాయి. ప్రైగా, అన్వరమ్ముల మధ్య కుటుంబరంగా భావోద్వేగ చర్చలు మాత్రమే నదుస్తున్నాయి తప్ప ఇప్పటిక్కప్పుడు పాత్రులు లేవన్న ఉద్దేశ్వ రాక్రె సన్నిహితుడు, ఎంపీ సంజయ్ రౌత్ వ్యాఖ్య ఉద్దేశ్వ పరపతకు లోబడే ఉండని భావించారి.

రాక్రె సోదరుల మధ్య సయోధ్యపై జరుగుతున్న చర్చలను, బీజేపీ అధికారం, రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఘడంపే అంతగా పట్టించుకోవోగా, ఆ పరిణామాలను స్పాన్షపించారు. అయితే దినోపై మిమియ అతిగా స్పందించిందని, అవసరానికి మించి దృష్టి సారించిందని వ్యాఖ్యానించారు. 'ఇద్దరు సోదరులకు సంబంధించిన అంశంలో మా జోక్కం అనవసరం. ఒకరు (రాజ్ రాక్రె) ప్రతిపాదించారు. మరాకరు (ఉద్దేశ్వ) అంది పుచ్చుకుంటున్నారు. కనుక దీనిపై అంతగా స్పందన కానీ వ్యాఖ్యానం కానీ అవసరంలేదు' అన్నారు ఘడంవీన్. విభేదాలు పరిష్కరించుకుంటే మంచిదే కదా? అని ముక్కాయించారు.

ఇక సోదరుల పునరేకీకరణపై ఎవరెన్ని కారణాల చూపినా, భాష్యాలు చెప్పినా, అది ఎన్నికల ఎత్తగడలో భాగమనడానికి సందేహించచుపసరం లేదు. గత ఎన్నికల్లో చవిచూసిన పరాజయం నుంచి బయటపడి త్వరలో జరిగే స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో అయినా పరుపు దళించుకోవాలన్న యోచన ఈ రాజీ యత్నాలకు కారణంగా చెప్పేవచ్చంటున్నారు. రాష్ట్రంలో మరాలీ భాష అమలు కోసం కొంతకాలంగా ఉద్యమిస్తున్న రాజ్ రాక్రె, ఇప్పుడు హిందీ వ్యతిరేకతనూ భూజానికిత్తుకున్నారు. అదీ సమీప భవిష్యతోలో జరిగే ఎన్నికలకు ఆయధంగానే విశేషకుల పరిగణిస్తున్నారు. ఎంపెన్వెన్స్తో చేతులు కలపితే మున్సిపల్ కార్బోరేషన్ పోరులో పుంజుకోవచ్చున్నది ఉద్దేశ్వ శివసేన అభిప్రాయంగా ఉంది. మరాలీయలే బాగోగులే వారి ప్రథమ ప్రాధాన్యతను కుంటే కలసి నడువాలనుకోవడం ఆహోనించదగ్గ పరిణామమే!! ★

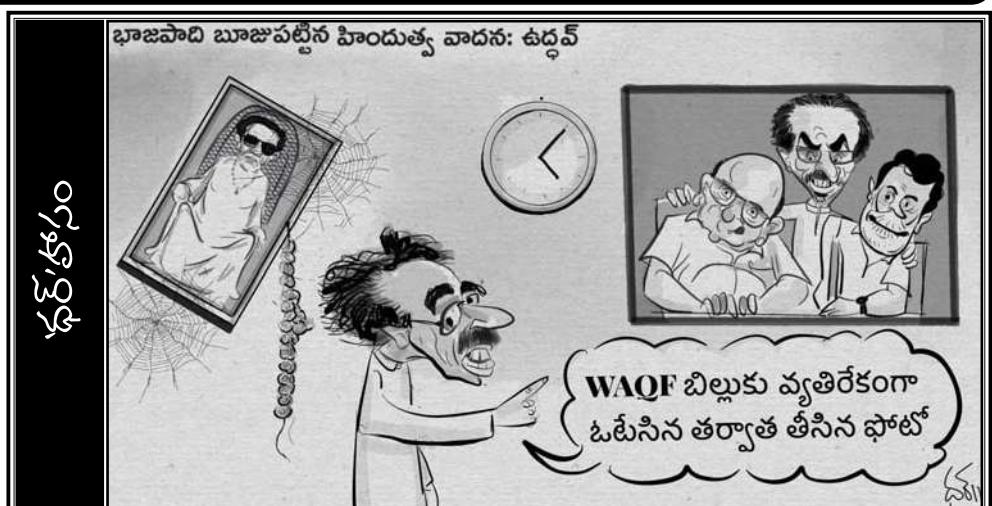
28 ఏప్రిల్ 2025, సాపీమవారం

అసతోమా సద్గుమయ తమసో మా జ్యోతిర్థమయ మృత్యుయై అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్



కథ

దృక్పథం  
- వి. శాంతి ప్రబోధ



అప్పులతో సంకేతమం-భజానా వెలవెల (తెలంగాణ)

- 14 కొలుపుల పలలో "వర్ధమాన" యువత (లక్ష్మం) - 28

కూటమి గూటికి స్నేహి నేతలు (అంద్రప్రదేశ్)

- 16 తొలి తెలుగు చచన వాగ్దేయకారుడు.. (గజమెత్తిన గతం) - 30

స్పార్టం పరుల నుంచి సామాన్యుల చెంతకు వక్క ఆస్తి (పర్మమానం) - 22

ఆసుపత్రము అంతర్జాతీయము (అంతర్జాతీయము) - 36

ఉత్సాహ పతనాలు అనివార్యం... (అంతర్జాతీయము)

- 23 జపీవెల్-18లో తెలుగు తేజాలు.. (క్రీడ) - 43

కృష్ణాంతో విశ్వమార్యమ్! (అనో భద్రాః)

- 28 ఆకట్టుకోని భావోద్వేగాల అర్థాన్ సన్నాహ వైజయంతి (సినిమా) - 50

# NATIONAL

# నెప్రూ పత్రికకు

నేపసల్ హెరాల్డ్ కేను పెద్దదే కానీ, దేశం పట్టించుకోవలసిన స్థాయిలో పట్టించుకోవడం లేదు. ఇది ప్రథమ ప్రధాని జవాహర్‌లల్ నెప్రూ స్థాపించిన పత్రికే కావచ్చు. దీని పేరుతో వేల కోట్ల రూపాయలు దోచేశారస్త ఆరోపణలకు ప్రాథమిక సాక్ష్యధారాలు ఉన్నాయని కోర్టు అభిప్రాయానికి వచ్చి ఉండవచ్చు. అయినా మీడియా, విపక్షాలు కాంగ్రెస్‌ను ఒక్క మాట కూడా అనడం లేదు. ఇక ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న కాంగ్రెస్ నేతలు ఇదంతా కళ్ళ సాధింపు చర్య అంటూ నిస్పిగ్గా రోడ్‌క్రెడ్కడం ఈ ఉదంతంలోనే విస్తుపోయే అంశం. ఈ కేనుకు సంబంధించిన చార్జీషీట్సు ఎన్ఫోర్స్‌మెంట్ డైరెక్టరేట్ ఏప్రిల్ 9న ధీల్చీలోని రాస్ ఎవెన్యూ కోర్టుకు సమర్పించింది. ఇందులోనే సోనియా పేరు ఏ1గాను, రాహుల్ గాంధీ ఏ2గాను ఉన్నారు. నెప్రూ స్థాపించిన పత్రికకు నకిలీ గాంధీలు ఎసరు పెట్టి వేల కోట్ల రూపాయల ఆస్తులను జీబులో వేసుకున్నారన్న ఆరోపణలే ఇవస్తే, అయినా పత్రికా స్వాతంత్యం, వాటి గౌరవం గురించి మాటల్లడే ఏ ఒక్క వర్గం.

**నేపసల్ హెరాల్డ్ నెప్రూ అనుబంధం ఉద్యోగభరితమైనది.** బహుశా నేతి నకిలీ గాంధీలకు ఈ వాస్తవం తెలిసి ఉండడు. నెప్రూ పాలిట ఈ పత్రిక ఎప్పుడూ తెల్ల ఏనుగు బాపతుగానే ఉంది. 1938లో మొదలైన పత్రిక 1948లో ఒక దశాబ్ద కాలంలోనే మూడేళ్ళ మూర్ఖతవడింది. పత్రికా సిబ్బందితో ఒకసారి జరిగిన సమావేశంలో, ఒకటి నిజం, మనకు వ్యాపారం చేయడం ఎలాగో తెలియదు అన్నారట నెప్రూ. స్వాతంత్యం వచ్చిన తరువాత మాత్రం, అలహోబాద్లో ఉన్న ఆసంద భవన్సు అమృతానిక్కొని సిద్ధమే కానీ, నేపసల్ హెరాల్డ్ ను వరలకోను అన్నారట నెప్రూ. స్వాతంత్యోద్యమంతో ఇంత మమేకమైన పత్రిక, నెప్రూ స్థాపించిన పత్రికను నకిలీ గాంధీలు నడిలోడ్డు మీద అవ్యుతారు. అయినా ఇది

తప్పుకాదన్నట్టే ఆ పాట్లే వ్యవహరిస్తున్నది. కాంగ్రెస్ అధికార ప్రతినిధి జైరామ్ రమేష్ చార్జీషీట్సు రాజకీయ ప్రతీకార చర్యగా అభివర్షించారు. విషినీ అధ్యక్షుడు మల్కికార్జున భద్రే అయితే, చార్జీషీట్సో కాంగ్రెస్‌ను బెదిరించలేరని వ్యాఖ్యానించారు. యథాపకారం కేంద్ర దర్శావు సంస్లఘను రాజకీయ ప్రయోజనాలకు, విపక్షాలను అణచివేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉపయాగించుకుంటున్నదని పాత పాటే కాంగ్రెస్ వినిపించింది. ఇంతకీ ఈ కేను మన్సోహన్ సింగ్ ప్రధానిగా ఉండగానే 2012లో కోర్టుకు వచ్చింది. నెప్రూ సామ్యును నకిలీ గాంధీలు దోషుకోవడమే ఈ మొత్తం ఉదంతం సారాంశం.

నేపసల్ హెరాల్డ్ వివాదం ధీల్ మెట్రోపాలిటన్ మేజీస్ట్రేట్ కోర్టులో దశాబ్దంగా నలుగుతున్నదే. తాజాగా ఇంత సంచలనం రేకెత్తడానికి కారణం

ఎన్ఫోర్స్‌మెంట్ డైరెక్టరేట్ ఏప్రిల్ 9న సమర్పించిన ఆరోపణల ప్రతంలో ఏ 1గా సోనియా గాంధీ, ఏ 2గా రాహుల్ గాంధీ పేర్లను చేర్చారు. అంటే ఆ ఇద్దరి మీద నేరారోపణ చేసి, విచారణ ఆరంభించాడానికి అనుమతి వచ్చింది. దీనినే మరొకసారి దీని మీద జాతికి ఉత్సవకత పెరిగింది. చార్జీషీట్ అంటే ఆరోపణల పత్రం. దీనినే తుది నివేదిక లేదా పోలీస్ నివేదిక అంటారు. ఒక సేర కార్బూకలాపం మీద పోలీసులు లేదా దర్శావు సంస్లఘ దర్శావు పూర్తి చేసిన తరువాత సమర్పించే పత్రం. ఇందులో కేను పరిచయం ఉంటుంది. సేకరించిన సాక్ష్యాలు ఉంటాయి. నిందితుల మీద చేసిన ఆరోపణల గురించి ఉంటుంది. దీనిని ఒకసారి కోర్టుకు సమర్పిస్తే, కోర్టు ఆమోదిస్తే ఇక విచారణ మొదలుయి నట్టే. కాబట్టి సోనియా, రాహుల్ విచారణను ఎదురొపుచేయాలన్నది. అది దేశం చూడాలోతున్నది.

నేపసల్ హెరాల్డ్ కేనులో సోనియా, రాహుల్ గాంధీల మీద నమోదైన ఆరోపణ మనీలాండ్రింగ్ (మనీ లాండ్రింగ్) ఒక చట్టమిరుద్ధ చర్యకు పెట్టిన పేరు. ఇందులో సేరపూరిత పద్ధతులలో పెద్ద ఎత్తున సామ్య సేకరిస్తారు. ఈ సేకరణలో మత్తు మందుల అక్రమ రవాణా, ఉగ్రవాదులకు నిధులు ఉండోవ్య. అయితే ఇలా నేరపూరిత చర్యల ద్వారా సేకరించిన సామ్యును చట్టబద్ధమైనదిగా చూపడమే మనీ లాండ్రింగ్. సేరపూరిత మార్గాలలో నగదు తెస్తారు కాబట్టి, దానికి మకిలి అంటి ఉంటుంది. దానిని లాండరన్ పుట్టం చేస్తారు. కాబట్టి మనీ లాండ్రింగ్ అని పిలుస్తారు). బీజేపీ నాయకుడు డాక్టర్ సుఖుమాణియం స్వామి 2012లో రాభులు చేసిన కేను ఇది. మనీలాండ్రింగ్, పాట్లే నిధుల దుర్స్విని యోగం అన్న ఆరోపణలతోనే డాక్టర్ స్వామి కూడా



# గాంధీ పాతర

దేశంలో ఎమర్జెన్సీ వాతావరణం ఉన్నదని వియుచుకుపడే మీడియా ఈ విషయం మీద జంకా గుంభనంగా ఉంది. ఒక్క విపక్షం కూడా సోరు విప్పడం లేదు. జిస్టీస్, ఈటిల్ దాస్టీకాలుకు వ్యతిరేకంగా అంటూ కాంగ్రెస్ ఈ అంశం మీద దేశవ్యావ్హ నిరసనలు నిర్వహించింది. మొత్తానికి ఈ నిరసనతో నేషనల్ హార్ట్ కేసులో కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రమేయం ఎంత లోతుగా ఉన్నదో జాతి యావత్తుకు తెలిసింది. పనిలో పనిగా ఈ కేసులో కాంగ్రెస్ పార్టీని నడిపిస్తున్న ఇద్దరు ప్రముఖులు కూడా నింభతులేనన్న విషయం కూడా భారతజాతి మొత్తానికి తెలిసింది.



కోర్టును ఆప్రయించారు.

ఈ కేసును అర్థంచేసుకోవడానికి కొన్ని విషయాలు పరిశీలించాలి. అసోసియేట్ ఇర్రుల్ లిమిటెడ్ (ఎంజెఎల్) అనే సంస్థ భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ నుంచి రూ. 90.25 కోట్ల రుణంగా తీసుకుంది. దీనికి పద్ది లేదు. ఈ రుణం తిరిగి తీర్చులేదు. అయితే యంగ్ ఇండియన్ అనే ఒక సంస్థను 2010లో చేర్చారు. దీని మూలధనం రూ. 50 లక్షలు. కానీ ఈ యంగ్ ఇండియన్ తరువాత ఎంజెఎల్ ఆస్తులు మొత్తం (రూ 5,000 కోట్ల) తన వశం చేసుకుంది. ఇందులో సోనియాగాంధీ, రాహుల్ గాంధీ ప్రమేయం ఉండని చెబుతూ డాక్టర్ స్టోమ్ కోర్టు తలుపు తట్టారు.

అసోసియేట్ ఇర్రుల్ లిమిటెడ్ (ఎంజెఎల్) ఒక అన్వితస్వేచ్ఛ కంపెనీ. దీనిని నవంబర్ 20, 1937న నేషనల్ హార్ట్ విప్రతిక వ్యవహోరాలలోకి తీసుకువచ్చారు. దీనిని చిరునాయా హార్ట్ హాస్, 5-ఎ, బహదుర్ ప్యా జఫార్ మార్క్, స్మాధిథీ. ఇది నెప్పుళూ ఆలోచనే. ఇంతకీ ఎంజెఎల్ సాంత ఆస్తి ఏమీ లేదు. ఇదే నేషనల్ హార్ట్ ప్రమర్ఖకర్త. ఈ ప్రతిక 5000 మంది స్వాతంత్య సమరయోధుల వాటా ధనంతో ప్రారంభమయింది. అంటే వీళ్ళే ఎంజెఎల్ భాగస్వాములు. ఎంజెఎల్ మూలధనం చిలువ రూ 5 లక్షలు. ఎంజెఎల్ స్థాపనకు సంబంధించిన పత్రం మీర పండిత్ నెప్పుళో పాటు కాంగ్రెస్ ప్రముఖులు పురుషోత్తముడాన్ టండన్, ఆచార్య నరేంద్రదేవ్, కైలాన్ నాథ్ కట్టు, రఘీ అహృదీ కిద్యుయ్, కృష్ణదత్త్ పాలీవాల్, గోవిందవల్లభ్ పంత్ సంతకాలు చేశారు. నిజానికి ఈ సంస్థ ఏ వ్యక్తికి చెందినది కాదు. ఒక్క వారా సంస్థలతో సహా మరే ఇతర వాటిజ్య సంస్థలోను ఇది సంబంధాలు నెరవడు. ఎంజెఎల్ కంపెనీల

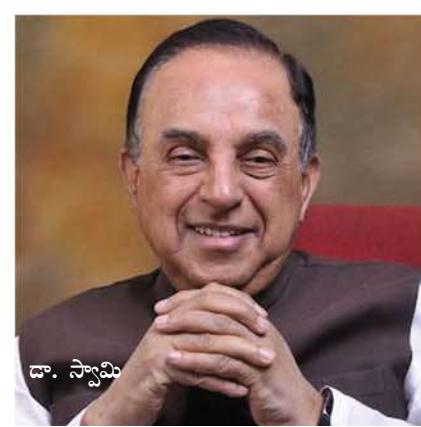
రిజిస్ట్రేషన్ సమర్పించిన నివేదిక ప్రకారం సెప్టెంబర్ 29, 2010 నాటికి ఎంజెఎల్ 1,057 మంది వాటాదారులు ఉన్నారు. మార్చి 22, 2002 నుంచి మోతీలాల్ ఓరా (ఇప్పుడు మన మధ్య లేరు) ఎంజెఎల్ షైర్ట్, ఎండీగా ఉన్నారు. 2011లో ఎంజెఎల్ ను యంగ్ ఇండియా సంస్థకు బదలాయించారు. అప్పటికి ఇది నష్టాలలో నడుస్తున్నది.

ఎంజెఎల్ 2008 వరకు నేషనల్ హార్ట్ (ఇంగ్లీష్) పోటు క్వామీ ఆవాజ్ (సర్కు), నసలీవన్ (పీఎందీ) ప్రచురించేది. ఎంజెఎల్కు ధీమీ, లక్ష్మీ, ధోపాల్, ముంబై, ఇండోర్, పట్టు, పంచకుల్ వంటి చోట స్థిరాస్తులు కూడా ఉన్నాయి. పీటి విలువ రూ 50 బిలియన్లు. ఆరంతస్తుల హార్ట్ హాస్ కార్బూల్ భవనం సహి మిగిలిన ఆస్తులు 10,000 చదరపు మీటర్లు. ఇంత జరిగిన తరువాత జనపరి 21, 2016న ఎంజెఎల్ లక్ష్మీలో సమావేశమైన నేషనల్ హార్ట్ టో పాటు మిగిలిన రెండు పత్రికలు పునఃప్రారంభించాలని నిర్ణయించడం విశేషం. అంటే కేసు బిగుస్తున్నదిని అర్థమైన తరువాత కంటి

తడుపుగా తీసుకున్న నిర్ణయం. అయినా 2014లో నరేంద్ర మౌద్ది అధికారంలోకి వస్తారని ఊహించని కాంగ్రెస్ చేసిన అనేక అవమానకర చర్చలలో ఇది కూడా ఒకటి. ఎంజెఎల్ మెనుక ఉన్న వేల కోట్ల ఆస్తులు యంగ్ ఇండియా సంస్థకు బదలీ అయినది 2010లోనే.

నేషనల్ హార్ట్ కేసులో తమకు సమన్స్ ఇప్పకుండా డిస్టోమిన్ చేయాలంటూ సోనియా గాంధీ చేసిన అప్పటిల్ని కింది కోర్టు కొట్టివేసింది. దీనితో వాటాదారులు గళం విప్పారు. పీరంతా స్వాతంత్య సమరయోధుల సంతానమే. ఒక్క సమావేశానికి కూడా తమకు నోటీసు ఇవ్వేదని, తమకు తెలియకుండా ఎంజెఎల్ వాటాలను (అంటే స్వాతంత్య సమరయోధు లపి) యంగ్ ఇండియానుకు బదలీ చేశారని (డిసెంబర్, 2010) వారు అంటించారు. ఎంజెఎల్ వాటాదారులలో శాంతిభూపణ్ (అలబోబాద్ ప్రైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి), మార్కుండేయ కట్టు (మద్రాస్ ప్రైకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్) వంటి ప్రసిద్ధులు కూడా ఉన్నారు.

ఎంజెఎల్ నుంచి వాటాలు బదలాయించుకున్న యంగ్ ఇండియాను ఒక ప్రైవేట్ కంపెనీ. నవంబర్ 23, 2010న ఏర్పాటుయింది. దీని చిరునాయా రెండు హార్ట్ హాస్, బహదుర్ జఫార్ మార్క్, ధీమీ. అంటే ఎంజెఎల్ చిరునాయా. యంగ్ ఇండియా సంస్థకు ఒకరని డైరెక్టర్ గా నియమించారు. డిసెంబర్ 13, 2010న డైరెక్టర్ గా వచ్చిన వ్యక్తి సాక్షాత్తు రాహుల్ గాంధీ. జనపరి 22, 2011న పాలక మండలిలో సోనియా గాంధీ చేరారు. కొత్త కంపెనీలో 76 శాతం వాటాలు సోనియా, రాహుల్ పేరిట మార్కాయా. 24 శాతం కాంగ్రెస్ నాయకులు మోతీలాల్ ఓరా, ఆస్కార్ ఫెర్నాండెజ్ లక్క చెరి 12



# నేపసల్ హెరాల్డ్

ప్రతికల ధైయం వార్తలను అందించడం. అలాంటిది ఒక దశాబ్దకాలంగా ప్రతికలలో పత్రాకశీర్షికగా దర్శనమిస్తున్న ప్రతిక నేపసల్ హెరాల్డ్. నేపసల్ హెరాల్డ్ జవాబార్లాల్ నెప్రూ స్థాపించారు. నెప్రూ ఎదుర్కొన్న రాజకీయ అస్వించారు. అదుర్కొన్న రాజకీయ అంటారు నెప్రూ జీవిత చరిత్రకారుడు బెంజిమిన్

జకారియా. 1930లోనే ప్రతిక ఆలోచన చేశారు. అందుకు కారణం, స్పూరాజ్య సమరంలో వస్తున్న మార్పు. పదునెక్కుతున్న భావాలు. అభిప్రాయాల మధ్య పెరిగన సంఘర్షణ. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్‌లో రియాక్షనరీ శక్తులు పెరిగిపోయాయని వీటిని ఎదుర్కొన్నాడనికి ప్రతిక అవసరమని నెప్రూ భావించారు. ఆ ఆలోచన 1936 నాటికి తీవ్ర రూపం దాఖింది. సెప్టెంబర్ 9, 1938న లక్ష్మీ

సంచి తొలి సంచిక వెలు వడింది. 1942 నాటి క్షీట్ ఇండియా ఉద్యమం ప్రతికకు గదాఫూతంగా మారింది. కాంగ్రెస్‌ను నిప్పించారు. నేపసల్ హెరాల్డ్ సహ 80 ఇతర ప్రతికలు మూతపడ్డాయి.

ప్రథమ్య ఆదేశాల మేరకు అది ఇచ్చిన ప్రకటనలను ప్రచురించే పని ప్రతికలు చేసే, అవి కరపత్రాలుగా మారిపోతాయని, స్పూర్చ లేసప్పుడు ప్రమరణ నిలిపి వేయడవే ఉత్తమమని గాంధీ జీ పిలుపునిచ్చారు. దానితోనే నేపసల్ హెరాల్డ్ ప్రమరణుని నిలిపివేశారు. ప్రతిక తిరిగి నవంబర్ 1945లో పున: ప్రారంభమైంది. ఎం.చలపతిరావు సంపాదకుడు. దినికి కోటంరాజు రామారావు, కష్టంతెసింగ్ కూడా సంపాదకులుగా పనిచేశారు. స్పూర్చ ప్రమాదంలో పడింది. నీ శక్తితో దానిని రక్షించు' నినాదం ప్రతిక మీద ఉండేది. 1975-77 మధ్య ఈ నినాదం కనుమరుగైంది. కారణం, అది అత్యవసర పరిస్థితి కాలం. ఆ సమయంలో కాంగ్రెస్ ప్రతిక కాబట్టి అత్యవసర పరిస్థితిని సమర్థించింది.

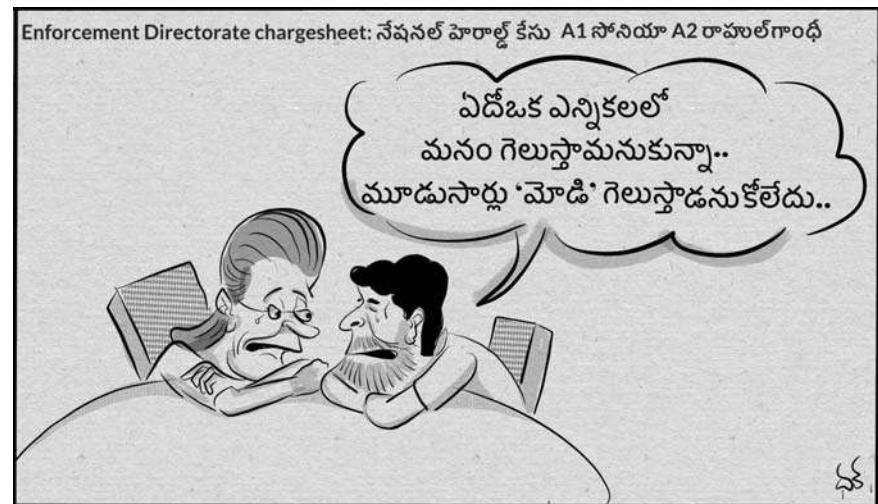


శాతం వంతున దఖలయ్యాయి. కాబట్టే యంగ్ ఇండియన్ స్పూర్చ స్పూర్చి సోనియా, రాపుల్ సాంత సంస్థని వేర్కొన్నారు. ఏజెంట్లు చెందిన రూ. 16 బిలియన్ల విలువైన భూమిని యంగ్ ఇండియన్ సంస్థ హాస్పిటల్ ను చేసుకొన్నది ఆయన ఆరోపించారు. దీనితో పాటు ఆ మూడు ప్రతికల ప్రచురణ హక్కులు కూడా వీరికే దఖలు పడినాయని కూడా స్పూర్చి తెలియచేశారు. యంగ్ ఇండియన్ సంస్థకు భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ నుంచి రూ. 90 కోట్ల రుణం, ఎలాంటి పూచీ లేకుండా ఇచ్చిన మాట నిజమేనని ఏజెంట్ ఫిబ్రవరి 26, 2011న ప్రకటించింది. ఒక రాజకీయ పాట్ వాణిజ్య సంస్థకు రుణం ఇప్పడం ప్రజాప్రాతిషిద్ధ చట్టం 1951లోని 29 ఏ ప్రకారం చట్ట విరుద్ధమని కూడా డాక్టర్ స్పూర్చి వాదన. అలాగే ఆదాయచట్టం 1961లోని 13వ సెక్షన్ ప్రకారం కూడా ఇది చట్ట విరుద్ధమేనని డాక్టర్ స్పూర్చి ఆరోపించారు. కాబట్టి సీటీస్ దర్శావు చేయాలని సూచించారు. ఆ రుణం ఇచ్చినది కేవలం నేపసల్ హెరాల్డ్ పునరుద్ధరణకే తప్ప వాణిజ్య

అవసరాలకు కాదని తరువాత యంగ్ ఇండియన్ వివరణ ఇచ్చింది. చివరికి ప్రాథమిక సాక్ష్యధారాలు ఉన్నాయని డ్రువీకరించిన కోర్టు సమస్య జారి చేసింది. న్యాయస్థానం గునించిన సాక్ష్యం- ప్రజాధనాన్ని వ్యక్తిగత ప్రయోజనాల కోసం బదలాయించు

కోవడానికి యంగ్ ఇండియా లిమిటెడ్ సంస్థను స్థాపించారని అనుకోవలసి పస్తున్నది.

జూన్ 26, 2014న మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేట్ జూన్ గోపుత మోనాచా సోనియా, రాపుల్, మోతీలాల్ ఓరా, ఆస్కార్ శెర్మాన్డెస్, సుమన్ దూచే, శామ్ పిల్రోదాలకు నోటీసులు జారి చేశారు. అగ్స్ట్ 7, 2014న కోర్టు ముందు హోబరు కావాల్సున్డె వాటి సారాంం. ఈ సమయసు నిలిపివేయ వలసింగింగా కోరుతూనే సోనియా ధీల్లీ ష్టైకోర్టుకు వెళ్లారు. అయినా విచారణ ఆగలేదు. ఈ కేసులోనే మే 2019న రూ. 64 కోట్లు, నవంబర్ 2023న రూ. 751 కోట్ల రూపాయల ఆస్తులను ఎన్ఫోర్స్ మెంట్ డైరెక్టర్ శాస్వత ప్రాతిపదికను అటాచ్ చేసింది. విప్రిల్ 9, 2025న ఈటి చాక్ష్టీట్ దాఖలు



చేసి, సోనియాను ఏ1గాను, రాపులన ఏ 2గాను పేర్కొన్నది.

దీనికి తోడు మరొక కేసు కూడా నమోదై ఉంది. ప్రస్తుతం ఇది పంజాబ్-హరియాణా హైకోర్టులో విచారణలో ఉంది. హరియాణా మాజీ ముఖ్యమంత్రి భూపేంద్ర సింగ్ హండు ఇందులో నిందితుడు. సిబీల దర్శాపు చేస్తున్నది. పంచుకుల్లోని ఒక ఆస్తి గురించిన వివాదం ఇది. అనేసినియేటెడ్ జర్నల్ లిమిటెడ్కు హండు తన హోదాను అడ్డం పెట్టుకుని భూమిలు కేటాయించి, రాష్ట్ర భూమాకు కోట్లాడి రూపాయల నష్టం తెచ్చారన్నదే ఆ ఆరోపణ.

నేపసన్ల హెరాల్డ్ అవినీతి వ్యవహారంలో సోనియా, రాపుల్ దౌరికి పోయారని బీజేపీ నాయకుడు, కేంద్ర మాజీ మంత్రి అనురాగ్ రాకూర్ విమర్శించారు. ఈ కేనుతో తమను బడిరించలేని నేపసన్ తో అధ్యక్షుడు విమర్శలు లంఘించుకున్న క్రమంలో రాకూర్ ఈ విమర్శలు చేశారు. ఈ విమర్శలు మామూలే అయినా, ఈ సందర్భంలో రాకూర్ నేపసన్ హెరాల్డ్ మీద చేసిన అరోపణలు గమనించ దగినివి. సుఖమణియం స్పెషియల్ 2012లో ఈ పత్రిక అవతపకల మీద కోర్టుకు వెళ్లారు. అయితే 2016లో కాలికి అంతిమ బురదను కడుక్కునే ఉద్దేశంలో పత్రికను తీరిగి ప్రారంభించారు. అయితే అది ఎవరు చదువుతున్నారో ఎప్పుడు వ్యక్తున్నదో ఎవరికి తెలియదని రాకూర్ విమర్శించారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆ పత్రికను మళ్ళీ మళ్ళీ ప్రారంభించాలని ఆరాటపడుతున్నది కానీ సాధ్యం కావడం లేదని ఆయన విమర్శించారు. 2016లో తీరిగి ప్రచరణ ప్రారంభించినట్టు మాత్రం చెప్పారు. అదికూడా డిజిటల్ రూపంలో మాత్రమే. అందుకే తాము ఎప్పుడు నేపసన్ హెరాల్డ్ గురించి మాట్లాడినా తత్త్వపడుతూ



ఉంటారని కాంగ్రెస్ నేతలను ఉద్దేశించి ఆయన అన్నారు. నిజానికి కాంగ్రెస్ చరిత్రలో అనేక ఆర్థిక అవక తపకలు ఉన్నాయని అందులో నేపసన్ హెరాల్డ్ పత్రిక వ్యవహారం ఒకటి మాత్రమేనని రాకూర్ గుర్తు చేశారు. అసలు ఆ పత్రికను చదివేవారు ఎవరు లేరని ఆయన ఎద్దేవా చేశారు. దానిని ఎప్పుడూ అచ్చుకు పంపరు. కొన్ని పత్రికలు పేపర్ మీద అచ్చుపుతాయనీ, కొన్ని పత్రికలు కేవలం పేపర్ మీద ఉంటాయని ఆయన విమర్శించారు. నేపసన్ హెరాల్డ్ రెండో రకం పత్రిక అని చెప్పారాయన. ఆ పత్రిక తరఫున వచ్చిన విలేకరులను తాను ఎప్పుడూ చూడలేదని, అదొక వారపత్రిక మాత్రమేనని, కానీ దినపత్రిక కంటే ఎక్కువునిధులు తీసుకుంటున్నదని ఆయన అన్నారు. ఈ పత్రిక నడపడానికి వివిధ రాష్ట్రాలలో నేతలు ఆస్తులు దఖలు పరిచారని, ఇది కాంగ్రెస్ మార్గు అవినీతి అని ఆయన విమర్శించారు.

నిరంతరం అవినీతికి వ్యతిరేకంగా రంకెలు వేసే రాపుల్, ఆయన తల్లి సోనియా నిందితులుగా బోసు ఎక్కువోతున్నారు. ఒకచేతిలో రాజ్యాంగం పట్టుకుని ఊరేగే రాపుల్ కేసులో తనను ఏ 2గా చేర్చిన తరువాత రాజీనామా చేసి ఉండవలసింది. అసలు బ్రిటిష్ పోరసత్తుం కేసుతో, పరుపు నష్టం కేసులలో ఇరుక్కుని ఉన్న రాపుల్ గాంధీకి ఇదొక జీవన్స్ట్రాటి సమస్య అయినా దీనిని అధిగమించడం ఆయనకు పెద్ద కష్టమని ఆయన తిరును పరిశీలిస్తున్నప్పారు ఇట్టే చెబుతారు. రాజ్యాంగ నిబంధనలైనా, ప్రజాస్పాయ్ పరిరక్షణ అయినా అది ఇతరుకు చెప్పడం వరకే. అవేంటి రాపుల్కు చెందినని కావు.

- జాగ్రత్తి డెస్క్

# అదిగో అరెస్టు..! ఇదిగో సూత్రధారులు..!

పంజాబ్ నేపసన్ బ్యాంకు- పీఎస్జిలో రూ.13,500 కోట్ల అవినీతి వ్యవహారంలో ప్రధాన నిందితుడు, దేశం నుంచి పారిపోయి విదేశాల్లో నక్కిన వజ్రాల వ్యాపారి మేహుల్ చోక్సీని బెఖ్మియంలో అధికారులు ఏప్రిల్ 12న అరెస్టు చేశారు. భారత ప్రభుత్వం అతడి అప్పగింత కోసం చేసుకున్న అభ్యర్థనకు స్పందనగా చోక్సీని అరెస్టు చేశారు. చోక్సీ తన భార్య ప్రీతితో కలసి బెఖ్మియంలో ఉంటున్నాడు. అక్కడే రెసిడెన్సీ కార్డును కూడా సంపాదించుకున్నాడు.

**చోక్సీ అరెస్టు ఒక భారీ స్థాకు సరైన ముగింపును ఇచ్చి, సత్త్వర న్యాయం అందించే దిశగా వేసిన ఒక కీలకమైన అడుగు అని చెప్పుకోవాలి. అదే సమయంలో స్పూన్, తరసంతరం సంభవించిన పరిణామాలపై ప్రశ్నల తేనెత్తెన్ను ఈ అరెస్టు మరోసారి కరలించింది. చోక్సీ దేశంలోనే అతి పెద్ద బ్యాంకింగ్ స్పూన్ ఎలా పాల్పడ్డాడు? అతడు అంత పెద్ద నేరం చేసినప్పటికే దేశం నుంచి ఎలా తప్పించుకొని పారిపోగలిగాడు? ఈ కేసు మాలాల్కి వెళ్లాడానికి ముందు ఈ స్పూన్ మూలాలు ఏ కాలంలో ఉన్నాయని వెదికితే అవి కాంగ్రెస్ నేత్తువ్యంలోని యూపీవీ ప్రభుత్వం ఉన్న కాలంలో, భారత రింగ్ బ్యాంక్-ఆర్టిల్ గవర్నర్గా రఘురామ్ రాజున్ పనిచేస్తున్న కాలంలో వేళ్లానుకున్నాయని తేలింది.**

## కాంగ్రెస్, అర్థాల మాన ప్రైక్ పాత

మేహుల్ చోక్సీ, అతడి బింధువు ప్రమేయంతో ఈ భారీ స్పూన్ 2011లో మెదలైనప్పుడు కేంద్రంలో యూపీవీ కూటుమ్బి అధికారంలో ఉంది. సంబంధిత అధికారులు నెత్తీ నోరూ బాదుకొని మొత్తుకున్నప్పటికే ఈ స్పూన్ ఏక్ల తరబడి అడ్డు అయిపూ లేకుండా సాగిపోయింది.

ఈ కాలంలోనే నానాటికి పెరిగిపోతున్న అవకతవకలను కాంగ్రెస్ నేత్తువ్యంలో ప్రభుత్వం చూసేచూడున్నారు విలేకరులను కాలంలోనే ప్రభుత్వం చేపాయాలు దుర్మినియోగ్ని అడ్డుకోవడంతో గవర్నర్ రఘురామ్ రాజున్ హయాలో ఆర్టిల్ నిప్రేయిపరట్టం అందోళన కలిగించే రీతిలో ఉంది. ఈ ఎల్వోయూలతో ఎలాంటి గ్రౌంటీలు లేకుండా అదే వినిగా పెద్ద మొత్తంలో రుఱలను దక్కించుకున్నారు స్పూన్లో నిందితులు. ఈ మోసపూరితమైన ఎల్వోయూలను అటు బ్యాంకు స్టోలో కానీ ఇటు ఆర్టిల్ స్టోలో కానీ గుర్తించకుండా జారీ చేస్తూ పోవడం అత్యంత దిగ్఩ాంతికరం. ఇది సంస్కారత నిర్మాణాన్ని, ఒక వ్యవస్థికృత వైఫల్యాన్ని ఇట్టే చుప్పుతోంది.

## చోక్సీ కోసమని 20:80 గోల్డ్ స్ఫోర్మ్!

మే 16, 2014న లోకసభ ఎన్నికల ఫలితాలు వెలువడ్డాయి. మోదీ నేత్తువ్యంలోని భారతీయ జనతా ప్రార్థించు మన విజయం సాధించింది. తదుపరి ప్రధాని ప్రమాణ స్వీకారం చేసేంతవరకు ఆపద్ధర్య ప్రభుత్వంగా కాంగ్రెస్ నేత్తువ్యంలోని యూపీవీ కూటుమ్బి అధికారంలో ఉంది. సరిగ్గా ఆ సంధి కాలంలోనే అప్పటి ఆర్థిక మంత్రి పి.చిదంబరం అందున్న ఆశ్చర్యపరుస్తున్నట్టగా అఖరి నిమిషంలో అనేక నిర్మాణాన్ని చేసుకున్నారు. ఇదేదో చూడబోతే అయినపారికి అప్పనంగా కావలసినవి కట్టబడుతున్నట్టంది. అందులో ఓ



చోక్కి (కుడి) నోరు విప్పకుండానే నోక్కుకు తాళం వేసుకున్న సూత్రధారులు

భాగమే అన్నట్టగా చోక్కికి చెందిన గీతాంజలి జెవ్స్టో పాటుగా 13 కంపెనీలకు నేరుగా ప్రయోజనం చేకూరుస్తూ వివాదాన్ని 20:80 బంగారం దిగుపుతి వథకం కింద ఒక ఉత్తర్వుపై చిదంబరం సంతకం పెట్టారు. ఈ వథకం కంపెనీలను దిగుపుతి చేసుకున్న బంగారంలో 20 శాతాన్ని ఎగుపుతి చేయడానికి, మిగిలిన 80 శాతం బంగారాన్ని దేశీయ మార్కెట్లో విక్రయించు కోవడానికి అనుమతిస్తుంది. ఇది బంగారం అక్రమ నిల్వలను ప్రోత్సహిస్తుందనే విమర్శలు అప్పట్లో వెల్లువెత్తాయి. ఇదే విషయపై పరిశ్రమ వర్గాలు పొచ్చరికలు చేసినపుటికీ వాటిని పెడచెవిన పెట్టిన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వము, గవర్నర్ రఘురామ్ రాజన్ ఏలుబిలోని ఆర్థిక రెండూ కూడా చూసే చూడనట్టగా భారీ ఎత్తున ఆర్థిక అక్రమానికి ఓ వేదికను సిద్ధం చేశాయి.

### స్వాంకి చోక్కి బిలపతువా?

ఆగస్టు, 2018న మేహుల్ చోక్కి లాయర్ డేవిడ్ డోర్సెట్ రిఫ్లిక్ టీవీకి ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో యావత్ స్యాంలో తన క్లయింట్స్ బలిపశుపును చేశారని చెప్పడం ద్వారా సంచలనానికి తెరతీశారు. స్యాం వెనుక పెద్ద పెద్ద రాజకీయ తలకాయ లున్నాయిని తెలిపారు. చోక్కికి గతంలో కాంగ్రెస్తో సంబంధాలు ఉన్న కారణంగానే అతడి పేరును స్యాంలోకి లాగారని ఆరోపించారు. ఆయన చెప్పినాని ప్రకారం అందరూ అనుకున్న ట్యూగా చోక్కి, నీరవ్ మోదీలు స్యాంకి సూత్రధారులు కాదు. వారిద్దరూ కూడా రాజకీయంగా ప్రేరేతమైన ఒక కపటోపాయానికి బాధితులు మూత్రమే.

### కాంగ్రెస్ పార్టీలో నీరవ్తో రాపుల్ భేటి

స్యాం జరిగినపుడు కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఉండి, తర్వాత బీజేపీ జాతీయ అధికార ప్రతినిధిగా అవతరించిన షెప్పాడ్ వూనావాలా స్యాంకి ఆసక్తికరమైన ఒక కొత్త సంగతిని చేశారు. 2013లో

రాపుల్ గాంధీ, ప్రియాంక గాంధీ కూడా ఉన్నారు. సరిగ్గా ఆ సమయంలోనే చైనాతో పాటుగా విదేశీ ప్రభుత్వాల నుంచి అప్పటికే నిధులు అందుకున్న కాంగ్రెస్ పార్టీ యూస్టిప్పులను ఎదుర్కొంటున్నది. ఇదే అర్జీఎఫ్ యూస్టిప్పులను అధికారంలో ఉన్నప్పుడు పర్యావరణం, ఆటవీ శాఖ, ఆరోగ్యం, కుటుంబ సంక్షేమం, చిన్నతరపో పరిశ్రమలు, చివరకు హోమ్ మంత్రిత్వ శాఖలాంటి కేంద్ర మంత్రిత్వశాఖల నుంచి విరాళాలను అందుకున్నది. ఇది ప్రజాధనం దుర్ణియోగాన్ని వెలుగులోకి తెస్తోంది. రాజకీయ అధికారం, ప్రభుత్వ వ్యవస్థలు, ప్రైవేటు ప్రయోజనాలు ఒకదానితో మరొకటి పేనవేసు కోవడంపై తీవ్రమైన ప్రశ్నలను లేవనెట్తుతోంది.

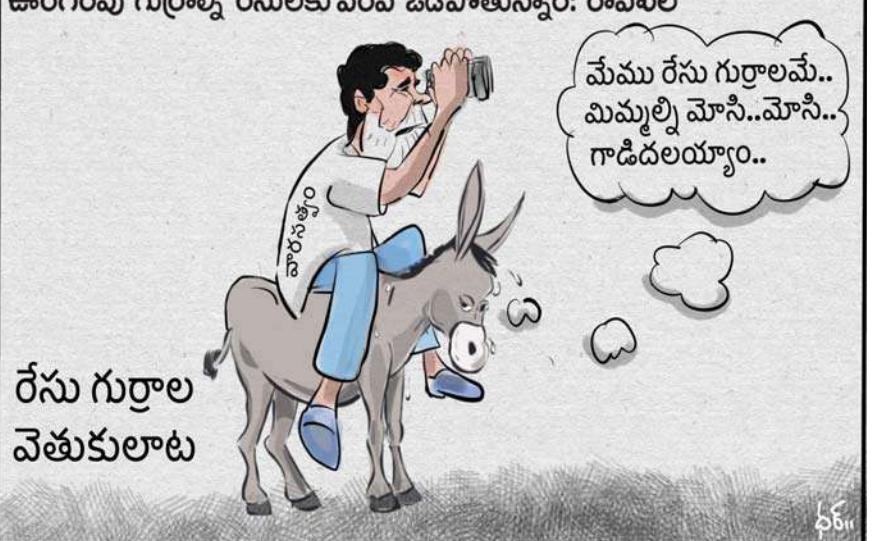
### ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా చోక్కి న్యాయవాది

కాంగ్రెస్ పార్టీకి, చోక్కికి మధ్య అనుబంధాన్ని మరింత బలపరుస్తున్నట్టుగా కాంగ్రెస్ పార్టీ కర్మాంగ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో పార్టీ అభ్యర్థిగా చోక్కి న్యాయవాది పోవే. ఎన్. రాజమాణిని నిలబెట్టింది. ఇది కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇంటా బయటా రఘుకు దారి తీసింది.

బెల్లియంలో మేహుల్ చోక్కి అసెంబ్లో అతడిని దేశానికి తీసుకురావడంలో ప్రధాని వోదీ నేతృత్వంలోని కేంద్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రయత్నాల్లో పురోగతి కనిపిస్తోంది. అదే సమయంలో రాజకీయ అధికారం, అక్రమ విధానాలు, ఆర్థిక ఉదాసీనతల ప్రమాదకరమైన కలబోత పీఎన్బీలో రూ. 13,500 కోల్సు స్యాంన్సీ సుసాధ్యం చేసింది. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఏక్ల తరబడి పాటించిన వోనం, ప్రశ్నించడానికి అర్థమైన నిర్దిశాలు, రాజకీయ రాజుకుపచం ఇప్పటినీ కలిసి భారతదేశపు అతి పెద్ద బ్యాంకు స్యాంలో ఒకదానికి పునాది వేయడంలో సాయపడ్డాయి.

(‘అగ్రమైజర్’ సౌజన్యంతో)

### ఊరేగింపు గుర్రాల్ రేసులకు పంపి బిడిపేశున్నాం: రాపుల్



పశ్చిమ బెంగాల్, కేరళ రాష్ట్రాల మధ్య అనేక సారూప్యతలు ఉన్నాయి. రెండు రాష్ట్రాల్లోనూ ఒకపుడు కమ్యూనిస్టు పార్టీలకు అధికారం, అధివర్షం ఉండేవి. ప్రస్తుతం బెంగాల్లో కమ్యూనిస్టు పార్టీలు పత్తా లేకుండా పోయినప్పటికీ కేరళలో మాత్రం అధికారాన్ని వంచుకుంటున్నాయి. కాంగ్రెస్ పార్టీకి కూడా రెండు చోట్లు ఘనమైన రాజకీయ చరిత్ర ఉంది. కేరళ జనాభాలో హిందువులు 54%, ముస్లింలు 27%, క్రైస్తవులు 18% ఉన్నారు. పశ్చిమ బెంగాల్ జనాభాలో హిందువులు దాదాపు 70% ఉంటే, ముస్లింలు 27%, క్రైస్తవులు, తచితరులు అల్పసంబ్యాక వర్గాలులుగా ఉన్నారు. వక్క చట్టానికి వ్యతిరేకంగా నిరసనలతో ఈ రెండు రాష్ట్రాల మధ్య తాజాగా మరో సారూప్యత కనిపించింది.

**కేరళలోని** మలపురం జిల్లాపై ఇండియన్ యూనియన్ ముస్లిం లీగ్కు మంచి పట్టు ఉంది. అందోళనకారులు వక్క చట్టానికి వ్యతిరేకంగా కరిష్మార్ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయంలోకి రాకపోకలను అడ్డుకోవడానికి ప్రయత్నించారు. అందోళనకారులు ఇస్లాం నేతలు హస్పిన్ అల్-బహ్రూ, సయ్యద్ ఖుత్బుల్లతో పాటుగా హమాన్ పెత్రిరస్పుల పోస్టర్లను బహిరంగంగా ప్రదర్శించారు. ఇది అక్కడి సామాన్య ప్రజల్లో తీవ్రమైన అందోళనను కలిగించింది. నరిగ్గా అదే సమయంలో పశ్చిమ బెంగాల్లో వక్క చట్టానికి వ్యతిరేకంగా అందోళనలు మొదలుయ్యాయి. ముర్దీదాబాద్లో హిందువులు లక్ష్మింగా హింసాత్క దాడులు జరిగాయి. హిందువుల ఇళ్ళకు, దుకానలకు నిష్పత్తి పెట్టారు. దీంతో అనేక హిందూ కుటుంబాలు ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకొని, రాష్ట్రంలో సురక్షిత ప్రాంతాలకు పారిపోయారు. ముప్పురుల దాడిలో తండ్రికొడుకులతో పాటుగా ముగ్గురు హిందువులు ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ఈ పరిణామాలన్నీ కూడా రెండు రాష్ట్రాల్లో వేళ్ళానుకుంటున్న మతవరమైన ప్రాంతాలను వేలెత్తి చూపుతున్నాయి. రెండు చోట్లు నానాటికి పెరిగిపోతున్న అనిశ్చితిపై హెచ్చరికి ఘంటికలను మోగిస్తున్నాయి. పశ్చిమ బెంగాల్లో ముర్దీదాబాద్క, కేరళలో మలపురంకు దగ్గర పోలికలు ఉన్నాయి. మలపురం జిల్లా మొత్తం జనాభాలో ముస్లింలు దాదాపు 70% ఉంటే, హిందువులు 27%, క్రైస్తవులు 2% ఉన్నారు. ముర్దీదాబాద్ జిల్లాలోని మొత్తం జనాభాలో ముస్లింలు దాదాపు 67% ఉంటే, హిందువులు 32%,



# ముస్లింలకేనా మానవ హక్కులు?

మిగిలినవారు ఒక శాతం కన్నా తక్కువగా ఉన్నారు. రెండూ జిల్లాలూ కూడా ఆయా రాష్ట్రాల్లో ముస్లింల జనాభా అధికంగా ఉన్న ప్రాంతాలుగా నిలిచాయి.  
**సూడిసెక్కులారిజం..**

## ఓటు బ్యాంకు రాజకీయాలు

కేరళలో ఘనశత వహించిన సెక్యులర్ పార్టీలు సహనం, కలిసిమెలిసి ఉండటం గురించి అదేవనిగా నీతులు చెబుతుంటాయి. కానీ మతవరమైన ప్రాంతాలలో వేటు చేసుకున్నప్పుడు మరీ ముఖ్యంగా బెంగాల్లోని ముర్దీదాబాద్లో హిందువులు, కేరళలోని మునాంబమలో అల్పసంబ్యాక్యులైన హిందువులు, క్రైస్తవులకు ముప్పు వాటిల్లినప్పుడు ఈ సెక్యులర్ పార్టీలు నోరు మెడపకపోవడం వాటి చిత్తశుద్ధి పట్ల తీవ్రమైన ప్రశ్నలను లేవెత్తుతోంది. ఈ హానం వెనుక ఓటు బ్యాంకు కోల్పోకూడదనే ఓ రాజకీయ వ్యాహారం ఉండా లేక ఎంపిక చేసుకున్న యాస్తివిజమ్ ప్రభావమా? అనే ప్రశ్నలు వాటిలో కొన్ని మాత్రమే. సీపి(ఎ), కాంగ్రెస్, ఐయూఎంఎర్ పదేవదే చెబుతున్నట్టుగా మానవ హక్కులు, న్యాయం అనేవి నిజంగా సార్వజనిన విలువలైన ప్రశ్నలో మతాలకు అతీతంగా హింసలో బాధితులందరికి సమానమైన అక్రమాలు, అదరణ లభించాలి. అయినప్పటికీ ఈ సమాధాన కొరవడినట్టు కనిపిస్తోంది.

ఇటీవలి నంపత్తురాల్లో కేరళ ప్రజల్లో అత్యధికలు ఈ రాజకీయ పార్టీలు నిర్మించి తీవ్రప్రాంతాలకు వ్యాహారిక మద్దతు ఇప్పుడొమో లేకుంటే కనీసం వాటి దుండుడుకు వైభాగికి ఉపాంశించడమో చేస్తున్నాయిని నమ్ముతున్నారు. పార్టీల ఈ వైభాగికి మునాంబమలో వివాదాపు వక్క బోర్డు భూమి

ఆక్రమణ కావొచ్చ, బెంగాల్లో జరిగినట్టుగా ఇతర మతాలకు చెందినవారిపై దాడుల విషయంలో స్వస్థంగా కనిపిస్తోంది. వీటిటిన్నింటినీ చూసిన తర్వాత రాజకీయ సౌలభ్యంకోసమని భావజాలాన్ని అటుకెక్కిస్తున్నారు. మతవరమైన భావేద్వాగాలను సార్వజనినంగా కాకుండా ఎంపిక చేసుకున్నపాటికే అండగా నిలుస్తున్నారు.

కేరళలోని మునాంబమలో వరిస్తితి మరీ దారణంగా ఉంది. భూ ఆక్రమణలు, కోల్పోతున్న జీవిక, తీవ్రమైన వివక్షపై అల్పసంబ్యాక హిందూ, క్రైస్తవులకు ముస్లిం మతాలకు చెందిన వారు మెజాస్ట్రీగా ఉన్న మత్స్యకారులు అందోళన చెందుతున్నారు. ఈ దారుణాన్ని స్థానిక నేతలు, మీదియా మరోసారి వెలుగులోకి తెచ్చినప్పటికే పైన చెప్పుకున్న రాజకీయ పార్టీల్లు వ్యాహారిక హక్కులకు హార్షిస్తున్నాయి. ఎందుకీ ద్వారంద్రు వైభాగికి? అదే ముస్లింలపై హింసాత్క దాడులు జరిగితే సీపి(ఎ), కాంగ్రెస్, ఐయూఎంఎర్ వెంటనే ఖండిస్తాయి. అదే హిందువులపై జరిగితే మిన్నుకుండిపోతాయి. కేరళలోని పార్టీలు పాలస్త్రీనా, టర్మిల్లో ముస్లింల కోసమని గొంతైత్తినప్పుడు అవి బెంగాల్లో హిందువులు, మునాంబమలో మత్స్యకారులకు అండగా మాట్లాడాలి. అలాంటి సందర్భాల్లో ఏ పార్టీ అయితే హొండా ఉండుటందో ఆ పార్టీ తాను చెప్పుకుంటున్న విలువలకు పాతరేసినప్పుడు అందించాడి. అంతేకాకుండా అది నేడు ఏ మాత్రాల మధ్యన అయితే ఐయూ, అవగాహన అత్యంత అవసరమా వాటి మధ్య విభజన, అవనమృకం అనే చిచ్చును పెడుతుంది.

- జాగృతి డెస్క్

**సవరణ:** ఆర్వన్వెన్ సర్సంఫుచాలక్గా డాక్టర్ మోహన్ భాగవత్ 2009లో బాధ్యతలు స్వీకరించారు. కానీ ఏప్రిల్ 7-13, 2025 సంచికలో రేషింబాగ్లో భారత ప్రధాని' అను వ్యాసంలో మోహన్సీ 2000లో బాధ్యతలు స్వీకరించినట్టు ప్రమరితమైంది. పారపాటుకు చింతిస్తున్నాం.

- ఎడిటర్

భారతదేశాన్ని అప్పాసిస్తాన్లా మార్చే ప్రయత్నం చావు కింద నీరులు సాగిపోతేంది. సార్వబౌమాభికారం కలిగిన భారతీలో వందలాట పలియా కోర్టులు నడుస్తున్నాయంటే నమ్మక తప్పదు. మొన్న పళ్ళిమ బెంగాలీలో పలియా చట్టం మేరకు ఒక ముస్లిం వసితను నడిరోడ్డు మీదే కొరడాలతో కొట్టారు. నిన్న కర్రాటుకలోని దాపణగెర జిల్లాలో ఆరుగురు వీరాభివీర పురుషులు పలియా ఆదేశం మేరకు ఒక మహిళను చావగొట్టారు. ఆబి భారతదేశంలో జడులు విప్పుతున్న ముస్లిం మతోన్నాదం స్వరూపానికి మచ్చుతునక. సంపత్తరం క్రితం పళ్ళిమ బెంగాలీలో హోప్రా అనే హోట మసీదు పెద్దలే పంచాయతీ నిర్వహించి ఒక మహిళకు నడిరోడ్డు మీదే కొరడా డెబ్బల శిక్షను అమలు చేశారు. అక్కడ తీర్చాలి తజ్జీల హక్క. ఇతడు టీఎంసీ అనే పెద్ద సెక్యులర్ పాట్రీ స్థానిక నాయకుడు. అంటే మమతా బెన్స్టీ అనుచరుడు. టీఎంసీ ఎమ్మెల్సీ హామీదుల్ రహమాన్ ఇచ్చిన విపరణ అందలిని హతాపులను చేసింది. ఇలాంటి తీర్చులు, పంచాయతీలు మాసి ఆవేశ పడనవసరం లేదని, “ముస్లిం దేశం”లో అనుసరించేది ఇదే న్యాయమని హామీదుల్ చాచికొట్టినట్టు చెప్పులేదా! ఆ దారుణం గురించి జాతి ఇంకా మరచిపోలేదు. ఇప్పుడు కర్రాటుకలో ఆదే తరపో కేసు బయటపడింది. దాపణగెర జిల్లా తాపరకర గ్రామంలో (చన్నగీల తాలూకా)ని జామా మసీదు ఎదుటే పట్టపగలు ఈ దురంతం చోటు చేసుకుంది. పళ్ళిమ బెంగాలీ మహిళకు కొరడా డెబ్బలు. దాపణగెర మహిళకు కర్రలు పైపుల డెబ్బలకు కారణం ఒక్కటే. వాలి శీలాలను శంకించడమే.



## భారతీలో

అంతేకాదు, తన పిల్లల మీద కూడా డాడి చేసి కొట్టారని ఆమె ఫిర్యాదు చేసింది. మసీదు నుంచి ఇంటికి వెళ్లిపోయానని, కానీ మనసు, శరీరం గాయాలతో తీవ్రంగా బాధపెట్టాయిని ఆమె చెప్పారు. అందుకే భరించలేక పోలీసు స్టేషన్కు వెళ్లి ఫిర్యాదు చేసినట్టు చెప్పారామె. ప్రస్తుతం ఆమె స్థానిక ఆనుపత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నది. ఈ మత రక్షకులందరిపైనా భారతీయ న్యాయ సంపొత కింద కేసులు నమోదు చేశామని, ప్రత్యేక దర్శావు బృందాన్ని కూడా నియమించామని పోలీసులు చెప్పారు.

ఎవోమనుకున్నా ఈ దేశంలో పరియాయే తమకు ప్రధానమని చెబుతున్న ముస్లిం రాజకీయ నాయకులు కూడా ఉన్నారు. ఇందుకు తాజా ఉదాహరణ ఏప్రిల్ 14న జరిగింది. జార్థండ్ మంత్రి హాఫీజుల్ హసన్ తాను భారత రాజ్యాంగం కంటే పరియాకే మొదటి స్థానం ఇస్తానని చెప్పాడు. మేం ఖురాన్ ను మాగుండలలో మోస్తాం, రాజ్యాంగాన్ని మాత్రం చేత్తో పట్టుకుంటాం అని కూడా అన్నాడతడు.

కొన్ని నివేదికల ప్రకారం మన “సెక్యుల్ర్” భారతదేశంలో దాదాపు 100 పరియా కోర్టులు నడుస్తున్నాయి. ఈ విపుల్యాన్ని 2023లోనే అభిలిభారత ముస్లిం పర్సనల్ లా బోర్డు చెప్పుకున్నది. ముస్లింలు ఎక్కువగా ఉన్న జిల్లలలో వాటి నంఖ్యా ఇంకా పెంచాలన్న ప్రతిపాదన కూడా ఉన్నట్టు బోర్డు పెల్లడించింది. దేశమంతటా దారుల్ భాజా (అంటే పరియా కోర్టుల) స్థాపించాలని 2018లోనే ఆ సంస్థ నిర్జయించింది. కానీ ఈ నిర్జయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం తోసిపుచ్చింది. తమ తమ వివాదాల పరిపూర్ణానికి

**ఈ** వార్తక ప్రాధాన్యం ఇచ్చి ఓ నాలుగు పంక్తులు రాస్తే భారత సెక్యుల్ర్ ప్రతాస్తి భంగం చేసిన పాపం తగులుతుందేమానని చాలా ప్రతికలు వెంటనే వెల్లడించలేదు. పతుత్తానికి ఏ మాత్రం తక్కువకాని ఈ చర్య మొత్తానికి కొండరిని కదిలించింది. ఏప్రిల్ 7న జరిగిన దుర్దటన 15 తరువాత గాని బయటకు రాలేదు. వారం తరువాత ఎవరో ఆ వీడియోను బయటపెట్టారు. దొంకంతా కదిలింది.

కాంగ్రెస్ పాలిత రాష్ట్రంలో, సదా మైనార్టీల రక్షకులు గురించి మాట్లాడే రాహల్ పార్టీ రాజ్యాలో ఇది జరిగింది. అది వీడియోలో రికార్డులు సామాజిక మాధ్యమాల ద్వారా దేశవ్యాప్తమయింది. కాబట్టి కర్రాటుక కాంగ్రెస్ ఏర్పాటు సెక్యుల్ర్ ప్రభుత్వం పెను నిర్దరశు పదలవలసి వచ్చింది. ఇది మందే దేశం మీరకు చేరింది కాబట్టి సరిపోయింది. లేకుంటే ఆ వీడియో తీసినవాడిని ఈ పాటికి లైట్ కుర్చుబెట్టి ఉండేవారు. మసీదు పెద్దలని కావడేవారు.

పట్టపగలు అంతా చూస్తా ఉండగానే 38 ఏక్క మహిళను ఆ ఆరుగురు కర్రలతో, పైపులతో చావగొట్టేశారు. ఇందుకు కారణం - గృహచ్ఛిద్రాల వేరుతో ఆమె భద్ర మసీదులో ఇచ్చిన ఫిర్యాదు. ఇక్కడ వివాదాన్ని విచారించడానికి, అలస్యం లేకుండా చావగొట్టే శిక్ష విధించడానికి, మసీదుక ఏం హక్కు ఉండని ప్రశ్నించకండి! కసినం స్పందించకండి! ఎందుకంటే - మీరు హిందూ మతోన్నాది అయిపోతారు. లేదా ఆర్వెన్సెన్, బీజేపీ పంత పాడేవారు కూడా అయిపోగలరు.



# పరియా ఉన్నాదం

పరియా కోర్టులను ఆత్మయించాలని 2020లో అభిలభారత మజ్లిన్ ఇత్తోహదుల ముస్లిమీన్ ముస్లింలకు సూచించింది. ఆశ్వర్యం కలిగించినా, భారత మాజీ ఉపరాష్టపతి హమీద్ అన్నారీ కూడా ఇలాంబి సూచనే ముస్లింలకు చేశాడు. కేరళలో ఈ పరియా కోర్టుల, మసీదుల ఆధిపత్యం చాలా ఎక్కువ. వీళ్ల మాట వినని, నంద్రాయాల్లంఘన చేసిన వాళ్ల కుటుంబాలనీ వెలి వేస్తారు. కేరళలోనే మల్లాపురంలో జాఫ్రీలా అనే ఒక ముస్లిం అమ్మాయి ఒక క్రైస్తవ యువకుడు టీసో ధామన్సును పెళ్లి చేసుకుంది. దీనితో ఆమె కుటుంబాన్ని ముస్లిం పెద్దలు వెలేశారు. కేరళలోనే కీజిత్తూర్ అనే చోట కుస్తమ్మాళ్ల యూసుఫ్ ఇలాంబి వెలినే ఎదుర్కొన్నాడు. ఇతడు తన కూతురిని వేరే వర్గం అబ్బాయికి ఇచ్చి పెళ్లి చేశాడు. దీనితో స్కోలిక మసీదు పెద్దలు ఇతడి కుటుంబాన్ని వెలి వేస్తూ ప్రకటన జారీ చేశారు. 2019లో పాలక్కాడ్ జిల్లాలోను ఇలాంబిది జరిగింది. తిరితాలా అనే ముస్లిం కుటుంబంలో పెళ్లి జరిగింది. ఆ సమయంలో ఈ కుటుంబానికి చెందిన ఒక మహిళ బాహోటంగా ఫోటోల కోసం పోజులు ఇచ్చినందుకు ఆగ్రహించిన మసీదు పెద్దలు వెంటనే వెలివేశారు. ఫోటోలు తీయించకోవడమే కాదు, సంగీత విభావరి పెట్టడం కూడా మసీదు పెద్దలకు ఆగ్రహం తెప్పించింది.

ఇది కేవలం పరియా కోర్టులు నిర్మాణస్తూ, భారత రాజ్యంగం ఆధిపత్యాన్ని ప్రతీశ్చించడం మాత్రమే అనుకుంటే పొరపాటు. ఆ విధంగా ముస్లిం మతోన్నాదాన్ని దేశంలోకి తీసుకువస్తున్నారు. ఆలిబ్న రాజ్యాన్ని, సూత్రాలను నెమ్ముది నెమ్ముదిగా అమలు

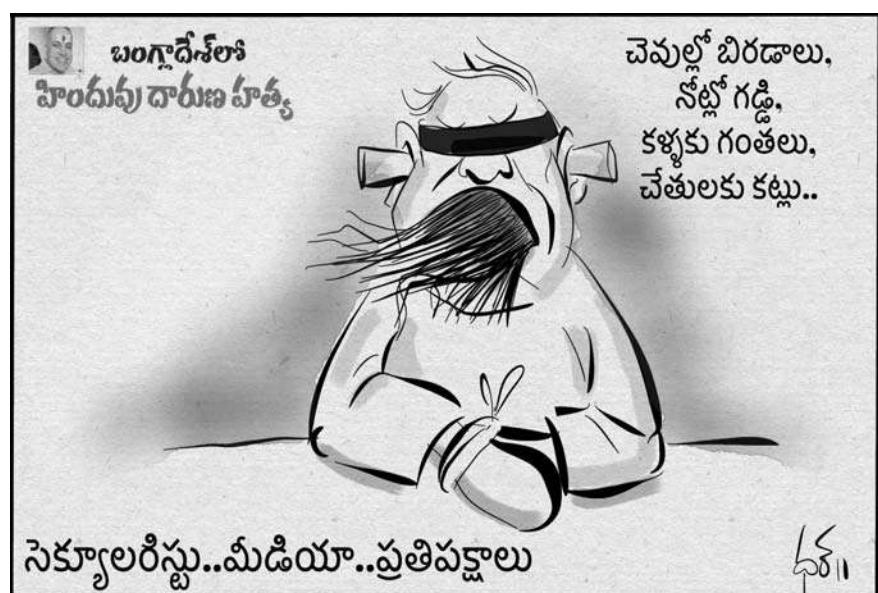
చేస్తున్నారు. వీళ్లితో ముస్లింలకు న్యాయం జరుగుతుందనకుంటే స్వద్ధ పొరపాటు. బెంగళూరులో, పశ్చిమ బెంగాల్లలో జరిగిన ఉదంతాలే ఇందుకు నిదర్శనం. సెక్యూర్ భారత్లో కౌన్సిలోట్ల పనిచేస్తున్న ముస్లిం న్యాయస్తూనాలు తమ పరిధిలో లేదా ప్రాంతంలో ముస్లిం మతస్తులు మాత్రమే ఉండాలన్న సూత్రాన్ని కూడా అమలు చేస్తున్నారు. వీళ్లే ఔరంగజేట్ వంటి ముస్లిం ఖాందనపాదులను కీర్తిస్తుంటారు. యువకులను రెప్పగోల్టి హిందువుల ఉత్సవాల మీద దాడులు చేయస్తుంటారు. అక్కడ ఏ విధమైన నిబంధన చెల్లుబాటు కాకుండా చేస్తారు. ఆఖరికి కరెంటు బిల్లు రీడింగ్ చూడడానికి వచ్చిన ప్రథమ షట్టీగులపైన కూడా దాడులకు దిగుతారు. ఇది కళీర్ నుంచి కన్యాకుమారి పరకు సాగుతున్న దురాగతం.

ఫెమినిస్టులూ, ఉదారవాదులు, కమ్యూనిస్టులు,

దుర్దటనను ఖండించాలని వీళ్లు ఎందుకు అనుకోరు! ప్రతి చిన్న విషయానికి కలగచేసుకునే బదాన్యాయస్తూనాలకు ఇది పట్టకపోవడం మరీ విచిత్రం. ఇది బుద్ధిజ్ఞానం ఉండే మనుషులు చేయవలిసిన పనేనా? భర్త ఫిర్యాదు చేశాడు. మసీదు పెద్దలు పిలిచారు. ఆమె వచ్చింది. ఓ విచారణ లేదు. ఒక ప్రశ్న లేదు. ఆమె వచ్చి రావడంతోనే ఆ ఆరుగురు పీరులు ఆమె మీద చేశారే, దీని గురించి ఈ చచ్చ మేఘావులు, పుష్ప ఉదారవాదులు ఎందుకు నోరు విప్పరు? వీళ్లది ఒక మేధేనా? అనలు వీళ్లవీ ఒక బతుకులేనా? అని ప్రశ్నించాలి. వీళ్లు భారత రాజ్యాంగ రక్షణ గురించి మాట్లాడతారు. వీళ్లు భారతదేశంలో సెక్యూరిషం గురించి ఉపస్థానాలు గుప్పిస్తారు.

ఈ ఫెమినిస్టులు, ఉదారవాదులు ఇప్పటికేనా మత్తు వీడిశే మంచిది. మీరు సమర్పిస్తున్న ముస్లిం మతోన్నాదులు, మీరు చంకలో వేసుకు తిరుగుతున్న ముస్లిం మతోన్నాదులు భారతదేశంలో తాలిబ్ రాజ్యాన్ని విస్తరించే పనిలో ఉన్నారు. ఈ దేశంలో మతోన్నాదం మెజారిటీ వర్గాలులది కానేకాదు. వైనారిటీలదే. అందులోను ముస్లింలలోని చాందనపాదులదే. మీ చెత్త ధోరణి వల్ల, కళ్లు మూసుకుపోయన సెక్యూరిషం వల్ల పెచ్చినా వంటి ఆడకూతుల్లు నరకయాతన అనుభవిస్తున్నారు. బీసేపీ మీద కోపంతో ముస్లిం ఖాందనపాదాన్ని కోగలించు కుటుంబం మీరంతా ఈ దేశానికి పట్టిన దొరాగ్యం. మీ కళ, మీ రచనా వ్యాసంగం, మేధావులన్న మీ వీరతాభ్రం, వాటితో ఆప్సనంగా పస్తున్న కీర్తిప్రతిష్ఠలు ఇప్పనీ ముస్లిం ఛాందనపాదుల మతోన్నాదాన్ని రక్షించడానికి, పెంచి పోషించడానికి ఉపయోగిస్తున్న వార్షవం మీకు ఎప్పటికి బోధపడుతుంది?

- జాగృతి డెస్క్



వరిష్ఠితి ఇలా ఉన్నపుటీకీ ప్రభుత్వం సంక్షేపము, ఉపాధి పథకాలంటూ కొత్త కొత్తగా ప్రకటిస్తోంది. అందుకు వేల కోట్ల రూపాయలు అవసరం అవుతున్నా.. ఏ మాత్రం ఆలోచన లేకుండా పథకాలను ప్రకటింపజేస్తోంది. వాటి అమలుకు తేదీలు కూడా ఖారు చేస్తోంది. వాటికి అవసరమైన నిధులు ఎలా నమీకరించాలన్న అంశాన్ని అధికారులకు వదిలేసినట్లు పరిస్థితులు స్పష్టం చేస్తున్నాయి. ఎన్నికల ముందు ఇచ్చిన హామీలు, నెరవేచ్చాల్సిన భరోసాలు కలుపుకంటే.. వచ్చే మూడు నెలల కాలంలో రూ. 35 వేల కోట్ల అవసరం అవుతాయి. రైతు భరోసా, ఇందిరమ్మ ఇళ్లు, రాజీవ్ యువ వికాసం వంటి పథకాలకు ప్రభుత్వం చెల్లించాల్సిన మొత్తం ఇది. ఈ పథకాలతో పాటు.. ప్రతిష్టాత్మకంగా చేపట్టబోతున్న రీజనల్ రింగ్ రోడ్లు, క్లౌదరాజాద్ నగరంలో మెట్రో విస్తరణ, రేడియల్ రోడ్లు వంటి వాటికి వేల కోట్ల రూపాయలు అవసరం అవుతాయి. ప్రభుత్వ పెద్దలు చేస్తున్న ప్రకటనలను చూస్తే.. వాటిని వాయిదా వేసే పరిస్థితులు కనిపించడం లేదు. ఖజానా చూస్తే.. వీటిని అమలు చేసే వీలుమేలు లేదు. అందుకే అప్పుల కోసం వేట మొదలు పెడుతోంది. ఈ క్రమంలోనే ఇప్పుతీకే పలు ఆర్థిక సంస్థలతో సర్కారు సంప్రదింపులు మొదలు పెట్టింది. ప్రభుత్వానికి ఇతర ఆదాయ మార్గాలు ఏమైనా ఉన్నాయా? అన్న కోణంలో వెతుకులాట ప్రారంభించింది. కీలక ప్రాజెక్టులకు, పథకాల అమలుకు నిధుల సర్దుబాటుపై రేవంత్ ప్రభుత్వం అనివార్యంగా దృష్టి పెట్టింది. వచ్చే మూడు నెలల కాలానికి అవసరమైన దాచాపు రూ. 35 వేల కోట్లను సేకరించే పనిలో పడిపోయింది.

ఖరీఫీకు సంబంధించిన రైతు భరోసా డబ్బులు ఇంకా రైతులందిరి ఖాతాల్లో జమ చేయలేదు. ఆ

అప్పు చేసి పప్పు కూడు.. ఇదేదో సినిమా టైటిల్ అనిపిస్తోంది కదూ! అప్పుడెప్పుడో ఈ సినిమా చాలా పాపులర్ అయ్యంది. దుశ్శాఖల తర్వాత బీసి గురించి ఎందుకు మాట్లాడుకుంటున్నామంటే... ప్రస్తుతం తెలంగాణ రాష్ట్ర పరిష్ఠితి ఇలాగే తయారయ్యంది. రాష్ట్రం ఏర్పడిన సమయంలో అత్యంత సంపన్న మైన తెలంగాణ.. ఇప్పుడు అప్పులు, వడ్డీలలో మునిగి తేలుతోంది. ఏం చేయాలన్నా అప్పు తప్పనిసరి పరిస్థితికి చేరుకుందట. పదేళ్ల పాటు పాలించిన క.చంద్రశేఖరరావు జీఆర్ఎస్ పాట్లే.. దాదాపు యేడాదిన్నర కింద అధికారానికి వచ్చిన కాంగ్రెస్ పాట్లే తప్పులను ఒకలిపై ఒకరు నెట్టేసుకుంటున్నారు. మొత్తానికి రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి మాత్రం ప్రజల నెత్తిన కుంపటిలా మారిపోతోంది.

# అప్పులతో సంక్షేపం

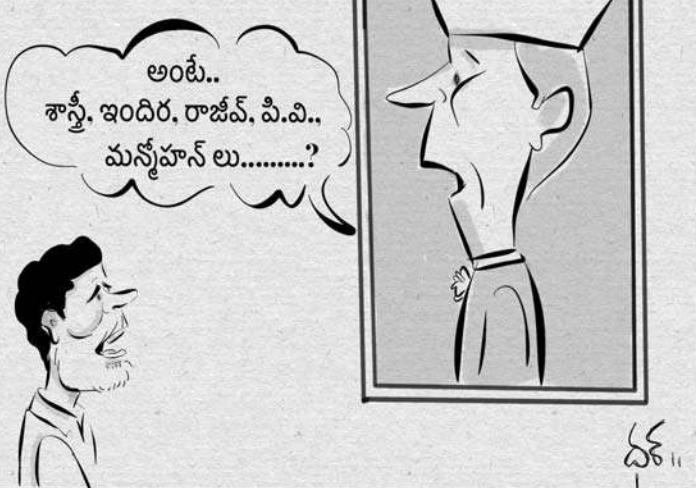
సామ్యును వీలైనంత తొందరగా పూర్తిస్థాయిలో విడుదల చేయాలని ముఖ్యమంత్రి ఆదేశించారు. ఇప్పటిదాకా నాలుగు ఎకరాల లోపు భూమి ఉన్న రైతులకు మాత్రమే రైతు భరోసా డబ్బులు వారి ఖాతాల్లో జమ చేశారు. మిగతాది మే రెండో వారంలోపు చెల్లించేందుకు అధికారులు ప్రణాళిక రూపొందించారు. ఇదయ్యోలో రాబీ సిజన్ కూడా మొదలవుతుంది. ఆ దఫాలో రైతు భరోసా డబ్బును కూడా పెట్టుబడి సాయం కింద అందించాల్సి ఉంటుంది. అందుకోసం ప్రభుత్వం ఇప్పటి నుంచే

నిధులు సమకూర్చేందుకు ప్రయత్నాలు చేస్తోంది.

ఇక, రైతు భరోసాతో పాటు.. ఇందిరమ్మ ఇళ్లు, రాజీవ్ యువ వికాసం పథకాలకు కూడా ఆర్థిక శాఖ అధికారులు నిధుల సమీకరణ ఎలా అన్న అంశంపై నివేదికలు తయారు చేస్తున్నారు. ఇతర అభివృద్ధి పసులు చూసుకుంటే.. రీజనల్ రింగ్ రోడ్లు, మెట్రో విస్తరణ, రేడియల్ రోడ్లను కూడా సర్కారు ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకుంది. ఇందుకు సంబంధించి ప్రభుత్వం తన వాటా సమకూర్చేస్తోంది. ఈ పరిస్థితులలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పలు ఆర్థిక సంస్థలతో సంప్రదింపులు జరుపుతోంది. వీటికి తోడు. ఇంకేమైనా ఇతర ఆదాయ మార్గాలున్నాయా? అని కూడా సమాలోచనలు చేస్తూ అధికారులకు ఆదేశాలు జారీ చేసింది.

ప్రభుత్వం ముందుగా నిర్దేశించుకున్న ప్రకారం.. రీజనల్ రింగ్ రోడ్లు, మెట్రో రెండప దశ, రేడియల్ రోడ్ల నిర్మాణం కోసం వచ్చే మూడు నాలుగు నెలల్లోపే కనీసం రూ. 3 వేల కోట్ల సర్దుబాటు చేయాల్సి ఉంది. మరోపైవు.. ఈ ప్రాజెక్టుల కోసం నిధులు కేటాయించాలని కెంద్రానికి విజ్ఞప్తులు చేసినా స్పందన లేదు. దీంతో జైకా వంటి అంతర్జాతీయ ఆర్థిక సంస్థలతో పాటు దేశంలోని మిగతా ఆర్థిక సంస్థలతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సంప్రదింపులు జరుపుతోంది. 340 కిలోమీటర్ల మేర ఉన్న రీజనల్ రింగ్ రోడ్లను ఉత్తర, దక్షిణ భాగాలకు మొత్తం రూ. 34,367.62 కోట్ల ఖర్చు అవుతున్నదని అధికారులు అంచనా వేశారు. ఇప్పటికే నార్ట్ ఫేల్, డీపీఆర్ తుది దశకు చేరుకుంది.

మోదీ స్థానంలో నెప్పు ఉంటే  
అమెరికా ముందు తలదించుకోరు





# ఖజానా వెలవెల

ఈ శ్రీపుర్ల అర్కు సాత్ ఫేజ్ డీపీఆర్ కోసం తెండర్ ప్రక్రియ కొనసాగుతోంది. ఈ ప్రాజెక్టును నిర్మించేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నిధులు సమకూర్చే పరిస్థితులు ఉన్నా.. ఈ రోడ్ నిర్మాణం కోసం భూసేకరణకు అవసరమైన నిధులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 50 శాతం మేర భరించాల్సి ఉంది. ఈ ప్రక్రియలో భాగంగా వచ్చే మూడు నెలల్లో దాదాపు రూ. 1,500 కోట్లు అవసరం అవుతాయిని అధికారులు అంచనా వేస్తున్నారు. ఇక, మెట్రో ఫేజ్-2 కు కూడా అంచనా వ్యయం రూ. 24,269 కోట్లు గా నిర్ధారించారు. త్వరలోనే ఈ డీపీఆర్లు ఖరారు కాబోతున్నాయి. రేడియల్ రోడ్డకు కూడా దాదాపు రూ. 7 వేల కోట్లు అవసరం అవుతాయిని అంచనా వేశారు. ఈ ప్రాజెక్టు కోసం జైకా నుంచి రూ. 380 కోట్లు అందుభాటులో ఉన్నాయి. మిగతా నిధుల కోసం ఇతర పైఎస్స్ సంస్థలతో అధికారులు చర్చలు జరుపుతున్నారు. రేడియల్ రోడ్డకు సంబంధించి వచ్చే జాలై నాల్సికి తక్కణ అవసరాల కోసం కనీసం రూ. వెంట్యు కోట్లు వేరకైనా ఖర్చు చేయాల్సి ఉంటుందటున్నారు అధికారులు.

అయితే వాస్తవ పరిస్థితి చూసుకుంటే.. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆదాయం గతంతో పోలిస్తే.. బాగానే ఉన్నప్పటికీ.. వీటిలో ఎక్కువ శాతం గత బీఆర్వెన్ ప్రభుత్వం చేసిన అప్పుల కిస్తిలు, వడ్డిలు, పాత పెండింగ్ బిల్లుల చెల్లింపులకు, ఉద్యోగాల వేతనాలు, పెస్సన్లు, నెలవారీ జీతాలు, ఆసరా పెన్సన్లకే సరిపోతుండంటున్నారు అధికారులు. దీంతో పలు

అధిక సంస్థల నుంచి అప్పుల తీసుకునేందుకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నాలు చేస్తోంది. ఇతర ఆదాయ మార్గాలను చూసుకుంటే.. పెండింగ్లో ఉన్న ఎల్ఆర్వెన్ దరఖాస్తులను ఫ్లియర్ చేయడం ఇప్పటికే మొదలుపెట్టింది. మార్చిలో ముగిసిన మొదటి విడత గడువులో ఆదాయం భారీగానే సమకూరింది. మరింత ఆదాయం రాబట్టుకోవాలనే లక్ష్మింతో ఎల్ఆర్వెన్ పెండింగ్ దరఖాస్తుల ప్రక్రియకు ఏటిల్ నెలాభారు వరకు గడువు పొడిగించారు. రిజిస్ట్రేషన్లు, మర్యం ఆదాయంపైనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గురి పెట్టింది.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ప్రతినెలా సగటున పన్నులు, వన్నేతర ఆదాయం రూ. 18 వేల కోట్లు సమకూరుతోంది. అదే సమయంలో ఖర్చులు మాత్రం రూ. 23 వేల కోట్లు అవుతున్నాయి. చేయాత పెస్సన్లు, ఇతర గ్రీన్ ఛానెల్ పథకాలకు దాదాపు రూ. 2 వేల కోట్లు, ఉద్యోగుల జీతాలు, పెస్సన్లకు రూ. 5 వేల కోట్లు, అప్పుల కిస్తిలు, వడ్డిలకు కలిగి రూ. 6,500 కోట్లు ప్రతినెలా చెల్లిస్తోంది. ఇక, పెండింగ్ బిల్లులకు, ఇతర అత్యవసరాలకు రూ. 4 వేల కోట్లు కేటాయిస్తున్నారు. దీంతో మిగిలిన పథకాలకు, ప్రాజెక్టులకు చూసుకుంటే ఖజానా నుంచి నిధుల కొరత ఏర్పడుతోంది.

సర్కారు చేపడుతున్న పథకాల్లో భాగంగా ముఖ్యమైన స్థిరులు చూసుకుంటే.. ఇందిరమ్మ ఇంద్ర పథకం కింద నిరుపేదలకు 5 లక్షల రూపాయల ఆర్థిక సహాయం అందించేదుకు 12,571 కోట్ల రూపాయలు కేటాయంచారు. వీటిలో కొంత

మొత్త 0 కేంద్రం నుంచి పీఎంపివై పథకం కింద 4,600 కోట్ల రూపాయలు వస్తాయి. ఇక కొంత అప్పులను ప్రభుత్వం ఇప్పటికే తీసుకుంది. మిగిలిన మొత్తం ఖజానా నుంచే ఇప్పాల్సిన పరిస్థితి ఉంది. మొత్తం చూసుకుంటే.. ప్రతి మండలానికి ఒక గ్రామం చొమ్మున 70,122 మంది లభీ దారులను తొలివిడతలో గుర్తించారు. ఈ పథకంలో దాదాపు 14 వేల ఇందిరమ్మ ఇంద్ర వనులు ప్రారంభమయ్యాయి. అయితే, వీటిలో 1,800 ఇళ్ల పునాదుల నొర్హాణం పూర్తయింది. వీరికి ఆర్థిక సాయం చెల్లింపులు మొదలుపెట్టారు. పైగా ఇప్పటి గత ఆర్థిక సంవత్సరం కింద మంజూరైనవే కావడం.. ఈసారి మరిన్ని ఇళ్ల మంజూరు చేయాల్సి ఉండటంతో కనీసం 5 వేల కోట్ల రూపాయలు వచ్చే మూడు నెలల కోసం ప్రభుత్వం సిద్ధం చేసుకోవాల్సిన పరిస్థితి ఉంది.

మరో పథకం.. రాజీవ్ యువ వికాసం పథకం చూసుకుంటే.. ఎస్సి, ఎస్టి, బీసీ, మైనార్టీ, ఈబీసీ, ఈసబ్బుఐస్ వర్గాల నొర్హాణ యువతకు రూ. 2.40 లక్షల వరకు సబ్సిడీ కింద రుణాలు ఇవాల్సి ఉంది. వాలీ మొత్తం చూసుకుంటే.. రూ. 6 వేల కోట్లు లెక్క తేలుతాయంటున్నారు. వచ్చే జాన్ విం తేదీ తర్వాత నుంచి ఈ మొత్తాల్సి పంపిణి చేయడానికి అధికారులు ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు.

ఇక, ఖరీఫ్ పెట్టుబడి సాయం నిధులను రైతుల భాత్సాల్లో జమవేసే ప్రక్రియ రెండు నెలల నుంచి జరుగుతోంది. ఇప్పటి వరకు నాలుగు ఎకరాలలో పురైతులకు రైతు భరోసా అందించారు. త్వరలోనే 4 ఎకరాలు, ఆ పైన ఉన్న రైతులందిరికి కూడా పూర్తి స్థాయిలో నిధులు విడుదల చేయడానికి సన్మాచోలు చేస్తున్నారు. ఈ పథకం కోసం రూ. 4 వేల కోట్ల వరకు అవసరమని అధికారులు అంటున్నారు. ఇక, వచ్చే జాన్ నెలసుంచే మధ్య వానాకాలం పెట్టుబడి సాయాన్ని రైతు భరోసా పేరుతో ప్రభుత్వం అందించాల్సిన పరిస్థితి ఉంటుంది. అప్పుడు రబీ రైతు సాయం కోసం దాదాపు రూ. 9 వేల కోట్ల రూపాయలు అవసరమవుతాయిని అధికారులు చెబుతున్నారు.

ఇలా.. వేల కోట్ల రూపాయలు అవసరం ఉన్నప్పటికీ, ఇతర సంస్థల నుంచి సమకూర్చు కోవాల్సిన పరిస్థితులు కనిపిస్తున్నప్పటికీ కొత్త కొత్త పథకాలను ప్రభుత్వ పెద్దలు ప్రకటిస్తున్నారు. ఈ దిశగా మాత్రమే ముందుకెళ్లు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని మాత్రం లెక్క చేయడం లేదు. పరిస్థితి జలాగే కొనసాగితే.. భవిష్యత్తులో ప్రభుత్వ పాలన ఓ కమర్సియల్ సంస్థలాగా సాగే ప్రమాదం పొంచి ఉండంటున్నారు విఫ్ఫాఫ్కులు.

**సీజరోత్ రాంపీర్ గారీసిని,**  
**సీనియర్ జర్జులిష్ట్, 6302164068**

నెల్లారు, ఒంగోలు, గుంటూరు, ఏలూరు, విశాఖపట్టం, జగ్గయ్యపేట, విజయవాడ మునిపాలిటీలు, కార్పొరేషనల్లో వైసీపీ కార్పొరేటర్లు, కౌన్సిలర్లు తెదేపా, జనసేన, జిజీపీలో చేరుతుండటంతో మొజాలిటీ కోల్పోయిన ఆయా స్థానిక నంథల్లో వైసీపీ అధికారం కోల్పోతోంది. 2024 సార్పుత్తిక ఎన్నికల్లో కూటమి ఘన విజయం సాధించడంతో ఈ పరిస్థితి మొదలైంది. వైసీపీలో అనంత్పుత్తితో ఉన్న కార్పొరేటర్లు, వ్యాపార అవసరాలకోసం కొందరు, తమ డివిజనల్లో అభివృద్ధి పనులు చేయించుకోడానికి కొందరు, వచ్చే కార్పొరేషన్, మునిపాలిటీ ఎన్నికల్లో ఇప్పటి నుంచే సీటు లిజర్సెఫ్స్ కు కొందరు.. ఇలా తమ అవసరాల కోసం పాటీలు మారారు. దీంతో వైసీపీకి మొజాలీ తగ్గిపోవడంతో కూటమి నేతలు అవిశ్వాస తీర్చానం ప్రవేశపెట్టి ఓడిస్తున్నారు. విజయవాడ తప్పించి మిగతా మునిపాలిటీలు, కార్పొరేషనల్లో కూటమి అధికారం సాంతం చేసుకుంది. విజయవాడ మునిపల్ కార్పొరేషన్లో కూడా త్వరలో అవిశ్వాసం పెట్టే అవకాశం ఉంది.



## కూటమి గూటికి వై

**రాష్ట్రంలో వైసీపీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు** తమకు ఎలాంటి అధికారాలు లేకుండా చేశారని ఆ పార్టీ కార్పొరేటర్లు అధికారాలు చేర్చారు. ఆయా మునిపాలిటీల్లో చైర్మన్లు, కార్పొరేషనల్లో మేయర్లు వైసీపీ తొత్తులుగా పనిచేశారే తప్ప ప్రజాప్రతినిధులుగా పనిచేయలేదని విమర్శిస్తున్నారు. అప్పటి ప్రాంతియ ఇన్చార్జులదే పెత్తనం. వారు చేసిన ప్రతిపాదనలనే కౌన్సిల్ అజండాలో పొందుపరిచేపారని అంటున్నారు. అంతేకాదు పార్టీ అధికారానికి అవసరమైన భూములు, ఇతర వ్యవస్థలు సాంతం చేసుకునేందుకు కాంట్రాక్టులు పొందెందుకు మాత్రమే అజండాలు నింపేపారని వార్లుల్లో కనీస సాకర్యాలు కల్పించాలని పలుమార్లు వినితులు ఇచ్చినా మేయర్లు, మునిపల్ చైర్మన్లు వట్టించుకోలేదని దాంతో ప్రజల దృష్టిలో చులక్కపోయట్లు వైసీపీ కార్పొరేటర్లు వాపోతున్నారు. ఈ పరిస్థితుల్లో సార్పుత్తిక ఎన్నికల్లో వైసీపీ చిత్తుగా పటిపోవడంతో ఏ జిల్లాలోనూ కనీస మొజాలీ లేకపోవడంతో కూటమికి అన్ని విధాలుగా వైచేయి లభించింది. కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చి రావడంతో రహదారులు, మంచిసీటి సమస్య, ట్రైనేజి ఇతర మాలిక సదుపాయాలపై దృష్టిపెట్టి నమస్యలను

పరిష్కరించే ప్రయత్నం చేయడంతో ప్రజల్లో సానుకూలత పెరిగింది. అప్పటి వరకు తమ స్టోరం చూసుకొన్న మేయర్లు వైసీపీ అధికారం కోల్పోవడంతో ఉత్సవ విగ్రహాలూ మిగిలిపోయారు. ఇక కార్పొరేటర్లు తమ అసంతృప్తిని బయటకు వెళ్గక్కారు. అదే సమయంలో కూటమి నేతలు కూడా వారి అసంతృప్తిని ఆసరాగా తీసుకుని తమ పార్టీల్లోకి ఆప్పోనించారు. దీంతో ఎవరి అవసరం కూద్ది వారు ఆయా పార్టీల్లో చేరిపోయారు. మొజాలీ పెరిగిన కూటమి పార్టీలు ఆయా కార్పొరేషనల్లో మేయర్లపై అవిశ్వాసం పెట్టించారు. వైసీపీ ఓడిపోవడంతో ప్రధాన మునిపల్ కార్పొరేషన్లు కూటమి పార్టీల కి వెళ్లిపోయాయి.

**తాజాగా కూటమి భాతాలీకి విశాఖ కార్పొరేషన్**

గ్రేటర్ విశాఖపట్టం మునిసిపల్ కార్పొరేషన్

(జీవీఎంసీ) మేయర్ పీచాన్ని కూటమి దక్కించుకుంది. వైసీపీకి చెందిన మేయర్ గొలగాని హరివెంకట కుమారిపై విప్రిల్ 19న ప్రవేశపెట్టిన అవిశ్వాస తీర్చానం నెగ్గింది. కొత్త మేయర్ ఎన్నికకు త్వరలో నోటిఫికేషన్ విడుదల కానుంది. గ్రేటర్ విశాఖపట్టం మునిపల్ కార్పొరేషన్లో 97 మంది కార్పొరేటర్లు, 14 మంది ఎక్స్‌ప్రైసీయో సభ్యులతో కలిపి మొత్తం 111 మందికి ఓటు చూక్కు ఉంది. నాలుగేళ్ళ కీందరు జరిగన జీవీఎంసీ ఎన్నికల్లో వైసీపీ 58 వార్లులను గెలుచుకోవడంతో పాటు ఇండిపెండెంట్లూ గెలిచిన నలుగురు కార్పొరేటర్ల మద్దతుతో మేయర్గా గొలగాని హరి పెంకటకుమారిని ఎంపిక చేసింది. అప్పటిసుంచి జీవీఎంసీలో వైసీపీ నేతల హవాయే నదుస్తూ వచ్చింది. గత విడాది జరిగిన సార్పుత్తిక ఎన్నికల్లో రాష్ట్రంలో కూటమి అధికారంలోకి రావడంతో జీవీఎంసీలో వరిణావాలు శరవేగంగా మారసాగాయి. ఇండిపెండెంట్లూగా గెలిచిన నలుగురిలో ఇద్దరు టీడీపీలో చేరగా, మరో ఇద్దరు జనసేనలలో చేరిపోయారు. వైసీపీ నుంచి కార్పొరేటర్లుగా గెలిచిన 27 మంది కూడా టీడీపీ, జనసేన గూటికి చేరారు. దీంతో కౌన్సిల్లో కూటమి బలం 6.3కి చేరగా, వైసీపీ బలం 3.2కి తగ్గిపోయాయి. అదే సమయంలో జీవీఎంసీ పరిధిలోని ఎప్పుల్చీ సీట్లు, రెండు ఎంపీ సీట్లును కూటమి పార్టీలే గెలుచుకోవడంతో ఎక్స్ అఫీషియల్ సభ్యుల హోదాలో 11 స్థానాలు కూటమికి పెరగడంతో దాని బలం 74కి పెరిగింది. అంబే మొత్తం 111 మంది సభ్యులు కలిగిన కౌన్సిల్లో కూటమికి 2/3 వంతు ఆధిక్యం దక్కినట్టయింది. ఈ మేరకు స్పృష్టపైన సంభూతి బలం ఉండడంతో కూటమి నేతలు జీవీఎంసీ మేయర్పై





# సైఫీ నేతలు

ఆవిశ్వాస తీర్మానం కోరుతూ గత నెల 22న జిల్లా కల్కటక్ నోటీసు అందజేశారు. దీనిని పరిశీలించిన కల్కటక్ ఈ నెల 20న ఆవిశ్వాస తీర్మానం కోసం కొన్సిల్ ప్రత్యేక సమావేశం నిర్వహించడంతో పాటు మరో ఇద్దరు సైఫీ కార్బోరేటర్లు మర్చతు తెలుపుడంతో ఆవిశ్వాస తీర్మానం నెగి మేయర్ పదవిమ్యతు లయ్యారు. రాష్ట్రంలో అతి పెద్ద కార్బోరేషన్ ఇప్పుడు కూటమి భాతాలోకి చేరింది.

## 2024లోనే నెలూరు మునిపల్ కార్బోరేషన్

నెల్లూరు మునిపాలిటీలో వైఎస్‌ఎర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ (సైఫీ)కి చెందిన అనేక మంది కార్బోరేటర్లు తెలుగుదేశం పార్టీలోకి చేరారు. వైసీ వీ నాయకత్వంలోని లోపలు, ముఖ్యంగా మంత్రి అనిల్ కుమార్ యాదవ్ తీరుపై అసంతృప్తి, పలుపురు నేతలు పార్టీ మారదానికి ప్రేరించాయి. వేమిరద్ది ప్రభాకర్ రెడ్డి పంటి సీయిర్ నాయకులు కూడా ఈ కార్బంగా టీడీపీలో చేరారు. వాస్తవంగా 2022లో జరిగిన ఎన్నికల్లో వైసీ మొత్తం 54 సీట్లను గెలిచి అధికారం కైవసం చేసుకుంది. అయితే 2024లో టీడీపీ అధికారంలోకి రావడంతో, వైసీకార్బోరేటర్లు తమ భవిష్యత్తును దృష్టిలో పెట్టుకుని టీడీపీలో చేరుతున్నారు. సార్ఫ్ట్‌కి ఎన్నికల అనంతరం 30 మంది వైసీ కార్బోరేటర్లు. మేయర్ ప్రవంతి కూడా తెదేపాలో చేరిపోయారు. గత నెలలో జరిగిన డిప్యూటీ మేయర్ ఎన్నికల నమయంలో టీడీపీకి అయిగురు, జనసేనకు ఒక కార్బోరేటర్ ఉండేవారు. పార్టీ మార్పుల తర్వాత టీడీపీకి ఉన్న కార్బోరేటర్ బిలం 25కు చేరింది. అలాగే జనసేన బిలం 21కి పెరిగింది. ప్రస్తుతం వైసీకి నలుగురు సభ్యులు ఉన్నారు. దీంతో ఒంగోలు కార్బోరేషన్ వైసీ మేయర్ మాధవ్ సహా 20 మంది కార్బోరేటర్ ఇంజెనీరు జనసేన గూటికి చేరిపోయారు.

## గుంటూరు కార్బోరేషన్ కూడా

గుంటూరు మునిపల్ కార్బోరేషన్ కూడా కూటమి భాతాలో చేరింది. గుంటూరు నగరపాలక

సంస్థలో వైసీ ఒకప్పుడు ఎంతో పట్టిప్పంగా ఉండేది. 2021 కార్బోరేషన్ ఎన్నికలలో నగరంలో 57 డివిజన్లకు గాను, వైసీ తరఫున 44 మంది కార్బోరేటర్లు మీద గిలిచారు. 9 మంది కార్బోరేటర్లు టీడీపీ, ఇద్దరు జనసేన, మరో ఇద్దరు గురవయ్య, చల్లు రాజ్యలక్ష్మి న్యూతెల్పల్ అభ్యర్థులుగా గెలుపాందారు. ఆ తర్వాత వారిద్దరు వైసీ పిలో చేరారు. దీంతో కార్బోరేషన్ వైసీ కార్బోరేటర్ సంఖ్య 46కు పెరిగింది.

8వ డివిజన్ కార్బోరేటర్ రమేష్ గాంధి అనారోగ్యంతో మృతి చెందడంతో ఆ స్థానానికి ఎర్పడ్డ భాగీకి ఎన్నికలు నిర్వహించగా, తెలుగుదేశం పార్టీ తరఫున పోతురాజు సమత గెలుపాందారు. దీంతో కొన్సిల్ తెలుగుదేశం పార్టీ తరఫున పది మంది కార్బోరేటర్లు అయ్యారు. ఆ తర్వాత జరిగిన రాజకీయ పరిణామల నేపుంగాలో 2024లో జరిగిన సార్ఫ్ట్‌కి ఎన్నికల ముందు, తరువాత వైసీ పిలో చెందిన అనేక మంది కార్బోరేటర్లు, కూటమి ప్రథమంలో చేరారు. దీంతో కార్బోరేషన్ కూటమి కార్బోరేటర్ బిలం 32కు చేరుకుంది. ఇంజెనీరు జరిగిన స్పాండింగ్ కమిటీకి జరిగిన ఎన్నికల్లో కూడా అరుగురు కూటమి అభ్యర్థులు తిరుగులేని మెజార్టీతో గెలుపాందారు. గుంటూరు నగరపాలక సంస్థ మేయర్ మనహార్ నాయకుడు తన పదవికి రాజీనామా చేశారు. దాంతో త్వరలో ఈ కార్బోరేషన్లోనూ మేయర్ ఎన్నిక జరగుంది.

## బంగోలు మునిపల్ కార్బోరేషన్ కూడా

ఒంగోలు మునిపల్ కార్బోరేషన్ కూడా కూటమి భాగాలోకి చేరింది. ఒంగోలు కార్బోరేషన్లో మొత్తం 50 డివిజన్లకు గాను వైసీ నుంచి 41 మంది కార్బోరేటర్లు గిలిచారు. ఆ తర్వాత ఇండిపెండెంట్లుగా గిలిచిన ఇద్దరూ వైసీ చేరిపోయారు. దీంతో వైసీ బిలం 13కు పడిపోయింది. కాసినాడ జిల్లా తునిలో కూడా కొన్సిల్ వైసీ పిలో చేరింది. ఒంగోలు కొన్సిల్ బిలం 18కి చేరింది. వైసీ బిలం 14 పడిపోయింది. కొన్సిల్ బిలం 28 మంది కొన్సిల్లర్లు ఉండగా, 15 మంది టీడీపీలో చేరారు. ఇప్పటికే మెజార్టీ కొన్సిల్లర్లు టీడీపీలో చేరారు. మరికందరు కూడా వచ్చే అవకాశం ఉన్నట్టు తెలుస్తోంది. గతంలో తునిలో తెదేపాకు ఒక కొన్సిల్ మాత్రమే గెలవాగా ఇప్పుడు ఆ సంఖ్య 16కు చేరింది. వైఎస్ వైర్పున్ కూడా తెదేపాలో చేరాగా చైర్మన్ మునిపల్ మధ్యారాణి తన పదవికి రాజీనామా చేశారు. ప్రస్తుతం ఇక్కడ కైర్పున్ ఎన్నిక జరగాల్ని ఉంది.



**టుర్గో నాగోబ్రాహ్మణం**  
సీనియర్ జర్నలిష్ట్

## ఏలూరు మునిపల్ కార్బోరేషన్లోనూ

ఏలూరు మునిపల్ కార్బోరేషన్ కూడా తెదేపా వశ్వేంది. 2021 జూలైలో జరిగిన నగరపాలక సంస్థ ఎన్నికల్లో 50 స్థానాలకు వైసీ పిలో టీడీపీ మూడు స్థానాలు గెలుచుకుంది. గతే డాది ఎన్నికల ముందు వైసీ నుంచి ముగ్గురు కార్బోరేటర్లు టీడీపీలోకి వచ్చారు. రాష్ట్రంలో కూటమి ప్రథమంత్రం వీరుడిన తర్వాత మేయర్ సూర్యాపున్ సహా మరో 21 మంది, మరో ఐదుగురు వైసీ పిలో రాజీనామా చేసి టీడీపీలో చేరారు. దీంతో కూటమి బిలం 32కు చేరింది. ఇటీవల జరిగిన ఎన్నికల్లో డిప్యూటీ మేయర్లుకు తెదేపా కార్బోరేటర్లు ఎన్నికయ్యారు. సూచించు మునిపాలిటీ కూడా తెదేపా భాతాలో చేరుకుంది. ఇక్కడ గతంలో 32 వార్డుల గాను 25 వార్డులు వైసీ పిలో, 7 తెదేపా గెలుచుకుంది. సార్ఫ్ట్‌కి ఎన్నికల తర్వాత చాలా మంది తెదేపా వైపు ముగ్గురు. ఇటీవల జరిగిన వైఎస్ చైర్మన్ ఎన్నికల్లో జరిగిన బలవరదర్శనలో తెదేపా తరఫున నిలబడిన కౌన్సిలర్ గెలిచారు. తెదేపాకు 18, వైసీ పిలో 14 ఓట్లు వచ్చాయి.

## జగ్గయ్యపేట, తుని కూడా

ఎస్తేఅర్ జిల్లా జగ్గయ్యపేట మునిపాలిటీ కూడా తెదేపా భాతాలో చేరింది. మునిపల్ చైర్మన్ రంగాపురం రాఘవేంద్ర తెదేపాలో చేరారు. అయినతో పాటు 7, 23, 31వార్డుల కొన్సిల్లర్లు పూసాబాటి సీతారావమ్మ, డి. రమాదేవి, గింజపల్లి వెంకట్రావు, అపని కుమారుడు కృష్ణ తెదేపా తీర్థం పుచ్చుకొన్నారు. గతంలో జగ్గయ్యపేట మునిపాలిటీలో తెదేపాకు 14 మంది కౌన్సిల్లర్లు ఉండగా, తాజా చేరికలతో ఆ పార్టీ బిలం 18కి చేరింది. వైసీ బిలం 13కు పడిపోయింది. కాసినాడ జిల్లా తునిలో కూడా కొన్సిల్ వైసీ పిలో చేరింది. ఒంగోలు కొన్సిల్ బిలం 28 మంది కౌన్సిల్లర్లు ఉండగా, 15 మంది టీడీపీలో చేరారు. ఇప్పటికే మెజార్టీ కౌన్సిల్లర్లు టీడీపీలో చేరారు, మరికందరు కూడా వచ్చే అవకాశం ఉన్నట్టు తెలుస్తోంది. గతంలో తునిలో తెదేపాకు ఒక కౌన్సిల్ మాత్రమే గెలవాగా ఇప్పుడు ఆ సంఖ్య 16కు చేరింది. వైఎస్ వైర్పున్ కూడా తెదేపాలో చేరాగా చైర్మన్ మునిపల్ మధ్యారాణి తన పదవికి రాజీనామా చేశారు. ప్రస్తుతం ఇక్కడ కైర్పున్ ఎన్నిక జరగాల్ని ఉంది.



**దేశంలో** అవతరించిన మహాపురుషుల్లో అగ్రగణ్యులు ఆదిశంకరాచార్యులు. కేరళలోని కాలిడిలో శివగురువు, ఆర్యంబ దంపతుల వరపుత్రుడు శంకరులు. వైశాఖ శుక్ల పంచమి కర్మాటక రాశిలో పునర్వసు నక్షత్రంలో జీవించారు. భారతీయ జీవన విధానంలో శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ తరువాత జగద్గురువులు ఆదిశంకరులే మౌలికమైన ఏకత్వానికి వ్యావహారిక రూపం ఇచ్చారు. వ్యాసభగవానుడి ఆజ్ఞానుసారం ప్రస్తావత్త్రయానికి భాష్యాలను, ప్రకరణ గ్రంథాలను రాశారు. కేవలం ముఖ్యులు రెండేళ్ళ జీవిత ప్రస్తావంలో సాధించిన అపూర్వ విజయాలను బట్టి కారణజన్ముడిగా ఆధ్యాత్మికవేత్తలు విశ్వసిస్తారు. జన్మతుః ప్రాప్తించిన ఎనిమిదేళ్ళ ఆయుర్వాయం నిజస్వాసం స్వీకరణతో రెట్టింపు అయింది. తన సూచన మేరకు రచనా వ్యాసంగం కొనసాగించేందుకు వ్యాసుడు ఆ ఆయుర్వాయాన్ని ద్విగుణీకర్ణతం చేశారు. శాఖోపశాఖలుగా విడిపోయి అస్తవ్యస్మైన హిందు ధర్మాన్ని ఏకతాటి మీదికి తెచ్చారు శంకరులు.

వైష్ణవ, స్వార్త, సార, శాకేయ, గాణావత్య, శైవమతాలను అవగాహన చేసుకొని ఆయా మతాచారాలు, విధానాలను సంస్కరించి ‘షష్ఠిత’ స్థాపనతో వైదిక ధర్మాన్ని పునర్వర్ధరింప చేశారు. వైదిక ధర్మపరిరక్షణలో భాగంగా నాటి పండితులతో వారప్రతిపాదనలు చేశారు. పరాజిత పండితులను గౌరవించారు. వాదనలో ఓడిన మండనమిత్రుని శ్రంగేరి పీతానికి తెలి అధిపతిగా నియమించడం అందుకు ఒక ఉదాహరణ. తమ వాద ప్రతి వాదన లలో న్యాయాన్ని తెలుపుతో వ్యవహరించిన ఉదయభారతి

భారతీయ సమైక్యతా, సమతామూర్తులు శంకరాచార్యులు, భగవద్రామానుజాచార్యులు. హిందూమతిలో ధర్మాంగులు, సూత్రమణిలో ధర్మాంగులు, ప్రత్యేకించి ప్రజలలో భక్తిప్రపత్తులు జనుమడింపచేసేందుకు, సర్వమానప కల్యాణానికి కంకణబధులయ్యారు. ఆదిశంకరులు ఈశ్వర స్వయంపులు కాగా రామానుజులు లక్ష్మణ అంశగలవారసి విశ్వాసం. వారు కేవలం ఆధ్యాత్మిక గురువులు, మతాచార్యులే కారు. సనాతన ధర్మానికి విఘ్నాతం కలుగుతూ, అంద విశ్వాసాలు ముసురుకుంటున్న వేళ జగతిని జాగ్రత పరిచేందుకు

## అద్వైతమూర్తి ఆదిశంకర

(మండనమిత్రుని ఆర్థాగిన) సాఙ్కాత్తు శారదాదేవిగా గ్రహించి తమ శ్యంగేరి పీరంలో శారదామాతగా కొలువుదీరాలని అర్థించారు. మోక్ష మార్గాలలో జ్ఞానం ఆత్మంత ఉత్తమం, పవిత్రమైనదని, జ్ఞానం ద్వారా పొందిన మోక్షం అక్షయమని ప్రభోధించారు. తాంత్రిక పూజల స్థానంలో సాత్మక పూజా విధానం ప్రవేశపెట్టారు. మతం పేరిట జరుగుతున్న జంతుబలులు, మూడు విశ్వాసాలు, కర్మకాండలను వ్యక్తిరేకించారు. అథమ స్థాయిలోని వారిని ఉన్నత మైన ఆధ్యాత్మిక మార్గంలో నడిపించేందుకు విగ్రహాధన అవసరమని భావించి, బోధించారు.

సకలజీవరాపుల్లో మనిషి బుద్ధిజీవి. దుర్భాష్టున మానవ జన్మును ప్రసాదించిన భగవంతుడి గురించి ఆలోచన లేకుండా సాగించే జీవితం నిర్ధకం. దేవుడి పట్ల భక్తి విశ్వాసాలు, జీవరాజి క్షేమం పట్ల అనురక్తుడై ఉండాలి. మనిషి నదతలో, చూపులో లోపం ఉంటుందేమా కానీ, స్ఫుర్షి అంతా సమానమే’ అని ఆతి సులభ రీతిలో బోధించారు. ‘విద్య పర, అపార అని రెండు విధాలు. మొదటిది ఉదర పోషణ, వ్యుతిగత సుభాలకు సంబంధించినది కాగా, రెండవది లోకల్యాణం, పరోపకార కోసం నేర్చేది. భగవంతుని దూరం చేసే కాంతాకనకాల పట్ల వ్యామోహం తగ్గించుకోవాలి. నత్సంగం, నజ్జన సాంగత్యంతో అజ్ఞానానికి మూలమైన మోహం నశిస్తుంది. అంత్య కాలం సమీపించినప్పుడు పాండిత్యం, సంపదులు కాపాడలేవు. కనుక... మూడుమతీ! గోవిందుడిని స్వరించు’ అని హితవు పలికారు.

శంకరభగవత్పాదులు, తాము సూత్రికరించిన అధ్వైత సిద్ధాంతవ్యాప్తి, వైదిక మతం వరిభ్రాదానికి దేశం నలుమాలలూ చతురామ్యాలు (పీరాలు) నెలకొల్పారు. ఉత్సాదిన బదరీనాథులో జ్యోతిర్మంగం, తూర్పున పూరిలో గోవర్ధనమరం, పశ్చిమాన ధ్యార్కా మరం, దక్షిణాదిన తుంగానది తీరంలో శ్యంగేరి మరాన్ని స్థాపించారు.

‘న మాతుః పరం దైవతమ్..’ (తల్లిని మించి దైవం లేరు) అనే శాస్త్ర వాక్యానుసారం లోకాన్ని ఎదిరించి మాతృరూపం తీర్చుకున్న ధన్యుడు

శంకరాచార్యులు. భక్తి మార్గాన్ని మరింత వ్యవస్థక్తించేయలన్న సంకల్పంతో మాతృమూర్తిని ఒప్పించి యితిదీక్ష స్నేకరించారు. దేశాటనకు బయలు దేరుతూ... నీ అంతిమదశలో తప్పక పస్తును’ అని మాటను నెరవేర్పుకున్నారు. దేహత్వాగు చేసిన తల్లికి అంతిమ సంస్కారాలకు ప్రయత్నించినప్పుడు... సన్యాసికి కర్మాధికారం లేదంటూ బంధువులు, ఇతరులు ఆ తంతుకు అవాంతరం కల్పించారు. అయినా పెసుదీయుని శంకరుడు స్వస్యహంలోనే చిత్తి పేర్లి యోగాగ్రాంతో మాతృమూర్తికి అంతిమ సంస్కారం నిర్వహించారు. మాతృభక్తికి అదర్పంగా నివిచారు. వరమాన సమాజంలో కొండరు కన్స్పొరాటిక కడపటీ రోజుల్లో వ్యవహారిస్తున్న అనుచిత వైపురికి ఆయన మాతృభక్తి కనువిపు కావాలి.

ఆయన మానవీయతకు ఒక ఉదాహరణ... అయిన భీషము వెళ్లినప్పుడు దీనిషితిలోని గ్రహిణి బ్రథకు వెళ్లినప్పుడు దీనిషితిలోని గ్రహిణి అంతిమ సంస్కారం వెళ్లించారు. అదర్పంగా నివిచారు. వరమాన సమాజంలో కొండరు కన్స్పొరాటిక కడపటీ రోజుల్లో వ్యవహారిస్తున్న అనుచిత వైపురికి ఆయన మాతృభక్తి కనువిపు కావాలి.

అయిన మానవీయతకు ఒక ఉదాహరణ... అయిన భీషము వెళ్లినప్పుడు దీనిషితిలోని గ్రహిణి బ్రథకు వెళ్లినప్పుడు దీనిషితిలోని గ్రహిణి అంతిమ సంస్కారం వెళ్లించారు. అదర్పంగా నివిచారు. వరమాన సమాజంలో కొండరు కన్స్పొరాటిక కడపటీ రోజుల్లో వ్యవహారిస్తున్న అనుచిత వైపురికి ఆయన మాతృభక్తి కనువిపు కావాలి.

పరమగురువు (గురువు గోవిందభగవత్పాదుల గురువు) గొడపాదునలు సందర్శించాలనే చిరకాల వాంఘను నెరవేర్పుకున్నారు. సంకల్ప శక్తి ఫలితంగా గొడపాదులు సాంక్షాత్కర్మించారు. ఆనంద పారవశ్యంతో పాదాభివందనం చేసిన శంకరుని ఉద్యేశించి, ‘నీ కృషి ఫలించింది. ఆయుర్వాద్యాలు ముగియవచ్చింది. శివదర్శనంతో అవతారం పరిపూర్వక ప్రపాదాయని అని కీర్తించారు. నేటి భక్తకోటి స్తుతిస్తున్న స్తుత్మాలలో ఆనేకం ఆయన గళం సుంచి వెలువడినవే.

పరమగురువు (గురువు గోవిందభగవత్పాదుల గురువు) గొడపాదునలు సందర్శించారు. ఆయుర్వాద్యాల ప్రపాదాయని అని విశ్వాసాలను సందర్శించారు. సంకల్ప శక్తి ఫలితంగా గొడపాదులు సాంక్షాత్కర్మించారు. ఆయుర్వాద్యాల పాదాభివందనం చేసిన శంకరుని ఉద్యేశించి, ‘నీ కృషి ఫలించింది. ఆయుర్వాద్యాలు ముగియవచ్చింది. శివదర్శనంతో అవతారం పరిపూర్వక ప్రపాదాయని అని కీర్తించారు. నేటి భక్తకోటి స్తుతిస్తున్న స్తుత్మాలలో ఆనేకం ఆయన గళం సుంచి వెలువడినవే.

పరమగురువు (గురువు గోవిందభగవత్పాదుల గురువు) గొడపాదునలు సందర్శించారు. ఆయుర్వాద్యాల పాదాభివందనం చేసిన శంకరుని ఉద్యేశించి, ‘నీ కృషి ఫలించింది. ఆయుర్వాద్యాలు ముగియవచ్చింది. శివదర్శనంతో అవతారం పరిపూర్వక ప్రపాదాయని అని కీర్తించారు. నేటి భక్తకోటి స్తుతిస్తున్న స్తుత్మాలలో ఆనేకం ఆయన గళం సుంచి వెలువడినవే.

‘శ్శతీప్రుణి పురాణాం ఆలయం కర్మాలయం నమామి భగవత్పాద శంకరం లోకశంకరమ్’

ఆవతలించిన చైతన్యబీరులు. ఆద్వైత, విశిష్టాద్వైత ప్రవక్తులు ఇద్దరూ ఒకి తిథి ప్రేశాలు శుద్ధ పంచమి)నాడు ఉదయించడం విశేషం. పర్తమానంలో చెప్పుకుంటున్న ఎన్నో సంస్కరణలకు, సమభావమ, సమజీవనం, సమాఖ్యాదనకు ఆ మహాయిములు నాడే జీజిం వేశారు. అన్యమతాల శత్రురాజులు దాడులకు ద్వయంసమైన ఆలయాలను పునరుధరణకు విశేష కృషి చేశారు. వారి బోధనలను తరచి చూస్తే వాటి వెనుక కాలాలకు ఆతీతంగా, ముఖ్యంగా నేటి యిపతుకు ఉపకరించే ఎన్నో మర్మాలు, అంశాలు దాగి ఉన్నాయి.

# సమతామూర్తి రామానుజ

ಅ) ಮಿಕ್ಕಾದುಲ್ಲೋನಿ ಭಾತ್ವರ್ಪರಿ ಅನೆ ಶ್ರೀ ಪೆರಂಬೂ  
ದುರುಲ್ಲೋ ಅಸೂರಿ ಕೇಶವಾಚಾರ್ಯಲು, ಕಾಂತಿಮತಿ  
ದಂಪತುಲು ಕ್ರಿರುವಲ್ಲಿಕ್ಕೆಣಿ (ಚಟ್ಟ) ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿಸ್ನಾಮಿ  
ವರಪ್ರಸಾದಿಗಾ ಜನ್ಮಿಂಬಿನ ರಾಮಾನುಜಲು ವಿಶಿಷ್ಟ  
ಆಪಾರ್ಯಲುಗಾ ಎಂದರಿಕೆ ಸ್ವಾರ್ಪಿಗಾ ನಿಲಿವಾರು. ಸಮು  
ಸಮಾಜ ಸ್ಥಾಪನ ಕೋಸಂ ಪರಿಶ್ರೇಷ್ಟ ಅರುನ ಅಪಾರಹಾಂ  
ಪಾಟುವದ್ದಾರು. ಕೊಂಡರಿಕೆ ಪರಿಮಿತಮೈನ ಮಂತ್ರರಾಜಂ  
ಅಂದರಿ ಸಾಂತಂ ಕಾವಾಲನುಕ್ಕನ್ನ ಮಾನವವೂ ಹಾಕ್ಕುಲ  
ಮೂರ್ತಿ. ಅನುಕುನ್ನದಿ ಸಾಂಧಿಂಚದಮೇ ತಪ್ಪ ವೆನಕಡುಗು  
ತೆಲಿಯನಿ ದೀಕ್ಷಾಲಿ.

ఆయన అవిర్మాపం నాటికి గల మతమౌధ్యం, కొన్ని జాతుల పట్ల చిన్నచూపు, అనైక్యత, జంతు బలులు, మూర్ఖాచారాలు, మూర్ఖనమ్మకాలు వంటివి ఆయను కలచి వేశాయి. ఇవి ప్రాందవ నాగికతకు గొడ్లిపెట్టగా భావించి, జాతిమత విప్రవర్హాతంగా నాటి ప్రాందవ జాతినంతటిని ఏకతాటి పై నడిపేందుకు ఉద్ఘమించారు. జనసాతం, భర్తరక్షణ కోసం ఎంతటి క్షప్సనప్పాలన్నై ఎదురోప్పాలని, వెరవ పలసిన అవసరం లేదనే ఆత్మవిశ్వాసం. పరమాత్మ చిత్తనకు, భూక్షీధవానికి జాతి, మత, కులాలు లాంటివి అడ్డకావని, భూపంతుని ఉనికిని తెలివే వారు ఎవరైనా ఉన్నతులేని ఎలగెత్తారు. అందుకే 'గతులన్ని ఫిలిషైన కలియుగముందును' /గతి ఈతడే చూపే శున గురుదైవము' అని కీర్తించారు వాగ్దీయచక్రవర్తి తూళపోక అనుమాచార్య.

సర్వం విష్ణుమయం జగత్. భగవంతుడి దృష్టిలో  
అంతా సమానమే. మనిషికి గుణమే కొలమానం  
తప్ప ఇతర అంతాలు కావు' అంటూ సమతా వాదాన్ని  
చాటారు.

విష్ణువును చిత్తంలో నిలిపి, సర్వమత  
సమానతను పాటించేవాడే వైష్ణవుడు తప్ప వైష్ణవ  
సామాజికవర్గంలో పుణీన వారంతా వైష్ణవులను  
రామానుజులు భావించలేదు. ఎనిమిది మంది  
బ్రాహ్మణులు, ఒక మహిళ సహ పన్నెందుమంది  
ఆశ్వారులు రచనలు వెలుగులోకి తెచ్చిన ఘనత  
అయినదే. కులమత్తాలకు అతీతంగా అందరికీ

ఆలయ ప్రవేశం కల్పించి, భోజనం (తదీయారాధన/సమారాధన) పెట్టే సంప్రదాయాన్ని లెలకొల్పారు. ‘రామానుజ కూటమి’ పేరతో మధ్యాహ్న భోజనం, అన్నదానాలను నీరుప్రాంచారు.

‘శిరుమంత్రం(సారాయణ మంత్రం) అసాధారణ మైనది. అన్నటలకు వెల్లడిసే రౌరాది నరకాలకు పోతావు’ అని గురువు చేసిన హాష్టరికలను లక్ష్మి పెట్టియేదు.

‘పుక్కిగత స్వర్షం కన్నా సమాజ శైయన్సు మన్సు  
సమాజహితం కోరే క్రమంలో నాకు కీడు కలిగినా,  
నేను నరకానికి పోయినా పర్మాల్దెరు. జనులు తరిస్తారు  
. మనిషి గుణమే కొలమానం. భగవంతుడి దృష్టిలో  
అంతా సమానం’ అంటూ కులమతింగ అడ్డు గోడ  
లను బద్దలు కొట్టి సర్పులు పరమాత్మను చేరుకొలని  
తపించిన సమతామూర్తి. అలా శ్రీసామృణ్యానాయణ  
పెరుమాళ్ళ కోవెల పైభాగంసుంచి నారాయణ  
మంత్రాల రఘస్యాలను తెలియచెప్పిన ఆచార్యులు.

తాను అందిరివాడిని భగవాన్డే భగవంత్తులో  
బోధించినప్పుడు మానవుల మధ్య తేడాలు మన్మింప  
రానివనే భావసతో ఆధ్యాత్మిక సంస్కరణలు చేపట్టారు.  
సమాజంలోనీ అన్ని వర్గాల వానిని అలయ సేవల్లో  
భాగస్వాములను చేశారు. భగవంతుడికి పల్లకీ  
మౌయడం, వింజాపురలు నీయడ, దివిటీలు పట్టడం  
లాంటి సేవలు కల్పించారు. ఆయన చొరవ కొరదు  
థాండసవాదుల్లో అక్కసు రేపి అంతముందించే  
ప్రయత్నాలకు దారితీసినా వెరవలేదు. ప్రతి  
ఏప్యాన్ని గుట్టికా నమ్మపలసిన పనిలేడని, తర్వాతికి  
విలూహితికే అంశంిగొఱాలుని శ్రీగొఱాగు

అన్ని అంశాలను సానుకూల దృక్ప్రథంతో వీళ్ళించిన రామానుజులు భగవత్ భాగవతాచార్యులను, భాగవతేత్తములను కించపరచడాన్ని. తక్కువ చేయడాన్ని సహించలేదు. వేద వాక్యాలను విపరీతార్థంలో వ్యాఖ్యానించిన గురువు యాదవ ప్రకాశకులతోనే విభేదించారు. శిష్యుని ప్రతిభాసంపత్తి గురువుకు కంటిగింపుగా మారింది. ఆ ఈర్శాల్మి భావం రామానుజులకు హని కలిగించే సాయికి



చేరింది. అ చేదు అనుభవం మునరావుతం  
కాకూడదన్న భావనతోనే కాబోలు, ఎందరో  
శిఘ్రమైను తీర్చిదిద్ది 'ఆదర్శ ఆచార్యులుగా మనుసలు  
అందుకునారు.

‘అంత్యజుల నుంచి బ్రాహ్మణుల వరకు అందరకికి భక్తి మార్గం సమానమేనని ప్రబోధించిన ఆధ్యాత్మిక సారథి భగవద్రామానుజులు’ అని స్వాచ్ఛి వివేకానంద, ‘ధార్మికంగా, సామాజికంగా విషపూత్తుక మార్పులు ప్రవేశపెట్టిన మహాప్రష్ట. ఎంచునంత బలమైన ఆత్మబలం, భావితరాలపై క్రేమ ఆయన సాంతం’ అని సర్వేపితి రాధాకృష్ణ పండితుడు, ‘ఒక వర్గానికి పరిమితమైన మొక్కద్వారాలను సర్వులకూ తెరిచిన సమామూర్తి రామానుజులు’ అని తమిళ ప్రసిద్ధ కవి భారతీదాసన్ త్రయిముంచారు.

‘కేవలం జ్ఞానరాజుతోనే నరిపోదు. ధర్మానుష్ఠానం తోనే జ్ఞానం సార్థకమవుతుంది. సామాజిక బాధ్యతలు గుర్తించి న్యాయర్ఘట్టితో కర్మాచారణ చేయడంతోనే జీవితం సార్థకమవుతుంది’ అని ఉద్ఘాంచిన రామానుజులు, తాము ప్రారంభించిన ‘జ్ఞాన ఉద్ఘామం’ కొనసాగింపు బాధ్యతను 74 మంది శిష్యులకు అప్పగించారు. శిష్యుప్రశిష్య పరంపరాతో భగవద్రా మానుజుల ఆశయం కొనసాగుతూనే ఉంది, ఉంటుంది.

‘రామానుజార్య దివ్యాజ్ఞా వర్ధతాం అభివర్ధతాం’  
రామానుజస్వ చరణ శరణ ప్రపద్య

# చందన ప్రియుడికి ఆభివందన మాల

సింహాచలము మహా పుణ్య క్షేత్రము... శ్రీ వరాహ నరసింహుని దివ్యధామమూ....' అని భక్తులతో సీరాజనాలు అందుకుంటున్న సింహాలీ దళ్లిణి భూతచేశంలోని ప్రముఖ వైష్ణవ క్షేత్రాల్లో ఒకటి. హరిచందనగీలి, సుప్రద్మలి, ప్రప్రద్మదాటి, వరాహచలం, సందనాద్రిగా ఖ్యాతిపొంబించి. భూదేవిని రక్షించేందుకు శ్రీ మహావిష్ణువు వరాహమూర్తిగా హిరణ్యకుమాని వధించిన తరువాత, ప్రప్రద్మద పాలకుడిగా ఆతని తంప్రి శిరణ్యకశివుని సంహరించాడు. నాచి ఉగ్రరూపం ఉపనంహరణకు బ్రహ్మది దేవతలతో పాటు ప్రప్రద్మదుడు ప్రార్థించినా, ఆ ఉగ్రత్వం తగ్గేదు. దాంతో, బ్రహ్మ సూచన మేరకు, ప్రప్రద్మదుడు చందన (గ్రంథం) లేపనంతో సేవ చేశాడు. వరాహ స్వసింహుడు శాంతించాడు. ప్రప్రద్మదుడై విస్తుపం మేరకు చందన చల్చితంగా భాసిల్లతూ, సింహాలీలై కొలుపుచీరాడు. ఏడాది పొడువునా చందనలేపనంతో దర్శనమిచ్చే వరాహ స్వసింహుడు అక్షయ తృతీయ నాడు (ప్రైశాఖ శుక్ల తచియ) చందనోత్సవం ఫేలట జలిగే కార్యక్రమంలో నిజరూప దర్శనం ఇస్తారు. పురూరావ చక్రవర్తికి స్వామిని ఈ తిథి నాడే మొదటిసాలి దర్శించినందున ఆప్యటి నుంచే ఆ రోజున నిజరూప దర్శన భాగ్యం సంప్రదాయంగా వస్తోంచి. అది భక్త జనావళికి పండుగ రోజు.

**తె**లుగు రాష్ట్రాలలోని నారసింహాక్షీత్రాల ఉత్సవాలు వేటికవే ప్రత్యేకమైనవి కాక సింహచలం చందనయాత్ర జగత్త్రసిద్ధం. ఏడాది పొడువునా చందనం లేపనం మాటున ఉండే స్వామి వైశాఖ శుద్ధ తదియ నాడు భక్తజనకోటికి నిజరూప దర్శనం అనుగ్రహిస్తారు. ఇదే చందనయాత్రగా ప్రసిద్ధి. చందనావృతంగా, లింగాకృతిలో భాసిల్లే స్వామి నిజ మంగళ దివ్య స్వరూపాన్ని ఏడాదిలో ఒక్కరోజు మాత్రమే దర్శించుకోగలుగుతాం. ఇది వైకుంఠంలో లక్ష్మీ నారాయణులను దర్శించినంతటి పుణ్య ఘటితమని క్షేత్ర మహాత్ముం పేర్కొంటోంది.

స్థల పురాణం ప్రకారం, దనుజ సంహరణ

అనంతరం ప్రప్రద్మదుని అభ్యర్థన మేరకు సింహాగిరిపై వరాహసరసింహుడిగా అవతరించిన స్వామికి ఆ మహా భక్తుడు అర్ఘాదులు నిర్మలొంచాడని, బ్రహ్మ-మహావ్యరులు, ఇంద్రాది దిక్వాలురతో తరలి వచ్చి బ్రహ్మాత్మవాలు జరిపించాడని ప్రతీతి. అనంతర కొలంలో స్వామికి ఆధానలు లేక ఆలయం శిథిలమై వుట్టలు లేచి స్వామి దివ్య మంగళ విగ్రహం కనుపురుగొంది. కాలాంతరంలో, పురూరావ చక్రవర్తి జూర్మాలిశితో గగనయానం చేస్తుండగా, స్వామి ఉన్న ప్రదేశంలో విమానం నిలిచిపోయింది. అక్కడ స్వామివారి ఉనికిని దివ్య దృష్టితో గమనించిన ఉర్పశి విషయాన్ని పురూరావుడికి తెలిపింది. అదే రాత్రి

చక్రవర్తికి స్వప్న సాక్షాత్కారమైన శ్రీహరి తనను పుట్టు నుంచి బయటకు తీసి గ్రంథం (చందనం) సమర్పించుమని, వెలికి తీసిన నాడే (ప్రైశాఖ శుద్ధ తదియ) భక్తులకు తన నిజరూప దర్శనం కలుగేయాలని ఆదేశించారట. చక్రవర్తి వేయి కలశాల గంగ ధార, పంచమ్యతాభిషేకంతో పుట్టను కరగించి స్వామిని వెలికి తీయించాడట.

**చందనయాత్రత్త..**

వైశాఖ శుద్ధ తదియ (అక్షయ తృతీయ)నాడు స్వామి దివ్య మంగళ విగ్రహాన్ని పురూరావుడు కనుగొని, చందనసేవ చేయడం వల్ల చందనయాత్రగా స్థిరపడిపోయింది. ఆ సంప్రదాయం ప్రకారమే,



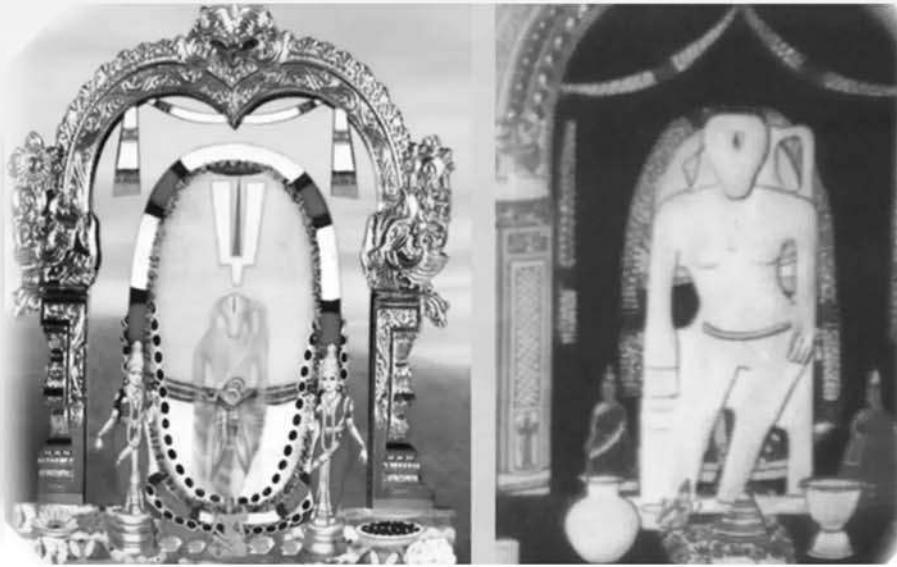
అనంత పుభఫలితాలను ఇచ్చేదిగా అక్షయ తృతీయ (ప్రైశాఖ శుద్ధ తదియ)ను సంభావిస్తారు. ఇది సామాజిక పర్యాధినం. కులమతాలకు అతీతంగా దీనిని జరుపుకుంటారు.

అక్షయం అంటే క్షుయం లేనిది, నిరంతరం వృద్ధి చెందేని అర్థాలు ఉన్నాయి. ఆనాడు చేసే యజ్ఞ యాగాది క్రతువులు, పూజాదికాలు, దానధర్మాలు, విష్ణుతర్పణాలు విశేష ఘటితాలనిస్తాయని పరమ శివుడు అమృతారికి చెప్పినట్లు మత్తు పురాణం, ఆ రోజు చేసే దానధర్మాలు అత్యధిక ఘటితాలను ఇస్తాయని నారద పురాణం పేర్కొంటున్నాయి. అమిత ఘటితాలాయినిగా థావించి నిర్వ్యాహించే ఈ ప్రతానికి లక్ష్మీనాథుడు అధినాయకుడు. మహావిష్ణువు లక్ష్మీవీని పరిణయ మాధిన రోజు కూడా ఇచ్చేనట. అక్షయ తృతీయ నాడు ఎంతో కొంత బంగారం లేదా వెండిని కొనుగోలు చేయాలనే నానుడి స్థిరపడిపోయింది. అందుకే ప్రజలు తమతమ స్థిరమత్తు బట్టి వాటిని కొనుగోలు చేసి అమృతారికి అలంకరించి పూజలు చేస్తారు. తపాతు లేని వారు లవణం సహే నిత్యావసర

## అమిత ఘల

వస్తువులు కొనుగోలు చేసినా శుభమనే పెద్దలు చెబుతారు. వాతాని కొనుగోలు చేయలమే కాక ఉన్నంతలో దానధర్మాలు చేయాలని కూడా పెద్దలు చెబుతారు.

త్రేతాయాగం ఆరంభం, వరశురామ, బలరాముల జననం, భగీరథుడు దివిజ గంగను భవితి దింపినది, త్రావది మానసంరక్షణకు శ్రీకృష్ణదు వలువులు ప్రదానం చేసినది, పిడికెడు అలుకుల నివేదనతో బాల్య స్నేహితుడు కుచ్చెలుడికి అనంత ఐవ్యర్యం అనుగ్రహించినది, వనవాన దీక్షలోని పాండవులకు సూర్యభగవానుడు అక్షయ పాత్రను ప్రసాదించినది ఈ రోజునే. నరసాయణులు, హయగ్రీవ భగవానుడు ఈ తిథినాడే ఆవిర్భవించారు. శివయు వాహనం నంది జన్మించినది ఈ తిథి నాడే



ముందురోజే విదియనాటి రాత్రి మూలమూర్తిపై గల చందనాన్ని ఒలిచి, తదియ నాటి బ్రాహ్మి ముషార్తంలో స్వామికి గంగధార పవిత్ర జలాలతో సహాస్ర ఘుటాభిఖేకాన్ని నిర్వహిస్తారు. అనంతరం స్వామి నిజరూప దర్శనాన్ని అనుమతిస్తారు. ఆ నాటి సాయం నంద్యా నమయంలో స్వామికి మనమాలికలు, సుగంధ ద్రవ్యాలతో కూడిన 120 కిలోల చందనం సమర్పిస్తారు. మరో మూడు విడతల్లో (ప్రైభాష, జ్యేష్ఠ ఆపోధ శాశ్వతమి) అంతే పరిమాణంలోనే చందనం అర్థార్తారు. చందనోత్సవం నాడు సింహగిరి శోభాయమానంగా విరాజిల్లండం. ఈ క్షేత్రంలో వివిధ ఉత్సవాలు జరుగుతున్నాయి.

చందనయాత్రను విశేషంగా పరిగణిస్తారు. ఆరోజు స్వామి నిజరూప దర్శనానికి ఉపిశ్ఛారుతారు. ఇక్కడ ఐదుగురు దేవతామూర్తులు గోవిందరాజస్వామి (ఉత్సవమూర్తి), మదనగోవిందస్వామి (శయనమూర్తి), వేణుగోవిందస్వామి (స్వామిమూర్తి), యోగ సృసింహ (బలమూర్తి), సుదర్శనుడు (చక్రవర్తమాళి)లకు జరిగే నిత్యార్థను పంచభేరి' అంటారు.

ఏటా పుష్పమాన అమావాస్యాదు శ్రీకృష్ణ అలంకరణలో స్వామి వారికి కొండిగువన వరావో మచ్చరిణిలో తెప్పోత్సవం నిర్వహిస్తారు. చందనోత్సవం తరువాత అంత ఘనంగా నిర్వహించే ఈ ఉత్సవం కన్నల పండువుగా ఉంటుంది.

శ్రీమద్రామానుజాలు, శ్రీకృష్ణదేవరాయలు, రెడ్డిరాజులు తదితర ఎందరో ప్రముఖులు ఈ క్షేత్రాన్ని దర్శించారు. రాయలు తమ మాతృమార్తి నాగదేవమ్మ, సర్వాయలు పేరిట స్వామి వారికి కంఠమాల, వజ్రమాణిక్యాలు, కడియాలు, శంఖచక్రాలు, పతకం మొదలైన ఆభరణాలు సమర్పించినట్లు ఆలయ ప్రాంగణంలో శాసనం చెబుతోంది. కంచి నుంచి కటకం వరకు పాలించిన అనేక మంది రాజులు, రాణులు స్వామి వారికి భూరి విరాళాలు సమర్పించుకున్నట్లు ఆలయ స్తంభాలపై, ప్రాకార గోదలపై రాతలు తెలియచెబుతాయి. వాళు క్యులు, చోళ రాజులు, వీరకూట పల్లవుల, వేంగి వాళు క్యులు, కోరుకొండ నాయకులు, కొప్పుల నాయకులు, నందాపుర రాజులు, గాంగులు, వడ్డాదిమాత్యులు, జంతరనాటి సురభి వంశజులు, ఒడిసా గజపతులు తదితరులు సింహాదినాభుడిని దర్శించుకున్నపారిలో ఉన్నారు.

**సుందరాయ శుభాంగాయ  
మంగళాయ మహాజీనే  
సింహాచల నివాసాయ  
శ్రీసృసింహాయ మంగళమ్!!**



**శ్రీ ఆర్పెల్లి జగర్నాట్టిప్పణిమి  
సీనియర్ జర్జలిష్ట్**

# దాయని అక్షయ తృతీయ

కావడంతో 'బనవ జయంతి'ని జరువుకుంటారు.

అక్షయ తృతీయ నాడు చేపట్టే పుణ్యకార్యాల ఫలితాలకు సుబంధించి ప్రచారంలో ఉన్న కథ ప్రకారం, ధర్మాముడు అనే వైశ్వయుడు తనకు ఉన్నంతలో ఇతరులకు సహాయం చేసేవాడు. కొరంతకాలానికి కాలం చేసిన ఆయన కృతియుడిగా జన్మించి జపహోమాదులు, నిత్యాన్వయానం చేయ సాగాడు. సంపదనంతా వ్యయం చేసే కౌద్ది అది 'అక్షయం' (పుష్టి) అవుతోంది. శూర్పుజన్మ సంస్కరం అలా కొనసాగుతూనే ఉంటుందని పెద్దలు చెబుతారు.

**అక్షయ తృతీయ విషయాలు**

\* మహావిష్ణువు లభ్యదేవిని పరిణయమాడిన రోజు కూడా ఇంచెనట. కృతయుగంలో ప్రహ్లద వరదుడు శ్రీపాతి వరాహ సృసింహస్వామి రూపంలో

పురూరవ చక్రవర్తికి స్వామి సాక్షాత్కారం చేసి, ఏటా చందనయాత్ర జరిపించుకుంటున్నది ఈ తిథి నాడే.

\* ఆపోధ శుద్ధ విదియ నాడు జరిగే పూరి జగన్నాథుడి రథయాత్రకు సంబంధించి రథాల తయారీ ప్రక్రియకు అంకురార్పణ.

\* వలికాలం తరువాత చారుధ్రామలోని గంగోత్తి, యమునోత్తిలను అక్షయ తృతీయ నాడే తెరుస్తారు. బిదరీనాథ్, కేదార్నాథులకు తొలి ప్రవేశాన్ని ఈ తిథికి నమీపంలోనే నిర్మయిస్తారు.

\* గంగాదేవి ఈ తిథి నాడే భువికి దిగి వచ్చిందని చెబుతారు. ఈ సందర్భంగా తమిళనాడులోని కుంభకోణంలో శ్రీ మహావిష్ణువును గరుడ వాహనంపై ఊరేగిస్తారు.

\* పార్వతీమాత కాశీలో అన్నమార్దదేవిగా ఆవీర్ధవించి, అన్నార్థును ఆడుకుండంటూ ఆమెక ప్రత్యేక అలంకరణ చేస్తారు.

\* కొన్న ప్రాంతాలలో శ్రీకృష్ణానికి చందనలేపనం, గారీదేవికి దోలోత్సవం నిర్వహిస్తారు. ద్వేత సంప్రదాయవాదులు (మధ్యులు) ఈ తిథినాడు యతులు బృందావనాలకు గంధలేపనం చేస్తారు.

\* దేశంలోని అనేక ప్రాంతాలలో పెళ్లి కాని యివతులతో బోమ్మల పెళ్లిభు నిర్వహించే సంప్రదాయం ఉంది. దీనివల్ల యోగ్యుడు భర్తగా లభిస్తాడని విశ్వాసం. ఈ తిథినాడు వ్యవసాయ పనులు ప్రారంభించడం, భూమలు కొనుగోళ్లు, భవనాలు, సంస్థలను వంటి వాటిని ప్రారంభించడం శుభప్రదంగా భావిస్తారు. ★

ఆస్టాంలోని మతపరమైన దాతృత్వ కార్యకరూలకు వక్ష్య ద్వారా వచ్చిన ఆదాయాన్ని ఉపయోగిస్తారు. వక్ష్య ఇచ్చిన వారు వాకీఫ్ (దాత). ఈ సంపదము పర్యవేక్షించడానికి నియమించిన వ్యక్తి మతవల్లి. వక్ష్య బ్రిటీష్ కాలం నుండి అనేక రూపాంతరాలు చెంబింది. ముస్లిన్ వక్ష్య వాలిడేచింగ్ యొక్క 1913, ముస్లిన్ వక్ష్య యొక్క 1923, వక్ష్య ఆక్క 1954, సవరణలు 1959, 64,69, 1984 లో చేశారు. వక్ష్య 1954 యొక్కను మార్చి 1995లో కొత్త చట్టం తెచ్చారు. 2013లో సవరణలు ద్వారా వక్ష్యకు దేశంలో ఏ సంస్కు లేని అధికారం ఇచ్చి, ఆ వ్యవస్థలో అవిసీతికి రాజమార్గం వేసింది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం.

**వక్ష్యకు ప్రపంచంలో అత్యంత ఆస్తులు ఉన్నది భారతదేశంలోనే.** 2024 నాటికి మొత్తం ఆస్తులు 9.4 లక్షల ఎకరాలు. వాటి విలువ దాదాపు రూ. 1.2 లక్షల కోట్లు (మార్కెట్ విలువ ఇంకా ఎక్కువే). అందులో 5,32,819 ఎకరాలకు లెక్కలు లేవు. లేదా కబ్బాలలో ఉన్నవి. ఇక సవార్ కమిటీ నివేదిక ప్రకారం వక్ష్య ఆస్తుల నుండి ఏడాడికి కనీసం రూ. 12,000 కోట్లు ఆదాయం రావాలి. కానీ 2019లో రూ. 163 కోట్లు వస్తే, 2024 మొత్తం దేశంలో కేవలం రూ. 1.6 కోట్లు ఆదాయం రావడం హస్యాస్తుడు నన్నివేశం. రక్షణ రంగం, రైల్వేస్ తర్వాత అత్యధిక ఆస్తులు ఉన్నది ఇస్టోలం మతపరమైన వక్ష్య సంపద. అంగట్లో అన్ని ఉన్న అల్లడి నోట్లో శని అన్నట్లు, వక్ష్య పేద ముస్లింలకు ఒక వరం కావలిసింది, ఒక శాపం అయింది.

#### వక్ష్య బోర్డులో ప్రధాన సమన్వయులు

అధికారం కొండంత, జాబుదారీతనం మాత్రం

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మొత్తం ఆస్తులలో 77,538 ఎకరాలు భూములు రూపంలో ఉన్నాయి. మరొక 33,929 ఆస్తులు ఉన్నాయి. అందులో 57,423 (75%) ఎకరాలు కబ్బాలలోనే ఉన్నాయి. 3500 కేసులు నడుస్తున్నాయి. ప్రస్తుత మార్కెట్ రేటు ప్రకారం దాదాపు రూ. 4 లక్షల కోట్లు ఉన్న ఈ ఆస్తుల వలన వచ్చే ఆదాయం మాత్రం సున్న. ఉదారంకు చాల్చినార్ దగ్గర ఉన్న మబీనా కాంప్లెక్స్ అనే వాణిజ్య సముదాయం వక్ష్య ఆస్తి, కోట్ల ఆదాయం వస్తున్న వక్ష్య సంస్కు ఇచ్చే ఆధ్యాత్మికి రూ. 10,000 కూడా లేదు.



# నౌర్దపరుల నుంచి నౌమాన్యుల చెంతకు

**శూన్యం :** ముత్తవల్లివే సర్వాధికారాలు. ఇది అత్యంత అవిసీతిమైన వ్యవస్థగా పేరు పొందింది.

భూములు ఎక్కువగా కబ్బాలలో ఉన్నాయి. కొన్నింటిని బంధువులకు అప్పగించారు.

కోట్ల ఆస్తులు, పైసల్లో లీజు లేదా ఆద్దెలు. పైగా ఏ లీజు అయినా కనీసం 30 ఏక్లకు తగ్గదు.

వక్ష్య బోర్డు సభ్యులంబే ఒక సిండికేట్ అంతే సత్యదూరం కాదు. మొత్తం ఆస్తులు ముస్లిం నాయకులు, నవాబులు, ఉన్నత వర్గాల హస్తగతంలోనే ఉన్నాయి. అత్యధిక ఆస్తులు ఈ పెద్దల ఆనుపత్రుల కోసం, వైద్య కళాశాలల కోసం, వాణిజ్య సముదాయాల కోసం వినియోగంలో ఉన్నాయి.

8,70,000 (8.7 లక్షల) ఆస్తుల వివరాలకు బదులు కేవలం 3,30,000 (3.3 లక్షల) అందుబాటులో ఉన్నాయి. మిగిలి వాటికి లెక్కలు లేవు.

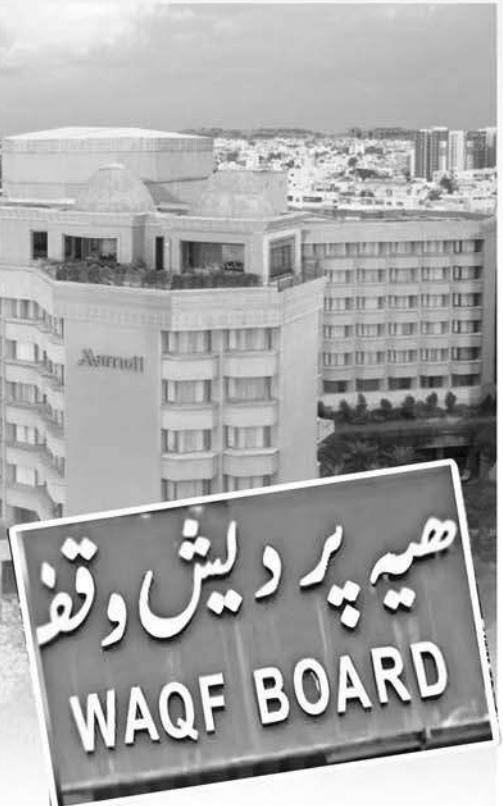
2013లో కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం గడ్డ దిగేటప్పుడు వక్ష్య చట్టంలో సెక్షన్ 40 జొప్పించింది. ఇది ఒక రాజ్యాంగ ఉల్లంఘన. సెక్షన్ 40 ప్రకారం ముత్తావలి, ఎలాంటి అధారాలు లేకుండా భారతదేశం ముత్తాన్ని కూడా వక్ష్య ఆస్తులుగా ప్రకటించే అవకాశం కల్పించారు. ఇంకా ఫోరమైన విషయం, భారత దేశంలోని ఏ కోర్ట్ వక్ష్య శ్రీబ్యున్స్ లేదా ముత్తవలి చర్చలను సమీక్షించే అవకాశం లేకుండా చేశారు.

వక్ష్య బోర్డులో ముస్లింలలో వెనకపడ్డ వర్గాలకు, ప్రీతు రిజర్వ్స్ ఫ్స్ లేదు. కేవలం ముస్లింలలోని ఉన్నత వర్గాలకే అవకాశం. దీనితో ఏర్పడే ఆడింది అట, పాడింది పాట అయింది.

వక్ష్య ప్రై దేశంలో 40,000 కేసులు ఉంటే, అందులో 10,000 ముస్లిములు వేసిన కేసులే.

#### సెక్షన్ 40 లాచాకం

దేశం మొత్తంలో కోర్టుల పర్యవేక్షణకు అవకాశం లేని ఏక్కు చట్టం అది.



# వక్క ఆనిపు

తమిళనాడులోని ఒక గ్రామం (తిరువందురై) మొత్తం వక్క ఆస్తి అని ప్రకటించారు.

సూరత్ మునిసిపల్ కార్బోరేషన్ భవన, ఆవరణ మాచేనని వక్కి ప్రకటించినది.

ದೇವಭೂಮಿ ದ್ಯಾರಕಲ್‌ ಬೆಟ್ ದ್ಯಾರಕಲ್‌ ರೆಂಡು  
ದೀಪಾಲು ತಮವೇನನಿ ವಕ್ತ್ ಪರಕಟಿಂಚಿಂದಿ

సూర్యులోని శివశక్తి స్థానైటీలో రెండు ప్లాట్యూ వక్కవని ప్రకటించి అక్కడ ఒక మనీదు నిర్మించారు.

తిరువందురై దేవాలయం 600 ఎకరాలు, బెంగళూరులో 600 ఎకరాలు, కర్కాటక విజయపురి జిల్లాలో 1500 ఎకరాలు, కర్కాటక దత్తపీఠ మండిర్, కర్కాటక పాశ్చాత్యపుర అలయ భూమయు 600 ఎకరాలు, కేరళ క్రిస్తియన్ మిషనరీన్ ఆస్తులు, తెలంగాణలోని 4000 ఎకరాల ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ భూమి, అసెంబ్లీ గోవాన్లో 400 ఎకరాలు, ప్రయుగ్రాంథీలోని చంద్రశేఖర ఆజాద్ పార్క్ మహారాష్ట్రలోని మహాదేవ్ మండిర్.. ఇలా 2013 లో 9.4 లక్షల ఎకరాలు ఉన్న వక్ష్య ఆస్తులను సెక్కన్ 40 ఆడ్డం పెట్టుకొని వివిధ రాష్ట్రాలలో 36 లక్షల ఎకరాలు ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ భూమి వక్ష్య ఆస్తులు అని ప్రకటించి ఒక మహోన్నాయ వివాదానికి కారణమెంది.

తెలంగాణలో

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మొత్తం 15 అస్తులలో  
77,538 ఎకరాలు భూముల రూపంలో ఉన్నాయి.  
మరొక 33,929 అస్తులు ఉన్నాయి. అందులో  
57,423 (75%) ఎకరాలు కబ్జులలోనే ఉన్నాయి.  
3500 కేసులు నడుస్తున్నాయి. ప్రస్తుత మార్చికి రేటు  
ప్రకారం దాదాపు రూ. 4 లక్షల కోట్లు ఉన్న ఈ  
అస్తులపై వచ్చే ఆదాయం మాత్రం సున్న ఉదారణకు  
చార్యానార్థ దగ్గర ఉన్న మదీనా కాంప్లెక్స్ అనే వాటిజ్య  
సమూదాయం వక్కి ఆస్తి, కోట్ల ఆదాయం వస్తున్న  
వక్కి సంస్కర జిచ్చే ఆద్ద ఏడాదికి రూ. 10,000  
కూడా లేదు. తెలంగాణలో కబ్జు అయిన భూముల్లో  
అత్యధికంగా బదా నేతలు, బదా వ్యాపారులు ప్రైవేట్  
మెడికర్ కాలేజీలు, ప్రైవేట్ హైస్కూల్సుల్లు, ప్రైవేట్ విద్య  
సంస్థలు, ఫంక్షన్ హౌల్స్, కమర్సియల్ కాంప్లెక్స్లు,  
కంపెనీలు ఉండటం విశేషం. కొన్ని నామమాత్రపు  
లీజు అందుతోంది. అత్యధికంగా కబ్జుల  
పాలయ్యాయి. అవస్త్రీ అప్గించవలసి వస్తున్నదే  
ముస్తిం నేతలు గొడవ చేస్తున్నారు. ఆ వ్యతిరేకత  
కూడా అందుకే.

## సచార్ కమిటీ సిఫారసులు

2006లో అప్పటి కాంగ్రెస్ ప్రథమం జిస్ట్ నశార్ నాయకత్వంలో ముస్లిముల ఆర్థిక, సామాజిక, విద్య పరిస్థితుల గురించి, వారి పూర్వేభ్యుద్ధరించిని, సూచనలు ఇష్టుడానికి కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. అందులోని వక్కుకు సంబంధించిన అంశాలు పరిశేలింపదగినవి.

- వక్క ఆస్తుల నుండి ఏదాడికి కనీసం రూ. 12,000 కోట్ల ఆదాయం రావాలి. కనీ కేవలం రూ. 163 కోట్ల మాత్రమే వస్తోంది. (2024లో కేవలం 1.6 కోట్ల ఆదాయం).
  - ముత్తపల్లి పనితీరు పారదర్శకంగా ఉండేటట్లు చర్యలు తీసుకోవాలి.
  - రికార్డులు మొత్తం పారదర్శకంగా ఉండాలి.
  - ఏ మతం వారయినా వక్క బోర్డులో సాంకేతిక నిపుణులను నియమించాలి.
  - బోర్డులో మహిళలు, వెనకవడ్డ వర్గాలు, ముస్లింలలో ఉన్న ఇతర తెగలకు (ఓయూ, అఫుకాని, ఇస్లామియాన్, బోరా) స్థానం కల్పించాలి.
  - జాయంత సెక్రటరీ స్థాయి అధికారులను కౌన్సిల్, బోర్డులలో స్థానం కల్పించాలి.
  - వక్క బోర్డును షైనాన్సియల్ అడిట్ పరిధిలోకి తేచాలి.

## ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ದೇಶಾಲಯೀ ವರ್ಕ್‌

సాదీ అరేబియా, టర్కీ, ఇరాక్, ఇరాన్, ఒమాన్,  
మల్తేసియా, ఇండోనేషియా లాంటి ఆనేక దేశాలలో

భారత వక్క బోర్డుల ఆస్తుల కంటే చాల తక్కువ.  
అలానే అయ్యిదిక దేశాలలో ప్రభుత్వ అధికార  
యంత్రాంగ పరిధిలోనే వక్క నడుస్తున్నాయి. ప్రశ్నక  
ప్రతిపత్తి అంటూ ఎక్కడ లేదు.

యూనిప్రైవెడ్ వక్ట్ నిర్వహణ, సాధికారత, సమర్థత, అభివృద్ధి చట్టం (2025) ద్వారా మణిస్లం సమాజానికి కలిగే లాభాలు ఏమిటో కూడా చెప్పాలి. పారదర్శకత పెంపునకు ప్రయత్నం జరుగుతుంది. వక్ట్ ఆస్తుల నిర్వహణలో పారదర్శకత, డిజిటల్ రికార్డింగ్‌కు అవకాశం మస్తుంది. ఆర్టిక సద్వినియోగం, వక్ట్ ఆస్తుల ఆదాయాన్ని సామాజిక, విద్యా అభివృద్ధికి వినియోగించడం సార్ధమవుతుంది. అక్రమ అక్రమణల నివారణ, అక్రమణలపై కరించర్చలు, చీపులుపైన రక్షణ చర్చలు తీసుకునే అవకాశం కొత్త సవరణ వల్ల వస్తుంది. పరిపాలనా సామర్థ్యం: వక్ట్ బోర్డుల పనితీరులో సమర్థతను పెంచడం కూడా ఈ సవరణ ఉద్దేశం. మహిళలకు సమాన హక్కులు మరొక కీలక అంశం. వక్ట్ నిర్వహణలో మహిళా ప్రాతినిధ్యం ఉంటుంది. మణిస్లింలలోని వెనుకపడ్డ వర్గాలకు, అల్పసంఖ్యక వర్గాలు ఓయలు అభుక్తాని, బోర్డా, ఇస్కూయిలి వర్గాలకు ప్రాతినిధ్యం దక్కుతుంది. సాంస్కృతిక, సామాజిక అభివృద్ధి అలోచన కూడా ఇందులో ఉంది. పేద మణిస్లింలకు విద్యా, ఆర్గ్యూ పరిరక్షణకు వక్ట్ ఆదాయాన్ని అందించడం జరుగుతుంది. వక్ట్ బోర్డుల నిర్ణయాలకు వ్యక్తిరేకంగా ఫిర్మాదు అవకాశం కూడా ఈ సవరణ ఇస్తుంది. ఆడిట్ నిపెదికలు ప్రజలకు అందుబాటులో ఉంచడం మరో అంశం.

ఇప్పటి వరకు వ్యక్తి చట్టం కేవలం నాయకులకు, ధనిక వర్గాలకు, ఆక్రమణ దారులకు ఒక అడ్డాగా మారింది. అల్లహ్ పేరుతో పేదవర్గాలకు చేరపలసిన ఘలాలు ధనిక ముస్లిం వర్గాలు కొల్గాట్టాయి. ప్రధాని నరేంద్ర మౌద్ది అల్లాహ్ ఆస్తులు ముస్లిం వర్గాలలోని పేద వర్గాలు, మహిళలకు అందాలనే ప్రయత్నం చేశారు. ఇందువలన హిందూ సమాజానికి కానీ, ఇతర మతస్థులకు కానీ వచ్చే లాభం ఏమి లేదు. సబ్ కా సాధి, సబ్ కా వికాస్, సబ్ కా విశ్వాస్, సబ్ కా ప్రయాస్ అనే స్ఫూర్తి ఈ సపరిషం ప్రధాన ఉద్దేశం.



ಡಾ. ಬ್ರಾಹ್ಮ ನೀರಸಯ್ಯ, ಗೌಡ

**ధార్మిక హిందూ పరిషద్**  
**మాజీ ఎంపీ - జువనగిరి**

ఆమెరికా అధ్యక్షుడు డోనాల్డ్ ట్రంప్ ప్రపంచ దేశాలతో విడివిడిగా చేస్తున్న నుంకాల సమరాలు భారతీకు ఒక భౌగోళిక శక్తిగా అంతర్జాతీయ యివసికపై తన శక్తి, సామర్థ్యాలను నిరూపించుకునేందుకు ఒక అవకాశాన్ని ఇస్తున్నాయి. తద్వారా భారతీను తన సాంత ఆర్థికాజ్ఞవృద్ధి నమూనాతో నిలచిన అధ్వరీయ శక్తిగా అంతర్జాతీయ సమాజం పరిగణనలోకి తీసుకుంటుంది.

**అమెరికా అధ్యక్షుడు డోనాల్డ్ ట్రంప్ గడవిన కొద్ది వారాలుగా జారీ చేసిన నుంకాల ప్రభావంపై పెద్ద ఎత్తున అధ్యయనాలు జరుగుతున్నాయి. నుంకాల విధింపునకు అనుకూలంగా, వ్యక్తిగతంగా బల్లగుద్ది మరీ వాదిస్తున్నవారు మరింత చర్చకు అస్వార మిస్తున్నారు. ఆ క్రమంలో నుంకాలు, వాణిజ్యం, ఆర్థిక లావాదేవీలు అంతటా మారుపొర్సోతున్నాయి. అభివృద్ధికి సంబంధించిన ఒక ఇతివ్యాప్తానికి జోతమిస్తున్నాయి.**

పలువురు విశేషకులు నుంకాల సవరింపును వాణిజ్య సమరం అని అన్నారు. అయినప్పటికీ ఇతరులు అంతర్జాతీయ రాజకీయ వాచావరణంపైకి పోతెత్తుతున్న వాణిజ్యం కేంద్రంగా చోటు చేసుకున్న సంఘర్షణ తాలూకు పరిభాషాలను పరిశీలించడానికి ప్రయత్నించారు. అది మార్కెట్లు, రక్షణీలు, కంస్ట్రుక్షన్లు, ఉత్పత్తులు, బులియన్, తదితర ఆర్థిక అంశాలపై వెంటనే ప్రభావాన్ని చూపించింది. మార్కెట్లో గందరగోళం తలెత్తింది.

ట్రంప్ చెప్పినట్టుగా ‘విముక్తిదినం’ అంటూ వైట్‌ప్రోస్ నుంకాలపై ఉత్పర్పులను జారీ చేసిన తర్వాత ఇన్విట్రూ తాలూకు బిలియన్ డాలర్ల కొద్ది సంపద రాక్రికి రాత్రే తుడిలిపిట్లుకోవడమో లేకుంటే పాక్షికంగా హూర్ఫ్స్‌ప్రాతికి రావడమో జిరిగింది.



**క. ఎ. బాలజీ నాడ్యు**

క్రిస్టిషన్ & చీఫ్ ఎగ్జిక్యుషన్స్,  
సెంటర్ ఫర్ ఇంటిగ్రేషన్ అండ్  
ఫోలిస్ట్ స్టడీస్, మ్యాట్టీ.



# ఉత్తాన పత్రాలు ఆ భారతీకు బంగారు

అమెరికా దేశానికి ఐరోపా యూనియన్తో - ఈయూ 200 బిలియన్ డాలర్లు, చైన్తో 300 బిలియన్ డాలర్లకు పైగా వాణిజ్య లోటు ఉంది. అధ్యక్షుడు ట్రంప్ ఈయూ, చైన్ ను లక్ష్మణగా చేసుకొని సుంకాలను పెంచినప్పటికీ కంపెనీలు, సర్వీస్ ప్రోడక్ట్లు, లాజస్టిస్ కంపెనీలు నిలువ నీడ కోసం అంపుటించినట్టుగా బెంబెల్తిపోయాయి.

ట్రంప్ 1.2 బిలియన్ డాలర్లకు పేరుకుపోయిన అమెరికా వాణిజ్య లోటును తగించడం కోసమని స్నేహితులు, శత్రువులు అనే తేడా లేకుండా 60 దేశాలపై వెక్కిరింతను జోడించి మరీ పెద్ద ఎత్తున సుంకాలను విధించారు.

‘లావాదేవీల ట్రంప్’ పాలనా యంత్రాంగం దాదాపు 100 దేశాలను ఉప్పేచ్చించింది. దీంతో కొందరు ఆర్థికవేత్తలు అమెరికా వాణిజ్య మిగుళ్ళను వేలెత్తి చూపారు.

2024 అధ్యక్ష ఎన్నికల ప్రచారంలో ట్రంప్ రాజకీయ అజెండా అమెరికాను, వారి వ్యాపారాలను అన్యాయంగా చూసిన తీరును, ఉత్సాహకరంగాన్ని అమెరికా నుంచి ఇతర దేశాలకు తరలించడం ద్వారా తన ‘బిట్ర్టుకు ఉద్యోగ అవకాశాలను నిరాకరించిన వైనాన్ని సరిచేయడం చుట్టూ తిరిగింది. ఇది కూడా ట్రంప్ రెండోసారి అధ్యక్ష పీరంపైన కూర్చోవడంలో అయినకు అతి పెద్ద రాజకీయ అజెండాగా మారింది.

ట్రంప్ ‘మేక్ అమెరికా గ్రేట్ ఎగ్నెన్’ (అమెరికాకు హూర్ఫ్ వైభవాన్ని తెద్దాం) అజెండాతో దేశంలో శ్వేతజాతీయ ఓటర్లను చేరుకోవడానికి తోడు

అనందోత్సాహాల్లో మునిగి తేలుతున్న యావత్త ప్రపంచాన్ని తమ భుజస్కుంధాలపై మోస్తున్న అమెరికన్వై భారాన్ని తోలగించడం చుట్టూనే ఆయన ఆలోచన కేంద్రిక్యతమైంది.

ఇకపై అమెరికాలో వాణిజ్యం, సుంకాలు, ఉత్సాహకత, ఉద్యోగాల అజెండా అమలు కానుంది. దానికి సంబంధించిన సంకేతాలు అందుకునే వాపరికైనా శుభాశుభాలను సూచిస్తాయి. వాటికి తరుణోపాయాన్ని అందిస్తాయి.

వాపింగ్స్ ను, తదితర ప్రాంతాల్లో మొదలైన వాణిజ్యం, ఆర్థిక భాగస్వామ్య సంప్రదింపులను వేగవంతం చేయడం కోసమని సుంకాల విధింపును 90 రోజులకు నిలుపుదల చేయడంతో అమెరికా వాణిజ్య భాగస్వామ్య దేశాలు అమెరికాపై ప్రతీకార సుంకాలను విధించాలనే ఆలోచనను ప్రస్తుతానికి పక్కన పెట్టాయి.

అయితే చైన్సైపై అమెరికా సవతి తల్లి ప్రైమను చూపించింది. చైన్ నుంచి అమెరికా దేశానికి ఎగుమతి అయ్యే ఉత్పత్తులు, సేవల్లో ఎక్కువ వాటిపై 145% సుంకాన్ని విధించింది. దీనికి బధులు చెబుతున్నట్టుగా చైన్ అమెరికా ఉత్పత్తులు, సేవలై 84% సుంకాన్ని విధించింది. అయితే ఇదంతా కూడా అధ్యక్షుడు ట్రంప్ సుంకాల విధింపును 90 రోజులకు నిలుపుదల చేస్తూ చేసిన ప్రకటన వెనుక ప్రణాళికలో భాగం కాదు.

ప్రస్తుతానికి ఈ సుంకాల సమరం కాస్తా అమెరికా, చైన్ మధ్య ప్రత్యక్ష పోరాటంగా మారింది. పోరాటం

అంతు చూసే దాకా ఆగేది లేదని చైనా ప్రతిసబ్దానింది.

అమెరికా, దాని వాణిజ్య భాగస్వాముల మధ్య సంపదింపులు సుదీర్ఘాలం పాటు జరుగుతాయి కాబట్టి వాణిజ్యం కేంద్రంగా జరుగుతూ ముదిరిపాకాన వడుతున్న ఈ యథ్దం ఇప్పట్లో ముగిసేలా కనిపించడంలేదు.

వాణిజ్యానికి నంబంధించిన అంశాలు పరిష్కారమైనపుటీకి పశిమ దేశాల ప్రపంచికరణ నమూనాపై పెను ప్రభావం చూపుతుంది. బ్రిట్టన్ ఉన్స్ ఇస్ట్యూట్యూషన్స్ అని పిలుచుకొనే అంతర్జాతీయ ద్రవ్యానిధి - ఐఎంఎఫ్, ప్రపంచ బ్యాంకు రీసెర్చ్

ఉడుంపట్ట వడుతుంది. అదరబాదరగా స్పృందించాడనికి భారత్ సుమఖంగా లేదు. ఐఎపా యూనియన్లో పలు సభలే శాలు లేదా చైనా లాగా చిప్రుబుర్లాడుతూ దిట్టన చర్చలను ప్రకటించడం లేదు. భారత్ కాలపరీక్షకు నిలిచే స్వయంప్రతిపత్తితో కూడుకున్న విధానపరమైన ప్రతిపాదన దన్నగా జారగిలబడి ఉంది.

#### భారతీకు దశ దిశ సూత్రాలు:

భారత్ మొదటగా అమెరికా, ఐఎపా యూనియన్, యూకెతెల్ కదర్చుకునే స్వేచ్ఛ వాణిజ్య ఒప్పంచాలు - ఎఫ్టెచీపిలపై పెట్టుబడులు లాంటి ఆర్థిక పరామితులతో మరోసారి కసరత్తు చేయాల్సి రావోచ్చు.

రెండవదిగా తనపైన కూడా 26% అదనపు సుంకం పడింది కదా అని భారత్ అమెరిక వ్యతిరేక కూటముల వలాలో వడకుండా తనను తాను నిగ్రహించుకోవాలి. దానర్థం అమెరికాపై కక్ష తీర్పుకోవడానికిని భారతీకు స్నేహ మాన్సం అందించడానికిని చైనా ముందుకు వచ్చినపుడు డ్రాగ్ని ముఖానే తలవులు గట్టిగా వేయమనికాదు.

మూడవదిగా భారత్ తనకు నరిసమాన స్థాయిలో, గౌరవప్రదమైన విధి, విధానాలతో పరస్పరం ప్రయోజనం కలిగిన్న కలకాలం నిచి ఉండేలా కొత్త భాగస్వాములతో నంబంధాలు ఏర్పరుచుకోవడాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవచ్చు.

నాల్గవదిగా భారత్ ‘వసుదైవకుటుంబకం’ - ప్రపంచం ఒక పెద్ద కుటుంబం స్వార్థిగా వాణిజ్యం, ఆర్థికం, ఆభివృద్ధి, భాగోళిక్-రాజకీయ ఒడంబిడిక విషయంలో ఆచిత్తుగా వ్యవహారించవచ్చు.

పదవదిగా భారత్ అంతర్జాతీయంగా నెలకొన్న ఆర్థిక అనిశ్చితులను తోసుకుంటూ ఆరోహణ క్రమంలో పురోగమిస్తోంది. అయితే భారత్ ఒక

‘బాధ్యతాయుతమైన ఆర్థిక శక్తి కేంద్రం’గా అవతరించాలనే తన లక్ష్యాన్ని చేరుకోవడానికి ఉపకరించే బాటను ఎత్తుపల్లాలు లేకుండా చక్కగా వేసుకోవాలి.

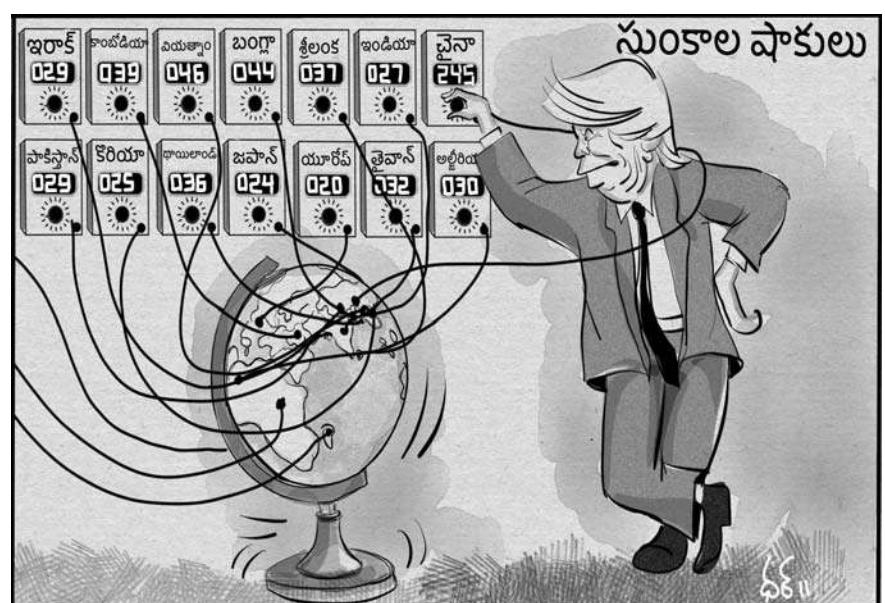
ఆరవదిగా, భారత్ వరుసలో ఆఖర్లు నిలమన్న వ్యక్తి సైతం ఘలాలు అందించాలనే వైభారితో బహిరంగమైన, సులభతరమైన నియమాలు, నియంత్రణలు చోదకమైన ఓ ‘మానవ ముఖం’తో కూడుకున్న ఆర్థిక ఒడంబిడికను కుదుర్చుకోవాలి.

ఎడవదిగా, భారతీకు సామాజిక-ఆర్థికభ్వద్దిపై తాను స్వాంతంగా తయారుచేసిన నమూనాను ప్రపంచం ఎదుట ప్రదర్శించడానికి స్వర్ణ సమయం ఆసన్నమైంది. అది వినియోగారులే లక్ష్మీగా వారిని దోచుకోదు. బధులుగా భారత్ సమూనా ప్రకృతికి, మానవ జీవనానికి మధ్య సమన్వయాన్ని ముందుకు తీసుకొని పెచుతుంది. అది వసరులు విజేపంతంగా వినియోగించడంపైన మనుగడ సాగిస్తుంది.

ఎనిమిదవదిగా, అటు భాగోళిక్ రాజకీయాల్నిసూ, ఇటు మార్కెట్ కేంద్రిత వ్యవహారాల్నిసూ అంతర్జాతీయ శక్తుల పునర్వ్యవస్థికరణ అనివార్య ముఖుతుంది. సరిగ్గా అలాంటి సమయంలోనే అటువంటి చోట్ల భారత్ తనకుంటూ బాధ్యతాయుతమైన ఒక విలక్షణమైన పాత్రను స్వయంగా తీర్చిదిద్చుకోవాలి.

తొమ్మిదవదిగా, స్వదేశీ విజ్ఞానంపై పూర్తి భరోసా, అనోర్స్యుమెన సోఫ్ట్వేర్, ట్రైయస్ కోసమని సనాతన ధర్మ విలువల ఆధారిత అభివృద్ధి భారత్ శక్తి, సామర్థ్యాలకు ఒక గీటురాయాగా మారుతాయి.

పదవదిగా, ఎవరైనా ఒక బలహీనమైన స్థితిలో ఉంటూ నాయకత్వ పాత్రను పోషించలేదు. భారత్ సముప్పార్ట్స్సున్న ఆర్థిక పరిపుష్టి భారతీను ఒక అతిపెద్దపాత్రను పోషించేలా చేస్తుంది.



బట్ట నొక్కాల్సిన వరిస్తి ఏర్పడుతుంది. అంతర్జాతీయ వాణిజ్యం, ఆర్థికపరమైన వ్యవహారాలు కొత్త దుక్కుంటం సంతరించుకోవడం అనివార్య ముఖుతుంది. ఈ మార్పు ప్రపంచ దేశాలపై మరీ ముఖ్యంగా పేరదికంలో మగ్గుతున్న దేశాల సామాజిక, ఆర్థిక అభివృద్ధికి పెద్ద దిక్కుగా మారుతుంది.

సాంత దేశపు ప్రయోజనాలకు పెద్దిట వేస్తూ అమెరికా కేంద్రంగా ట్రంప్ ప్రవేశపెట్టే ఆర్థిక విధానాలు భాగోళిక్-రాజకీయ, ఆర్థిక రంగస్తలున్ని కమ్యూనిస్టు చైనాలాంటి అగ్రదేశాలకు అప్పగించడానికి దారి తీస్తుంది.

ప్రతీ దేశమూ అది చిన్నది లేదా పెద్దది కావు అగ్రదేశాల్నిన అమెరికా, చైనా లేదా ఐఎపా యూనియన్ లాంటి వాటిపై ఆధారపడకుండా వాటి నుంచి తనను తాను కాపాడుకోవడానికి ఉపకరించే వైభారిని త్వరగా వంపట్టించుకోవాలి.

వచ్చే నాలుగేళ్ళలో మరిన్ని దేశాల నుంచి సామాజిక-ఆర్థిక స్వయంసుమ్మది ఉద్యమాలు వెలువెత్తువచ్చు. ఈ నేపథ్యంలో గత 11 సంవత్సరాలుగా భారత్ నడుపుతున్న స్వయంసుమ్మది ఉద్యమాలకు సార్థకత ఏర్పడుతుంది. ఎందుకంటే ఇప్పుడున్న వ్యాల్యూ చైనాలుగా తెగిపోతాయి. అయినపుటీకి మల్లీ కలవడమనేది తప్పకుండా ఉంటుంది.

విదేశాంగ విధానం, ఆర్థిక వ్యవహారాలకు సంబంధించి భారత్ స్వాప్తుక్క స్వయంప్రతిపత్తి

కృష్ణంతో

‘వేదాల వైపు మరలండి!’ అని నినబించి, దాదాపు నిల్జీవ స్తుతికి చేరుకున్న హిందూ సమాజాన్ని మేలొక్కిన వారు స్వామి దయానంద సరస్వతి.

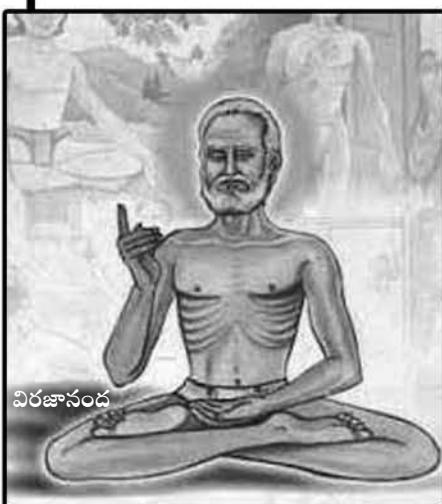
స్వదేశీ, స్వరాజ్య అన్న వదాలను మొదట  
ప్రవచించి, భారతీయులను పెను నిద్రర నుంచి  
లేపినవారు కూడా ఆయనే. భారతీయత  
పునాదిగా కలిగిన భవిష్యత్ భారతదేశాన్ని  
కలగన్నారు. ఆర్థిక ప్రణాళికలనూ, ఆధ్యాత్మిక  
కార్యక్రమాస్త్ర సమానంగా ప్రచారం చేసిన తోలి  
సంస్కరించిన ఆయన ప్రాణికి ప్రాణించిన ఆయన సమాజమ్.

స్వామి పూర్వానంద ఆయనకు నస్యాసదీక్ష ఇచ్చారు. పూర్వానంద గొప్ప సంస్కత పండితుడు కూడా. పూర్వానంద వచ్చ సంస్కత వ్యాకరణం, సాహిత్యం చదువుకున్న తరువాత కాళీ వెళ్లారు విరజనానంద పదేశ్మల్ అక్కడే ఉండి వేరాంతం, ఆయన్నేడం అభ్యాసించారు. గయ వెల్లి ఉపనిషత్తులను అధ్యయనం చేశారు. తరువాత కలకత్తాలో కొద్దికాలం ఉండి, అంతిమంగా మధుర చేరుకుని అక్కడ సంస్కత పాఠశాల నెలకొల్పారు. దానికి దేశం నలుమూలల నుంచి విద్యార్థులు వచ్చేవారు. ఇల్లు విడిచి వచ్చిన దయానంద కూడా అక్కడకు చేరుకున్నారు. అదోక చారిత్రక సందర్భం. సమర్ప రామదాసుతో శివాజీ, రామకృష్ణ పరమహాంసతో వివేకానందల తోలి నమావేశాలతో పోల్చుదగినది. విరజనానంద శిశ్యరీకంలో దయానంద గొప్ప పండితుడయార్థ. విరజనానంద తన శిష్యుడు దయానందను గురుదక్కించ అడిగారు. ‘కుమార! దయానందా! వెళ్ల, నిజమైన వేదజ్ఞానం గురించి బోధించు. ఈ అంధకారాన్ని అజ్ఞానాన్ని రూపుపూపు. సత్యం, భారతదేశాన్ని విముత్కం చేయడం అనే అంశాల వాస్తవికత ఏమిలో ప్రచారం చెయ్యి అని అడిగాడు. తాను గురు అజ్ఞ పాటిస్తేనని దయానంద ప్రతిజ్ఞ చేశారు. 1836లో ఇల్లు విడిసిన దయానంద 1846లో విరజనానందను కలుసుకున్నారు. విరజనానంద సరస్వతి స్వామి గురించి ఎంత చెప్పినా తక్కువే. ఆయన 1857 ప్రథమ స్వాతంత్య సంగ్రామాన్ని సన్నిహితంగా గమనించారు. అందులోని నేతలతో సన్నిహిత బంధం ఉండేది. దయానంద ఆ ఉధ్యమాన్ని సన్నిహితంగా చూశారనే చెబుతారు.

పునరుజ్జీవనోద్యమం

19వ శతాబ్దిలో భారతీయ సమాజాన్ని కదిలించిన

‘రాజీవ్ యివరమైన పునర్ నిర్వాణం ఆశయంతో భారతదేశంలో జరిగిన ఉద్యమాలన్నిటిలోను ఆర్యసమాజ్ ఉద్యమంత శక్తిమంతవైనది మరొకబిల్లేదు. ఆ సంస్థ వ్యవసాయపకులు ప్రకటించిన మూల సిద్ధాంతం-సంపూర్ణ స్నేచ్ఛాస్పాతితంత్రాలతో కూడిన జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించడవే.’ ‘ఇండియన్ సోషియాలజిస్ట్’ పత్రిక (మే, 1908)లో గదర్ పార్టీ ప్రమమఖుడు, ఆర్యసమాజ్ ప్రేరణతో జాతీయోద్యమంలో కీలక పాత్ర పోషించిన శ్యామజీ కృష్ణపర్మ చేసిన వ్యాఖ్య ఇది. ఇందియన్ సోషియాలజిస్ట్ (1905-1922) లందన్ కేంద్రంగా విషావకారులు వెలువరించేవారు. దేశంలో 19వ శతాబ్దిలో జాతీయ చైతన్యం అంకురించింది. జాతీయోద్యమం వలనే ఈ చైతన్యం కూడా ఒకే ఛాయతో లేదు. మన గతం ఆధారంగా దేశ పరిస్థితులను దర్శిస్తా, ఉద్యమించాలన్న దృక్పథం కల్పించిన జాతీయవాదం అందులో ఒకబి. బ్రిటిష్ హారికి ఆగ్రహం కలగకుండా పాలనలో మనకూ కాస్త చోటు దక్కించుకోవాలన్న ధోరిచిలో నిర్మితవైన జాతీయవాదం మరొకటి. రండింటి దైయుం బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాన్ని కట్టి చేయడవే. మన సాంస్కృతిక నేపథ్యం ఆధారంగా, ఆర్థర్థర్థంలోని



# విశ్వమార్గమ్!

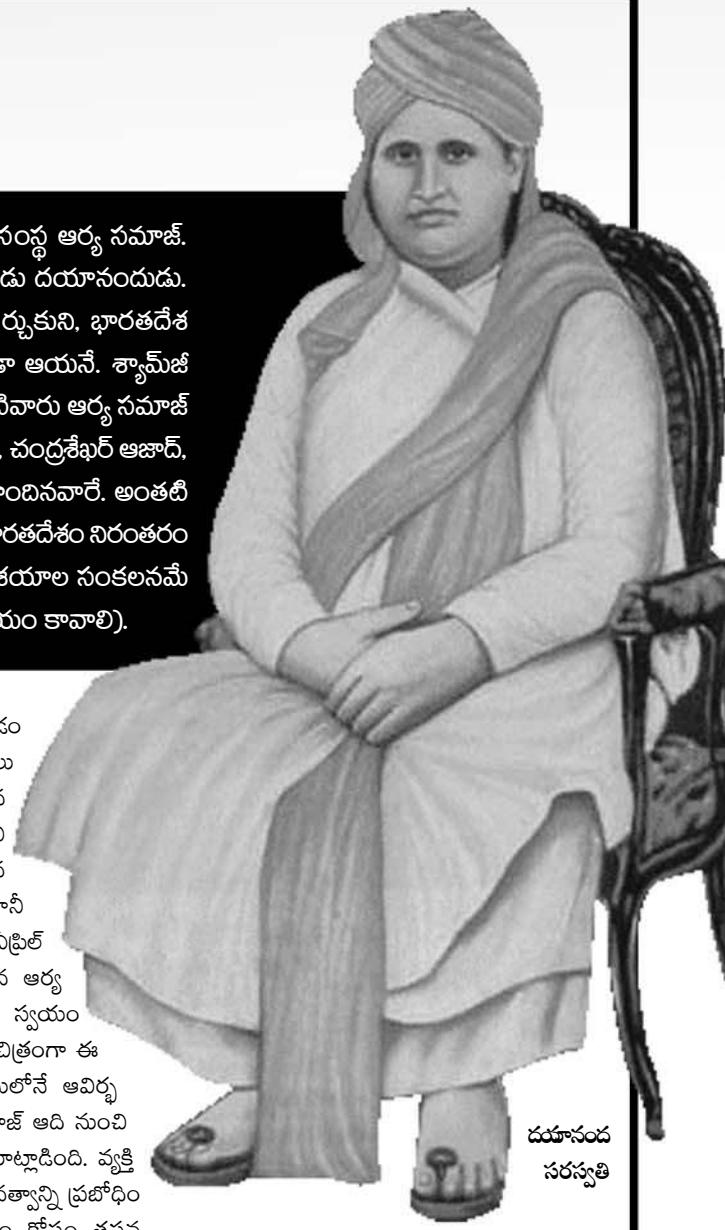
అంటుకొని బాల్య వివాహాలకీ వ్యతిరేకంగా గడజమైతి, ఉద్యమంచిన నంస్త ఆర్య సమాజ్. మతాంతరీకరణలకు వ్యతిరేకంగా మొదటిసాల ఎలుగిత్తి చాటిన మహానీయుడు దయానందుడు. అంతేకాదు, మతం మాలినవాలిని పైత్రం ‘శుద్ధి’ ఉద్యమంతో పిలిగి అక్కన చేర్చుకుని, భారతదేశ మౌలిక స్వరూపం మారకుండా ఉండేందుకు తొలి అడుగు వేసినవారు కూడా ఆయనే. శ్యామ్జీ కృష్ణవర్ధకు, లాలా లాజపత్రియార్య, భాయి పరమానంద, సామీ శ్రద్ధానంద వంపివారు ఆర్య సమాజ్ నుంచి స్వాతంత్ర్యం సమరంలోకి వచ్చారు. తిలక్, వినాయక్ దామోదర్ సాపర్చర్, చంద్రశేఖర్ ఆజ్ఞాద్, భగవత్సింగ్ పంటి ఎందరో స్వరాజ్య సనుమరయోద్యులు ఆర్య సమాజ్తో ప్రేరణ పొందినవారే. అంతటి స్వాస్థం ఉన్న ఆర్య సమాజ్ స్వాస్థన జలిగి 150 సంపత్సరాలు ఆయింది. స్వతంత్ర భారతదేశం నిరంతరం స్వలించుకోవిలసిన గొప్ప వ్యక్తి సంస్థ దయానంద, ఆర్యసమాజ్. ఆ సంస్థ ఆశయాల నంకలనమే సత్యాగ్రహ ప్రకాశ్. వాలి పిలువు ‘కృష్ణంతో విశ్వమార్యమ్’ (పిశ్చమంతా ఆర్యమయం కావాలి).

ననురుజ్జేవోద్యమం ప్రధానంగా హిందూ సమాజం నంసురణ ధైయంతో ఉన్నట్టు కనిపిస్తుంది. కానీ వారీ ఉద్దేశం మతంలో విష్వవం మాత్రమే కాదు. నాడు భారతీయ సమాజాన్ని ఆపరించిన అంధకారాన్ని తొలగించడం ఒక్కటే కాదు, దేశాన్ని సామాజిక, రాజకీయ దాస్యం నుంచి విముఖ్యం చేయడం కూడా. ఇందులో సామాన్యాది ఆత్మ గౌరవం కోసం పిలుపు ఉంది. అంటరానితినం నిర్మాలనకు బలమైన కార్యాపరాణ ఉంది. దేశాభివృద్ధి, స్వయంసమృద్ధి తోనే సాధ్యమన్న దృష్టి ఉంది. 16వ శతాబ్దింలో ఐరోపాలో వచ్చిన పునరుజ్జేవోద్యమం, భారత పునరుజ్జేవోద్యమం ఒకటి కావు అనడం ఇందుకే. మన పునరుజ్జేవోద్యమానికి నాయకత్వం వహించిన సంస్కరులు, నాయకుల ఉద్దేశం మతాన్ని సంస్కరించడం మాత్రమే కాదు. ఆప్యాలీకి ఆపరించి ఉన్న అంధకారాన్ని, మూడు విశ్వాసాలను రూపుమాపడం ఒకటే కాదు. జాతి తలెత్తుకు తిరగడం. ఇందులో ఆర్య సమాజ దృక్కథం మరింత స్వస్థమైనది. దేశ ప్రజాసాంకంలో వచ్చే తెత్తున్నం స్థానియతతోనే తీసుకురావాలన్న ఆ సంస్కరం రణించి చాలా పదునైనది. ఎవరు భారత ఔన్నత్యాన్ని అవమానపరుస్తున్నారో, ఎవరు అందిస్తున్న వచ్చువు దేశియతను పాతర మేస్తున్నదో, న్యానపరుస్తున్నదో ఆ చదువు ఇచ్చిన స్వార్థితో మాత్రధూమిలో తెత్తున్నం తేవాలన్న యోచన ఒక బలహీనతగానే దయానందులు భావించినట్టు కనిపిస్తుంది. 'మరల వేదాల వైపు తరలండి' అన్న పిలుపే అందుకు గొప్ప నిదర్శనం. భారతీయులు భారతీయులమని చెప్పుకోవడానికి గరించాలని ఆకాంచించారాయి.

సంపూర్ణంగా విముక్తం చేయడం  
కాదు. నినాదాలు, తీర్మానాలు  
కూడా నేరుగా ల్రిటీష్ పాలన  
మీద, భారత్ పై దాని  
ప్రభావం మీద ఎక్కుపపెట్టిన  
అప్రాయ కూడా కాదు. కానీ  
సరిగ్గా అంతకు పదేళ్ళ క్రితం ఏప్రిల్  
10, 1875న ఉధ్వవిచిన ఆర్య  
సమాజ్ తొలి అదుగులోనే స్వయం  
పాలనకు పిలుపునిచ్చింది. చిత్రంగా ఈ  
రెండు సంస్థలు బొంబాయిలోనే ఆవిర్భ  
వించాయి. కానీ ఆర్య సమాజ్ ఆది నుంచి  
స్వయం సమృద్ధి గురించి మాటల్లాడింది. వ్యక్తి  
స్వేచ్ఛను, సామాజిక సమానత్వాన్ని ప్రభోధిం  
చింది. సామాజిక న్యాయం కోసం తపన,  
ప్రజాస్పాయ్యుం ఆ సంస్క నిర్మాణంలో, ప్రస్తావంలో  
కనిపిస్తాయి. భారత స్వాతంత్ర్య సమరం కొన్ని దశల  
వరకు అయినా భారతీయత, మనదైన గతం పుసాదిగా  
నడిచిందంతే అందుకు కారణం దయానందలే. ఆర్య  
సమాజ్ సిద్ధాంతాలు చాలా తొందరగానే భారతదేశ  
మంత్రా విస్తరించాయి. వంజాబ్, మద్రాస్,  
ఉత్తరప్రదేశ్, దింగాల్, హైదరాబాద్లలో సంస్ బాగా  
విసరించింది.

మొక్కలోని సాంతంత్య దీక్

ବ୍ରିଟିଶ୍ ପ୍ରଭୁତ୍ୱଙ୍କେ ଦୟାନଂଦ ନେରୁଗା  
ତଳପଡ଼ିଲେବୁ. କାହିଁ ଆମୁନ ଅଣ୍ଣି ଚର୍ଯ୍ୟାଳୁ, ମାଟିଲୁ  
ବ୍ରିଟିଶ୍ ପ୍ରଭୁତ୍ୱଙ୍କୁ ମୀର ତିଳ ଵୃତ୍ତିରେକତନେ ପ୍ରତିବିଳିବିଳିଂ  
ଚେବି. 1873ଲୋ ଗଵର୍ନର୍ ଜନରଲ୍ ନାର୍ଜିବାକ୍ତଙ୍କେ



దయానంద  
సరస్వతి

దయానంద సమావేశం ఇందుకు నిదర్శనం. మీరు ఉపన్యాసం ప్రారంభించేటన్నుడు బ్రిలిష్ ప్రభుత్వాన్నికి కూడా దేవుని ఆశిస్తులు ఉండాలని చెప్పాలి అంటే, అందుకు దయానంద అంగీకరించ లేదు. దీనితో నివేదిక ఇంగ్లండ్కు వెళ్లింది. దయానంద మీద ఒక కన్సేసి ఉండాలని భారత కార్యదర్శి నుంచి ఆడేశాలు వచ్చాయి. ఆర్య సమాజీవీ కోణం నుంచి తన స్నాతంత్ర్య కాంక్షను విడునాడలేదు. ఆ సంస్కృత అధ్యయనంలో అనేక విద్యాసంస్థలు నడిచేవి. అవే దయానంద ఆంగ్లో వేదిక (షివీవీ) విద్యానంస్థలు. ఇవి ఏనాడూ బ్రిలిష్ ఇండియా ప్రభుత్వాన్ని దేహి అనలేదు. అవి నిరూపించే కార్యక్రమాలకు ప్రభుత్వా

అధికారులను ఆప్సోనినచేదు. నిజానికి అర్థ సమాజం మీద ద్రిటీష్ ప్రభుత్వ ఆర్పస్ నికి ఈ విధానం ఒక ప్రధాన కారణం. భారతదేశంలో అశాంతికి కారణాలు వెతకమంటూ బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం పంపించిన రామ్సే మెక్కానాద్ చేసినవ్యాఖ్య ఇది: 'ప్రతి అర్థ (దయానంద అనువరుడు) ఒక అరావకపాది. అందులోని ప్రతి ప్రభుత్వ విమర్శకుడు ఒక దేశద్వీపా.'

## స్వాతంత్ర్యద్వారమంతో అవినాభావ బంధం

ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಸಮರಂಲೀ ಪಾಲ್ಗೊನ್ನ ಅರ್ಥ ಸಮಾಜ ಸಭ್ಯರು ಮಾಡು ರಕ್ತಲಾಗ ಕನಿಸಿಸ್ತಾರು. ಮೆದುಕಿ ತರಹೇಕು ಉದಾಹರಣ: ಶ್ಯಾಮ್‌ಜೀ ಕೃಪಾವರ್ತು ಲಾಲ ಲಾಜ್‌ಪತಿ ರಾಯ. ವೀರು 20 ವ ಶತಾಬ್�ಿಯ ಅರಂಭಂಲೋನೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಮರಂಲೀ ಕೀಲಕ ಪಾತ್ರ ಪೋಷಿಸಿಕಾರು. ಭಾರತ ಜಾತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕತ್ವಂಲೋ ಜರುಗುತ್ತಿನ್ನು ಉದ್ಯಮಂಲೇ ಚೇರುಕುಂಡಾ ಹಿಂದೂ ಮಹಿಳೆಗಳು ಪನಿಚೇಸಿನವಾರು. ಇಂದುಕು ಒಕ ಉದಾಹರಣ ಭಾಯಿ ಪರಮಾನಂದ. ನಿಜಾನಿಕಿ ಪರಮಾನಂದ ಮೊದಲ ಗಡಕ ಪಾಠ್ಯ ನಾಯಕರು. ತರುವಾತ ಹಿಂದೂ ಮಹಿಳೆಗಳು ಚೇರಾರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜಾತಿನಿ ಎದುರ್ಶಾಸ್ತಾನಾನಿಕಿ ಗಾಂಧಿಜೀ ಪ್ರತಿಪಾದಿಂಚಿನ ಅರ್ಥಾನ್ಸಾ ನಿಡ್ಯಾಂತಂ ಸರಿಕಾದನ್ನದೇ ಪರಮಾನಂದ ನಿಸ್ತಿತ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯಂ. ಅಂದುಕೇ ವ್ಯಕ್ತಿರೇಕಿಂಚಾರು. ಜಾತೀಯಾದ್ಯಮಂಲೀ ಉಂಟುನೇ ಏನಾದೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟೀಲ್ ಚೇರುಕುಂಡಾ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಂ ನಿರ್ಬಾಧಾನಿಕಿ ಪನಿ ಚೇಸಿನ ವಾರೂ ಉನಾನ್ಯಾರು. ಪಂಜಾಬ್‌ಕು ಚೆಂದಿನ ಹನ್ಸ್ರಾಜ್ ಅಂದುಕು ಉದಾಹರಣ. ಈಯನು ಕೂಡಾ ಗಾಂಧಿಜೀನಿ ನಿರ್ದಾಂತಪರಂಗ ವ್ಯಕ್ತಿರೇಕಿಂಚಾರು. ಗಾಂಧಿಜೀ ಲಾಪ್ಲೊರ್ ಪರ್ಯಾಟನಕು ವಿಖಿಸುವುದು ಹನ್ಸ್ರಾಜ್ ನಾಯಕತ್ವಂಲೋ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಾಲ್ಯಾಲ್ಯಾ ಸಮೈ ಚೇತಾರು.

స్వదేశీ ఉద్యమం

వీరేశ్ వస్తు బహివృషట, స్వదేశీ ఉత్పత్తులు, స్వయం సమ్మద్ది ఆది నుంచి ఆర్య సమాజ్ నినాదాలు. జాతీయవాదం వీటికి పునాదిగా చేసిన సంస్కరు కూడా అదే. స్వదేశీ చింతన, ఆపై స్వదేశీ ఉద్యమం ప్రారంభం కావాడనికి మూలం వలసపాలన ఆర్థిక దోషింది. దేశీయ పరిశ్రమలను క్రమంగా చంపుకుంటూ బోయే డాని ల్రిటిష్ ఆర్థిక సామ్రాజ్యవాదం. ఈ ఆర్థిక సామ్రాజ్యవాదాన్ని ఆధ్యాత్మికత అనే ఆయుధంతో తొలి దాడి చేసిన సంస్కరు ఆర్య సమాజ్. ఆర్య సమాజ్ నినాదం ఒక చోదకశక్తిగా ఉపయోగవదే సందర్భం బెంగాల్ లిభజన వ్యక్తిరేక్డ్స్‌మం (1905) సమయంలో వచ్చింది. పైగా దీనికి నాయకత్వం వహించిన లాల్ బాల్ పాల్ త్రయంలోని లాలా లాజ్జపతీరాయ్, బాలగంగాధర తిలక్ దయానందస్వామి భక్తులు. ల్రిటిష్ ఉత్పత్తులు, దిగుమతుల మీద ఆధారపడడం తగ్గాలన్ను ఆర్య సమాజ్ ఉద్దేశం. అందుకు దేశీయ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించాలి. జూరి పరిశ్రమ, సబ్బుల తయారీ, చరఖల వినియోగం వంటివాటిని ఆర్య సమాజ్ వ్యధి చేసింది, దీనితో స్ట్రోకులకు ఉపాధి అవకాశాలు పెరిగాయి. ల్రిటిష్ ప్రభుత్వ అజమాయిపీలోని విద్యా సంస్థలను బహివృంది, స్వదేశీ విద్యా సంస్థలను స్థాపించారు. స్వదేశీ విద్యా సంస్కరులో వ్యక్తి విర్యలను ప్రవేశపెట్టారు. దేశానికి గ్రామం, అక్కడ జరిగే సేడ్యం ప్రోఫాన్యాలను కూడా ఆర్య సమాజ్ గుర్తించింది. వ్యవసాయాత్మకతుల పెంపు కోసం తన వంతు క్రషి చేసింది. సేంట్రియ ఎరువులను ప్రోత్సహించింది. దేశీయమైన విత్తనాల గురించి ప్రచారం చేసింది. స్వదేశీ ఉద్యమం, దానిని నడిపిన జాతీయవాదం ఆర్య సమాజ్ కార్యక్రమాలు. వాటితో స్వతంత్ర భారతదేశానికి జరిగిన మేలు కూడా ఎంతో ఉంది.

పైరుబాద్ సంస్కానంలో జరిగిన నిజాం వ్యతిరేక పోరుకు తొలి అడుగు వేసినది ఆర్థ సమాజమే.

ఆ నో భద్రాస్ క్రతవో యన్న విశ్వతో దభాసో అపరీతాస ఉధిరుస  
దేవా నో యథా సదమిద్యాదే అసన్నప్రాయువో రక్తితారో దివేదివే॥  
(అన్ని దిక్కుల నుంచి ఉన్నత భావాలు నాలో ప్రవేశించుగాక: రుగ్సిదుం)

# కొలువుల వలలో

వర్ధమాన దేశాల యువతక్కి అత్యంత ప్రభావపంతమైనది. అప్పరూప శక్తి సామర్థ్యాలతో కూడిన యువత తమ దేశానికి ఉణ్ణల భవప్పుత్తు మాత్రమే కాదు, శక్తిమంతమైన వర్ధమానం కూడా. అయితే, యువతలో నికిష్టమై ఉన్న ప్రబలమైన ఈ శక్తిని ఏ దేశంలోనూ సరిగా వినియోగించుకోవడం లేదు. అపారమైన ఈ సామర్థ్యాన్ని “చదువుకోండి-మార్పులు తెచ్చుకోండి-ఉద్దేశ్యం సంపాదించండి” అనే ఇరుకు సందుల్లికి విల్సిన్నస్తున్నారు. ఈ మార్గం కుటుంబ స్థిరత్వానికి తోడ్పుడుతున్నప్పటికీ, యువతలోని అపారమైన సామర్థ్యాలను ఉద్దేశ్యాలకే పరిమితం చేస్తున్నది.

మన లక్ష్మీల విషయమై పునరాలోచించవలసిన సమయం ఆసన్నమయింది. యువత తమ అంతిమ లక్ష్మీన్ని ఉద్యోగానికి పరిమితం చేయకుండా, ఉపాధి అవకాశాలను సృష్టించడంపై సారించాలి. నాయకత్వ లక్ష్మాణతో కూడిన ఒక ఆవిష్కర్తగా, యజమానిగా మార్గ దిశగా అదుగులు వేయాలి. డిచిటల్, పారిశ్రామిక రంగాలలో బెంగాల్ హిందు అవరిమిత అవకాశాలు ఉన్న ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఉన్నత లక్ష్మీలను నిర్దిశించుకొనే విధంగా యువతకు దిశాదర్శనం చేయాలి.

## ఉపాధి: ఆరంభమే, అంతిమ లక్ష్యం కాదు

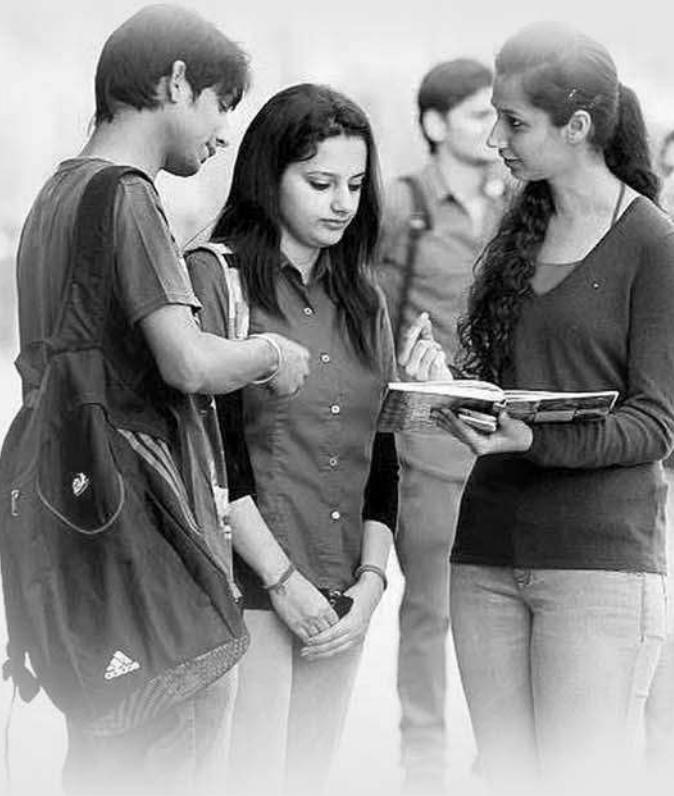
ఉద్దేశ్యం చేయడమనేది షైఫల్యం ఎంతమాత్రమూ కాదు. దీనివల్ల అనుభవం, క్రమశిక్షణ, నైపుణ్యాల వంటి అమృతాల్యమైన అర్థాతలు సొంతమవుతాయి. గట్టి పునాది కూడా ఏర్పడుతుంది. అయితే, వ్యక్తిగత లక్ష్యాలను ఇక్కడికే పరిమితం చేసుకోకాదరు. ఉద్దేశ్యం స్థిరత్వాన్నిస్తుంది, కానీ వ్యవస్థాపకత అంతకున్నా ఉన్నతమైన అవకాశాలను స్థిరిస్తుంది. ఒక సంస్థను స్థాపించి కొద్ది మందికి ఉద్దేశ్యాలు ఇవ్వడం వ్యక్తిగత విజయాన్ని సూచించడంతో పాటు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యాన్ని, సమాజ ప్రగతికి, దేశాభివృద్ధికి బాటలు వేసుంది.

పల్లెల్లో, పుట్టాల్లో, నగరాల్లో యువత కేవలం కంపెనీలలో వసిచేయడం తేసే ఆగిపోకుండా తమనుతాము ఉన్నతంగా తీర్చిద్దుకోవడంపై దృష్టి పెట్టాలి. అలాంటి ప్రతి ద్రుయత్తుం వల్ల వందలాది ఉద్యోగాలు, స్థానిక సమస్యలకు అనుగుణమైన ఆవిష్కరణలు వెల్లువెత్తి అన్ని ప్రాంతాలలో సాధికారత సాకాతులినుంది.

మూన మనస్తత్తుం వీడాలి

తల్లిదండ్రులు, ఉపాధ్యాయులు, పెద్దలు సాధారణంగా నెలజీంతో కూడిన ఉద్యోగం వైపు యువతను నడిపిస్తారు. దీని వెనక సదుదేశమే ఉన్నపుటీకే, సాంత వ్యాపారాలపై భయం కారణంగానే వాళ్ళ అలాంటి నలహోలు ఇసారు. అది లుత్తము భవిష్యత్తు వైపు నడిపించే ప్రయత్నం ఎంతమాత్రమూ కాదు. ఆర్థిక అభివృత్త తాండ్రమాదే వర్ధమాన దేశాలలో పారిక్రామికత ఓ జూదంలాగే కనిపించవచ్చు. కానీ కాలం మారుతోంది. ఇంటర్వెట్, డిచిటర్ వైపుణ్యాలు, ప్రపంచ వాణిజ్య వ్యవస్థలు అందుబాటులోకి రావడం వల్ల ఏదైనా కొత్తగా ప్రారంభించాలనుకుంటే ఇదివరకటి కంటే తక్కువ పెట్టుబడితోనే సాధ్యం చేయవచ్చు. మనకు కావలసిందల్లా అలోచనా విధానంలో మార్పు. సమాజం అగ్రణిభి ఉద్యోగులను ఎలాగైతే గౌరవిస్తుందో వ్యాపార యజమానులు, సామాజిక వ్యవస్థాపకులు, ఆవిష్కరులు, ఉద్యోగాల స్వస్థికర్తలను కూడా గౌరవించాలి. దైర్యం చేసి రంగంలోకి దిగడం, భటమిని వ్యాదిలో భాగంగా పరిగణించడం,

# “వర్ధమాన” యువత



భవిష్యత్తు గురించి సృజనాత్మకంగా ఆలోచించడం వంటి లక్షణాలను యువతకు ఒంబటించాలి.

## బడి నుంచే బాటలు వేయాలి

మన విద్యావ్యవస్థ మారాలి. పారశాలలు, కళాశాలలు ప్రస్తుత పార్టీస్టస్కాలు, పరీక్షల మూలస నుంచి బయలుపడాలి. జీవన వైపుణ్యాలు, విమర్శ నాత్మక ఆలోచన, ఆర్థిక అక్షరాస్యత, పారిత్రామికత వంటి అంశాలను బోధించాలి. వ్యాపార ప్రతి పాదనలు తయారుచేసుకోవడం, వాస్తవ సముద్రాలకు పరిష్కారం కనుగొనడం, వివిధ ప్రాజెక్టుల ద్వారా సంబంధిత సమాఖ్యలతో కలిసి పనిచేయడం వంటి వాటిలో విద్యార్థులను ప్రోత్సహించాలి.

ఆలోచనలు వాస్తవరూపం దాల్చాలటే సదైన మార్గదర్శనం, కొత్త ఆలోచనలకు సహకారం అందించే సంస్థలు, ఆర్థిక వసురుల లభ్యత వంటివి ప్రధానపాత్ర పోస్తాయి. యువత తమ కలలను సాకారం చేసుకోవాలటే ప్రభుత్వ, ప్రైవెటు సంస్థలు ఉమ్మడి సహకారం అందించాలి.

## విజయగాథల ప్రేరణ

యువతకు విజయగాథలు స్వార్థినిస్తాయి. తమలాంటి సామాజిక స్థితి నుంచి వచ్చి ఆవాంతరాలను అధిగమించి విజయం సాధించిన వారి అనుభవాలు కచ్చితంగా ప్రభావం చూపుతాయి. వారిని చూసినప్పుడు తమ సాంత సామర్థ్యంపై నమ్మకం కలుగుతుంది. కొత్తగా వైవిధ్యమైన రంగాలలో ప్రవేశించి సత్తా చాటుకున్న పారిత్రామికులు, చిన్న వ్యాపారాల యజమానులు, వైవిధ్యంతో కూడిన ఆలోచనలతో విజయం సాధించినవారి వివరాలను పొందుపరచి యువతకు అందుబాటులో ఉంచాలి. ఈ విజయగాథలను పార్శ్వంశాలలో, వార్తాప్రసార సాధనాలలో, సామూహిక చర్చలలో భాగం చేయాలి.

ఎంతసేపూ డాక్టర్ ర్షామికి కారులను కీర్తించడం కాకుండా ఒక ఊళ్లో ఛౌఘ్నేధులు వ్యాపారాన్ని విజయవంతంగా నిర్వహిస్తున్న మహిళను, దైత్యులు తమ ఉత్సాహాలను అమ్ముకోవడానికి ఉపయోగపడే మొత్తం యాచ్ తయారుచేసిన వ్యక్తిని కూడా కీర్తించాలి. ఎందుకంటే ఏట్ల ప్రగతికి కొత్త సారథలు.

## ఉపాధి అన్వేషణ నుంచి ఉద్యోగాల కల్పన వైపు

ఉపాధి వెతుకులాటకు స్వాన్ని చెప్పి ఉద్యోగాలు కల్పించే వైపు మళ్లడం అంత సులభమేమీ కాదు,

ఇది ముందుచూపతో సాధ్యమవుతుంది. ప్రస్తుత పరిస్థితులను దాటి ఆలోచించడం, ఉన్నతమైన స్వాస్థాన్ని చూసే సాహసం చేయడంతోనే సగం విజయం సాంతమపుతుంది. ఈ విజయ స్వాస్థాన్ని సాకారం చేసుకోవాలంటే వైర్యం, పట్టుదల, తగిన సహకారం అవసరమవుతాయి. ఒక్కసారి ముందడుగు వేస్తే మంచి ఘలితాలు లభిస్తాయి.

వ్యవసాయం, విద్య, అరోగ్యం, సాంకేతిక రంగం వంటి వాటిలో స్థానికంగా ఎదురయ్యే సమస్యలను యువత సారథ్యంలోని సంస్థలు సులభంగా పరిష్క రించగలుగుతాయి. ఈ సంస్థలు కేవలం ఉద్యోగాల కల్పనకే పరిమితం కాకుండా వినూత్వమైన ఆవిష్కరణల ద్వారా సొంత కాళ్లై నిలబడే బృందాలను తయారుచేయగలుగుతాయి. తద్వారా ఆర్థిక వ్యవస్థ బలపడి విదేశీ సహాయమైన, పరిమిత ఉద్యోగాలమైన ఆధారపడే అవసరాన్ని తగ్గిస్తాయి.

## కార్బూచరణకు సిద్ధం కండి

వర్ధమాన దేశాల యువత కార్బూచరణకు సిద్ధం కావాలి. తాము ఆశించింది అందగానే ఆగిపోక కూడాదు. అంతక న్నా ఉన్నత శిఖరాలను అధిరోహించే దిశగా ముందుకు సాగాలి. చదువులను మెట్లగా ఉపయోగించాలి, గమ్యం చేరుకున్నా కడా అని ఆగిపోకూడదు. మార్గదర్శకులను కలుస్తుండాలి, నిరంతర అధ్యయనం సాగించాలి. వైఫల్యాలకు భయపడకూడదు, తట్టుకొని నిలబడాలి. ప్రస్తుతం విజయవంతంగా నడుస్తున్న పెద్దపెద్ద పరిప్రమలన్నీ చిన్నచిన్న ఆలోచనలతోనే రూపుద్దికున్నాయన్న



**ఎస్. వెంగారీపాలర్టెడ్**  
పూర్వ సంపాదకులు

పిపయాన్ని గుర్తుంచుకోవాలి.

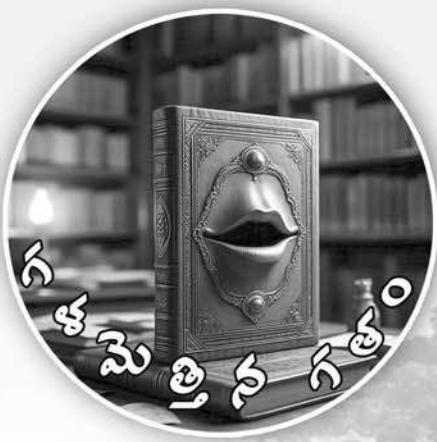
తల్లిదండ్రులు, మార్గదర్శకులు ఎప్పుడూ సృజనాత్మకతను, జైత్సాహికతను, దైర్యాన్ని ప్రోత్సహించాలి. చిన్నప్పటి సుంచి పిల్లలను మంచి మార్యుల కోసం ప్రోత్సహించడమే కాకుండా ఉన్నతమైన కలలు కనే విధంగా తీర్చిదిద్దాలి. యాజమాన్యం, ఆవిష్కరణ, నాయకత్వ లక్షణాల విలువను బాల్యం నుంచే నేరీంచాలి.

యువత సాంతంగా పరిప్రమలను స్థాపించేందుకు ప్రోత్సహించే వాతావరణాన్ని కల్పించి, అందుకు తగిన వ్యవస్థలను ఏర్పరిచే బాధ్యత విధానరూపకర్తలు, నాయకులమై ఉంటుంది. విద్యావ్యవస్థలో సంస్కరణలకు ప్రాథమిక ఇంచుపులను సులభంగా వ్యవస్థలను సులువుగా సంప్రదించే వాతావరణం నెలకొల్పాలి. వ్యాపారం ప్రారంభించి, నిలదొక్కునే దశలో అవాంతరాలు కలగకుండా చూడాలి.

## ముగింపు

వర్ధమాన దేశాల భవిష్యత్తు అక్కడి యువత చేతుల్లనే ఉంటుంది. ఉపాధి పొందుచూకి కాకుండా ఉద్యోగాల కల్పనకు వారిని ప్రోత్సహించాలి. ఉద్యోగం సంపాదించడమనేది పరిప్రమల కాదని, అంతక్కన్నా చాలా ఎక్కువ సాధించవచ్చని ఆలోచించే స్వభావాన్ని పెంపాందించాలి. ఉన్నత లక్ష్మీలతో కలలు కనే తరానికి, కార్బూచరణకులకు, మార్గును సాధించేసారికి ప్రోత్సహం అందించాలి. ఎందుకంటే, యువత నడుం బిగిస్తేనే ఏ దేశమైనా అభివృద్ధి చెందుతుంది.





శ్రీ కృష్ణమాచార్యులు వచనాల రకాలు - కొన్ని ఉదాహరణలు.  
“దేవా శ్రీ రామానుజ సిద్ధాంతమును బోలు మరి సిద్ధాంతము లేదు  
పరమాచార్యులం బోలు మరి భాగవతులు లేరు  
వారి కైంకర్య పరులంబోలు మరి కైంకర్యపరులు లేరు  
అస్తుద్గురుభోయే నమః ఆను మంత్రమునకు సరి మంత్రము లేదు  
పరమ రహస్యంబును బోలు మరి రహస్యంబులేదు  
పరమనాంచారు బోలు మరి జనని లేదు  
అనాధరుతి స్వామి నరహరి బోలు మరి దైవంబులేదు  
స్వామి సింహగారి నరహరి / నమో నమో దయానిధి”

వైరాగ్య విషయాలను ప్రతిపాదిస్తూ కృష్ణమాచారు త్రాసిన పదసం ఘాషణి.  
దేవా! తనుపు మాయ తలపోసి తలపోసి చెప్పేదనంటినే / కఱకఱల మోహమిది /  
ఆశల పాషాణంజిబి ఆతుకుల జల్లెడ యిబి/తన బ్రతుకు కొరకు పోరాడి పోరాడి/  
యొరులం జెఱ చెడు దుర్గంధపు డొంకాయిది

సీరు బుగ్గ, ఊట చెలమ, తూంట్ల బాన / తొడలి దుర్గంధమున బోలచును  
మాటలే కాని మణి యెందును బసలేదు / నోటను ములికి, దంతంబుల పాచి,  
చెవులోని గుల్చి, చెట్లు కొంప, / మూటగట్టు కొన్న మలమూత్రముల బోమ్మ  
అమ్మమ్మ యా బోమ్మ / ఉత్తమ గుణములెంచి చూచెదనం ఇలా సాగుతుంటి ఈ  
పదసంములు కవిత.

# తోలి తెలుగు వచన వాగ్దీయ

తిరుమలాచార్యులు, క్షేత్రయ్య, రామదాను, సారంగపాణి, మునివల్లై సుల్బమణ్ణకవి, త్యాగరాజు సింహచలంలో శ్రీకాంత కృష్ణమాచార్యులు.

శ్రీకాంత కృష్ణమాచార్యులు దేశి అయిన అచ్చ తెలుగులో వచనాలు రచించి కృష్ణ భక్తి మార్గాదర్శకే కుడు ఆయన రచనలు పేరుకు వచనాలే అయినా పాదుకోవడానికి భక్తి ప్రపత్తిని తెలుసుకోవడానికి ఉపకరించేవే.

కృష్ణమాచార్యులు అన్నమాచార్యులు కంటే పూర్వుడు. రామానుజ మతమైన విషిష్టాద్వైత మతాన్ని స్వీకరించి, ప్రచారం చేసిన మహానీయుడు. పాదుకోవడానికి వీలైన వచనాలు భగవద్గుర్తికి పరంగా రచించి ఈ పద్ధతికి మార్గదర్శకైనప్పుడు. “తెలుగు మాటల నంగపలదు, వేదముల కొలదిగా చూడు” దని ద్విపదల్లో జాను దెనగులో రచన చేసినవాడు పాల్చురి సోమసాధుడు, అలాంటి మాటలేమీ చెప్పుకుండానే అచ్చ తెలుగులో భగవన్నామ సంకీర్తన పరంగా వచనాలు రచించినవాడు కృష్ణమాచార్యుడు, ఇలాంటి వచనాలు బసవేశ్వరాదులు కన్నడంలో శైవమత పరంగా రచించారు. కృష్ణమాచార్యులు తరువాత సంకీర్తనంతో పాటు వచనాలు రచించి

భక్తుడు పెద్ద తిరుమలాచార్యుడు.

సింహగారి నరహరిపై మాలికాగేయాలు రచించిన కృష్ణమాచార్యుడు బీలాశుకునికి (బిల్వా మంగళుడు) సమకాలికుడు. (ఇతడు శ్రీ కృష్ణక్రాంత మృతం అనే గ్రంథాన్ని ప్రాశాడు). ఆ కాలంలో అంధ్రదేశాన్ని పరిపాలించిన కాకతీయ రాజులు తైవమతాభి మానులు, దేశం అంతటా తైవమతం ప్రచారంలో ఉండే కాలంలో బీలాశుకుడు ఆరంభంలో పంచాంగ్రీ మంత్రోపానకుడు కావడం నమంజనవే. కృష్ణమాచార్యులకు నెలవైన సింహగారి లాగానే కాకతీయ రాజధాని పరిధి తైవు క్షేత్రమైన వేదాద్రికి చుట్టుప్రక్కల ఇతడు నగం జీవితం గడిపి ఉండవచ్చున్ని రజనీకాంతారావు గారి అభిప్రాయం.

కాకతీయ రాజులలో రెండవ ప్రతాపరుద్రుని (క్రీ.శ. 1254-1323) సమకాలికుడు కృష్ణమాచార్యులు. శ్రీ నిదదవోలు వెంకట్రోపు, శ్రీ కృష్ణమాచార్యులు జనన కాలము 1290గా నిర్దారించారు. కాని దా॥ వేటూరి ఆనందమూర్తి వచనమల ఆధారంగా ఆయన 1268లో జన్మించి పుండచున్నని ఆభిప్రాయం వెలిబుచ్చాడు. దా॥ ఎవ్వ. కులశేఖరరావు శ్రీ కృష్ణమాచార్యులు



నీయుదు పుట్టింది సంతపురంలోనే అయినా ఒపుకాలం సింహచలంలోనూ, నడుమకాలంలో వోరుగల్లు లోనూ, చివరకు శ్రీరంగంలోను జీవిత యూత్ సాగించినట్లు తెలుస్తుంది. అంధ్రదేశంలోని ప్రసిద్ధ పుణ్యక్షేత్రాలన్నిటిని దర్శించినట్లు కూడా తన పదాలలో ఆయన పేరొస్కార్డు”.

“అంధ్రదేశమున వచన రచనకు, భజన సంకీర్తనా పద్ధతులకు ప్రతిమామహదు అయినవాడు మనవిరిగినంతలో నీ కృష్ణమాచార్యుడే. “ఓం నమో నారాయణాయ” అనియు “నమోనమో లక్ష్మీ పల్లభా” అనియు, అనాధపతి సింహగిరి నరపారి నమో నమో దయానిధి, అనియు, మా యతిరామానుజ ముని పరంధాతారు కృష్ణ కువారు స్వామి నరపారి నమో నమో దయానిధి, అనియు “పరబ్రహ్మ సింహగిరి నరపారి నమో నమో దయానిధి” మకుటములగా స్వామి వారి అనంతాను గుణ కదలకు వచన బాపంబున నీతడు విస్తుపము చేయుచుండెదువాడు. ఈ విధముగా కృష్ణమాచార్యుడు పాడుకొన్న వచన సంకీర్తనములలో విస్తుపములగాను, చూర్చికులుగాను గుర్తింపు బధించి కొన్ని మాత్రమే మనకు లభించినవి.

పదుస్తేదు పదునారు శతాబ్దాలలో వెలసిన తాళపాక కవిశ్వరులు “కృష్ణమాచార్యునే తమకు

“తెలుగు భాషలో వచనక రచన చేయుటలో ప్రథముడైన కృష్ణమాచార్యుల ప్రభావము అతని తరువాత ఆంధ్ర రచయితలైపై స్ఫుర్తముగా కనిపొస్తున్నది. రచనా పదితియందును, భావము నందును, సాంప్రదాయమునందును ఈ ప్రభావము ఇతర రచయితలైపై నుస్సుది. సుతి వచనములు ఖ్రాయట యిందితదే యాగ్రగామి యగుట వలన ఈ సాంప్రదాయమును పాటించి రచనలు చేసిన శ్రీ వేంకటేశ్వర వచనములు, శతకోప విన్సుపములు, కాళికాదీశ్వర వచనములు మొదలగు రచయితలందరూనూ నీతిని యనుయాయిలే. ఇలా వచనాలు రచించి సంకీర్తనా పద్ధతికి, వైపువథక్తి ప్రపత్తికి ప్రధారం తెచ్చిన వచనక కృష్ణమాచార్యులకే దక్కుతుంది. దాకులశేఖరరావు పేరొస్కార్డు.

ప్రతాప చరిత్ర ప్రకారం “కృష్ణమాచార్యులు చాతుర్భక్త గ్రంథం రాగిరేకుల మీద చెక్కించి వాటిని బళ్ళ కెత్తించి శ్రీరంగం తీసుకుపోయారు”. కృష్ణమాచార్యులు పదక్రగా, సంకీర్తనాచార్యులుగా మహిమాస్తులైన భక్త శిథాపణిగా పేరు పడి సింహచలంలో స్వామి సేవా తప్తరులగా వున్నారు.

సింహగిరి వచనాలు గేయలుగా ప్రసిద్ధి కొచ్చి, అంటే అవి తొలి తెలుగు వచనగేయాలన్న మాట (పేజీ. 20)

“బాసోక సందర్భంలో కృష్ణమాచార్యులవారు స్వామి సన్మిధిలో గానం చేస్తుండగా స్వామి బాలరూపంలో వచ్చి ఆయన తొడమీద కూర్చొని గంటంతో తాటాకుల మీద ఖ్రాయసాగారట. (పేజీ. 30) వీరు మొదట తాటాకులమైన రాసినా తరువాత వాటిని తొమ్మ పత్రికలైపై ఖ్రాసి శ్రీరంగం తరలించినట్లు తెలుస్తున్నది.

తిరిపతి వెంకస్తుకు అన్నమాచార్యులు భద్రాద్రి రామసుకు కంచర్ల గోపన్న, సింహాది అప్పన్నసుకు కృష్ణమాచార్యులు ప్రధాన వాగ్గేయకారులు దురదృష్టపూర్వకార్తా కృష్ణమాచార్యులు ప్రజాభాసుక్యానికి అంతగా తెలియదు. తన్నయత్వంలో కృష్ణమాచార్యులు పాడుతూ పుంటే సింహాది అప్పన్న నాట్యం చేసేవాడట. ఈ మాట న్యయాన కృష్ణమాచార్యులే చెప్పారు.



మార్గదర్శకుడుగాను, తాళ బంధచ్ఛందో విరహితమై చార్ణాభ్యం జరగునట్టి వదరచనలకు పరికల్పకుడుగను” పేరొస్కార్డు. కృష్ణమాచార్యుల వాళ్ళయు వరిమితిని గురించి ప్రస్తుతం చెప్పుడగ్గ సాక్యం ఏమీ లేదు. అయినా చతుర్భక్త గ్రంథ సంకీర్తనల కృష్ణమాచార్యులు రచించిన కృతులలో లభ్యమైన వచన సంకీర్తనలు ముఖ్యంగా తలసీ మహాత్మము, నరసింహ నామములు, రామనామ కీర్తనము, రామనామాలు, వాటిని వైపువ మత సిద్ధాంత ప్రతిపాదకాలు, పురాణ సంబంధమైనవి, వేదాంత పరమైనవి, నీతి బోధకమైనవి అని నాలుగు విధాలుగా విభజించారు. మచ్చుకు భక్తి ప్రబోధాత్మకంగా, వర్షవ్యాప్తా రపితంగా చెప్పిన వచనం.

“దేవా విష్ణు భక్తిలేని విద్యాంసునికంటే మార్కిర్తన చేయునతదే కులజుందు, శ్వసుండైన నేమి? ఏ వర్షంలైన నేమి? ద్విజునికంటే అతడే కులజుందు, సంధ్యా (వందనాది) నిత్యకర్మానుప్పాసనబులు తప్పక నడిపిననేమి? సకల ధర్మంబులు సేసిననేమి? మా సింహగిరి నరహరిదాసులకు దాసులైనంగాని లేదు గతి? స్వామీ! సింహగిరి నరహరీ నమో నమో దయానిధి.

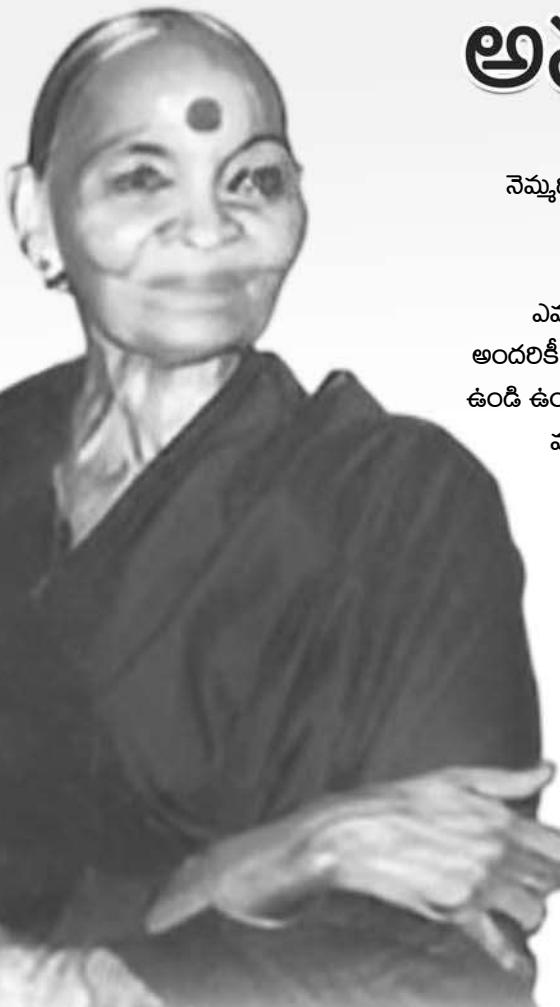
1265-70 ప్రాంతంలో తన స్వామమైన సంతురులేక సంతపురంలో జన్మించినట్లు అది తెలంగాంహాలోని మహాబూబ్ సాగర్ జిల్లాలో ఉండుని ఆఖిప్రాయపడ్డారు.

కృష్ణమాచార్యులు పుట్టు గుడ్డి అని తల్లిదండ్రులు అ బాలుని ఓ నీళ్ళ లేనిబావిలో పడవేశారవి, బాలుని విడుపు విని కుపార స్వామి (కుపారస్వామి) అనే సన్మాని రక్షించి అతడ్ని సింహచలం వేశ్వాడనీ, (కుపార స్వామి స్వయం సింహాది అప్పన్నేయుని) అక్కడ “స్వామి కీర్తము తెచ్చి ఉపయోగించమనిని... అంధత్వము మాసె” (పేజీ. 48) చూపు వచ్చిందని, తరువాత అ బాలుని మేనమామ శ్రీ రంగాచార్యులు పెంచి పెద్ద చేసి యుక్త వయస్సు రాగా తన కూతుర్లి ఇచ్చి పెంటి చేశాడనీ, సంసెరిక జీవితం గసుపుచూ, పుత్ర సంతానం పొంది, పుత్ర వియోగంతో భాధపడి, సంకీర్తన వాక్యాజలు చేసేస్తున్న ఆ మెనుక వేశ్వాలోలై పుండుగులు వచ్చింది. అతని దర్శనార్థం పుట్టుకొంటూ ఆగమని కుపార భాగవతులు వచ్చారు. వారి దర్శనంతో కృష్ణమాచార్యునికి కనువిపు కలిగింది. ఇలా ఎన్నో కథలు ఉన్నాయి.

“ఏది యేమైనా భక్తి సంకీర్తనలను పాడుకొంటూ మహిమలైన్నో ప్రదర్శిస్తాండేవాడు. ఈ మహా

డి. కౌశించెట్టి సీత్తునారాయణ విభ్రాంత ఆచార్యుడు

# ఆన్లై రచనల శిల్పి



నెమ్మటిగా నవ్వించి మైనం గోరువంకలా!జయప్రద ముఖం తడిసిన కాగితం పుష్టుల్లే అయింది. సంధ్యాకాంతి- నిశాదేవికి చంట్రుని సరళతను బోధిస్తోంది.

- ఈ తరఫో వర్షానల రచయితి ఇరంగంటి వెంకట శేఖ ఆచ్యుతవల్లి.

ఎవరీమె అనుకొంటున్నారా? ఐఫీఎస్ ఆచ్యుతవల్లి. భావుకతకు మారుపేరు. నాడు అందరికి సుపరచిత సాహితీవేత్త. అంతే స్థాయిలో లలిత గీతాల గాయని. ఇప్పుడు ఆమె ఉండి ఉంటే, ఇంకా ఎస్టోన్స్ కథా రచనలు వెలువడి ఉండేవి. స్తోల మనస్తత్త ఆమిష్టరణ మలింత విస్తృతంగా జలియి ఉండేది. తోలి కథ మంచిత: ప్రమాలిత వ్రతిక జగతి:

ఇప్పటి మాట కాదిది. అరవై ఆరేళ్ల నాటీది. కాలక్రమంలో... తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం నుంచి రెండుసార్లు విశిష్ట పురస్కారిని ఆందుకున్న ఘనత తనదే! తన పుట్టిన రోజు మే ఒకటిని.

అబ్బ తేరీ, ఆజ్జ బౌర్ కల్, ఇజ్జత్; అలాగే పోడశ, సిద్ధి, దీవకరాగం, స్వయంబుద్ధ కూడా తన రచనలే! ఈ శీర్షికల్లోని వైవిధ్యమే ఆమె భావస్త్రీకరణ వైభవాన్ని చాటి చెప్పేంది.

‘ఇంతటి విభిన్నత మీకెలా సాధ్యమైందీ’ అని ఒక సభలో అడిగితే - ‘రాన్నున్నకొద్ది సాధ్యపడింది’ అంటూ వెంటనే బచులిచ్చామె.

రసావిష్వరణ విధానంలోనూ అదే ప్రత్యేకత. ఉదాహరణకు ఓ

కథానికలో: ‘ధ్యాన అంతా ఉన్న ముక్కల మీదే ఉంది. అవి తన నోట్లో ఉన్నట్లూ, తను చపరిస్తూ, లొట్టలు వేస్తూ వాటి రసాన్ని పీలుస్తున్నట్లూ, కొంచెం కారం కూడా తన నాలిక్కి తగిలినట్లూ ఊహిసోంది’. అని అభివర్ధన. ‘ఉన్నముక్కలు గురించి ఇదేం వర్ణనా’ అనుకోవచ్చ చదువరి ఎవరైనా? అను విషయం తెలియాలంటే నేపథ్యంలోకి వెళ్లి తీరాల్సిందే! అది ఇది:

‘ఆ సమయానికి సుభద్ర బంగాళా దుంపలు, నీరుల్లి పొయలు వేంగుస్తోంది. ఆండాళకి



జంద్ర్యుల రేర్ట్బాబు

స్నియర్ జర్నలిష్ట్

నోరూరిపోతూంది. ఎర్రగా వేగిన బంగాళా దుంప ముక్కల కోసం కాదు! స్టీలు మూకుడులో తళతళా మెరుస్తున్న ఆ ఉన్న ముక్కల కోసం...!’

ఎందుకూ అంత నోరూరిందీ... అంతే ఆ కథను ఆసాంతం చదువాల్సిందే. ఇదే కదా - చదివించేలా రాయడమంటే!

గంభీరత గురించి చెప్పాలంటే - ‘ఆ వృధిత హృదయం అల్లక్కలోలమైంది. చెట్ల ఆకలు మంత్రం వేసిన వాట్కు మల్లే ఎక్కడా కదలటం లేదు.’ ఇలా వాక్యాల్లో తనదైన రచనా నిపుణత.

మొట్టమొదటగా రాసింది వ్యాసాన్ని. ఆ తర్వాతే కథలూ నవలలూ. ‘పుట్టిల్లు’ నవల ప్రచురితం అయినపుడు ఆచ్యుతవల్లికి ఇరవై ఏట్లు కూడా లేవు! మరో నలుగురెదుగురితో కలిసి ‘షట్టుల్లు ప్రియ’ అనే గొలుసు నవలనూ అపుట్టోనే రాశారు.

శీర్షికలు నిర్వహించడంలోనూ దిట్ట. రాతలో, నిర్వహాలో పేరొందిన కారణంగానే ఆమె రచనలు వివిధ భాషల్లోకి అనువాదమయ్యాయి. నమాజన్ని సూటిగా ప్రశ్నిస్తూ రాసిన నవల ‘ఇదెక్కడి స్వాయం’ తెలుగు నపో ఆనేక భాషల్లో చలనచిత్ర రూపం సంపరించుకుంది.

ఏ సాహితీత్తుకొని ముందుగా కావాల్సింది భావుకత. ఇది ఐఫీవెన్లో పుష్టులం. ‘తమ తలదాల్చినది సువాసనలు వెదజల్లే సుకుమార సుందర ప్వాపం అనుకని మురిసిపోయింది. ఆ అందాల అరవిచ్చిన హూరేకుల నదుమ కణకణమండే నిష్పత్తి రహితమయ్యాయి, అవి ఎప్పుడో తన తలపైన పడి శరీరాన్నే భన్సుం చేస్తాయనీ ఇప్పుడు తెలిసాచ్చింది’ అని రాయడం అంటే ఎంత భావచ్చిగ్గుత? ఉద్యోగ తీప్తుత కనిపిస్తుంది అంతటా.

సంస్కృత భాషలో అభినివేశం కొన్ని రచనల్లో స్వాపుంగా కనబరిచారామె. కథ పేరు ‘మాగపోయిన

ప్రకృతి'. ప్రారంభం శేకంతో అపుతుంది. మధ్యలో ప్రాంతియ యాన చేసుకుంటుంది. మగింపులో ఎనలేని ఉత్సంగా అనిపిస్తుంది రచన అంతా.

విశ్వతీ నిండిన రచన ఇది. జయదేవ ఆపుషది ప్రస్తావన కథ మొదట్లో ఉంటుంది. స్నేహరథి ముక్కలతా పరింభణ ముక్కలిత పులకిత చూతే! బృందావన వివినే పరిసర పరిగత యమునా జలపూలే! దీని భావాన్ని, అర్థాన్ని సూక్ష్మరితిన చెప్పిన తీరు పారకుల్ని అబ్బారపరుస్తుంది. భాషా సంపద నిండినట్లుంటుంది.

పాతికేళ వయసు నిండుకుండానే 'గృహలక్ష్మి' స్వర్ణకంకణం ఆమెను పరించి వచ్చింది. దాదాపు అదే కాలక్రమంలో యుద్ధసహాది సులోచనారాణికి అదే పురస్కృతి అందడం ఇక్కడ ప్రస్తావనార్థం.

ఆదే గృహలక్ష్మి పేరుతో ముఖుపు విభ్యాత పత్రికా సంస్థ నిర్వహణ, దశాబ్దాల పర్యాంతం సాగివిన సేవ ఆదర్శప్రాయం. ఉత్తమ కథారచయిత్తి పురస్కృతి 1977 ప్రాంతాల్లో అచ్చుతప్పలికి లభించింది. ఆ సందర్భంలో ఒక వ్యాసం వెలుపరించిన ఆమె తన ప్రధాన కేంద్రికరణ మనిషి మనస్తత్వ మీదనే అని వెల్లడించారు. నిజమే అనేకానేక రచనల్లో ఆ చిత్రీకరణ మన కళముందు నిలుస్తుంటుంది.

'నాగావళి నవ్వింది' కథ వెలుపడి ఇప్పటికి ఐదున్నర దశాబ్దాలు. నాటి వారపత్రికలో ముద్రితమైంది కూడా మే నెలలోనే!

'నాగావళి కొత్తగా వస్తుంది. అక్కడక్కడ ఉన్న ఇసుక మేటల్ని చెరుకుంటూ చిక్కగా కాఫీరంగులో ఉన్న నీళ్లతో అది నవ్వుకుంటూ నడుస్తూంది. కష్టపు నిండిన కొండ చిలివలాగుంది.'

నాగావళి సల్లబిడింది. కూలాలపురం నుంచి ఆ వంతెన మీదుగా జ్యేష్ఠ మాసపు చివర మేఘాలు ప్రయాణించుతూ, నాగావళి బురద నీళ్లను తమ చివరక్కి పులుముకుంటున్నాయి.

నాగావళి ఒడ్డుపు బురుసుకుంటూ ప్రవహిస్తోంది. ఆ వేగాన్ని ఎవరు అరికట్టగలరు?

నాగావళి మటుకు తనలో త్వానే నవ్వుకుంటూనే ఉంటుంది. చీకట్లలో సల్లబిడుతూనే ఉంది.'

- ఇలా కథ అంతటా సందర్భ అనసారంగా..

నాగావళి గమనాన్ని విపులీకరించారు రచయిత్తి. ఆ రచనకు వేసిన చిత్రం సైతం నది రూపంలో ఉండటం, ప్రై రూపాన్ని ప్రతిఫలించడం మరింత విశేషం!

ఆమె నవలా సాహిత్యం మీద ఏకంగా సిద్ధాంత గ్రంథమే రూపుద్దికుంది. అప్పట్లోనే బహుళ ప్రాచుర్యాన్ని సౌంతం చేసుకుంది.

అచ్చుతప్పలిలోని పరిశీలనాస్కి మరన్నే సాహితీ ప్రక్రియలకు మూల కారణంగా నిలిచింది. పరిశీల శీర్షకో నాలక రచననీ చేశారామె. సాహిత్యం, సమాజ అనుబంధ బాంధవ్యం గురించి వ్యాసాలైన్నిటినో వెలయించారు. పగిలిన పలక, పగిలిన పలకలు - ఈ రెండు రచనలూ ఆమెవే! ముద్రితమైంది కొన్ని సంపత్తురాల వ్యవధిలో.

మోతీ అంటూ రెండే రెండు అక్కరాలు శీర్షకో అచ్చుతప్పలి రాసిన కథ ఆసాదు 'భారతి'లో వెలువడింది. మోతీ అంటే మంచి ముత్యం. సున్నితంగా అలా పిలుస్తూంటే, ఎక్కువ శ్రావ్యంగా వినవస్తుంది. ఆ మోతీ ముఖం ముద్దులు మూటగట్టినట్లు ఉండేది. పసితనపు పాలనురుగు వంటి మృదుత్వం.

'తెలు కుందేలు విల్లా, తెలువిల్లి విల్లా - వీటన్నించికించే నేను జీవితాంతం మరవలేని రూపం నా చిన్నారి మోతీది!' అంటారు ఒకచోట. ఇంతకీ ఆ మోతీ ఏమిటి, అది ఎవరి కథ అనేది రచన చివరివరకు తెలియదు మనకు! అంతటి రచనా చాతుర్యం ఆ కలంలో ప్రవహిస్తూ ఉండేది ఎప్పుడూ!

రచనలతోపాటు ఆమె లలిత గీతికలూ ఆసాదు తెలుగునాట సమాచారణ అంటుకున్నాయి. ప్రశంసలకు పాత్రమయ్యాయి.

ఇప్పటికి ఒకటటిస్తున్న దశాబ్దం కిందట ఆ కలం ఆగింది. గళమూ మూగవేయింది. అయినప్పటికీ ఇప్పటికీ పారకుల, శ్రేతల మనోమందిరాల్లో ఆమె జ్ఞాపకాలైన్నే పదిలంగా ఉన్నాయి.

అంతర్జాతీయ సంస్థ నిర్వహించిన పోతీల్లో విజేత ఆమె. వివిధ స్థాయిల్లోనీ తన ప్రతిభా పొందిణ్ణలను రచనల ద్వారా గుదిగుచ్చి, సాహితీ మాత మెడలో పూలపోరంగా సమర్పించారు.



నీడబారిన మొక్క, పారిపోని చిలుక, కదలని చాట వంటి పదబంధ రచనలతో చదువరులందరి మదిలో అలోచనలు రేకెత్తించిన ప్రయోగశిలి. అచ్చుతప్పలి రచనల్లోని 'నిర్మల' పద అర్థం అమెకి సంపూర్ణాగా వర్తిస్తుంది మరి. ప్రతిభాశాలికి సముద్రతు దాహరణ ఆమె!



## అడవి బిడ్డలను అక్కన చేర్చుకుని అవసరాలు తీరుస్తున్న సంఘమిత్ర

**సంధ్యాల:** మనుషులను చూస్తునే అభిద్రుతా భావంతో దూరంగా తొలగి పోయే చెంచులు సంఘమిత్ర ఆవాసం సభ్యుల ప్రేమకు మురిసి పారి చేయి పట్టుకుని ఫోటోలు దిగుతున్నారు. దత్తత గూడేలలో నిరంతరం సేవల్లో, మైద్య సేవలతో పొటు రుస్తులు పంపిణీ కూడా భాగమే. మలమల మాద్దే ఎండల్లో ఒల్లు కప్పుకోను జానెదు గుడ్డకు నోచుకోని అభాగ్యులకు సంఘమిత్ర సభ్యులు విప్పిల్ 17న దుస్తులు పంపిణీ చేశారు.

దత్తత గూడైన నాగలాటిలో జరిగిన కార్యక్రమంలో సంఘమిత్ర అధ్యక్షుడు చిలుకూరు శ్రీనివాస్ కార్యదర్శి నాగ సుబ్బారెడ్డి ఆవాస సభ్యులు, తదితరులు పాల్గొన్నారు.



విద్య అంటే నేడు మబలో మొట్టమొదట కలిగే ఏకైక భావన- వ్యాపారం! విద్యార్థి అంటే కేవలం ఒక వినియోగదారుడు! కాసీ మీకు తెలుసునా? పూర్వం నలండా, తక్కశిల వంచి ప్రాచీన విశ్వవిద్యాలయాల సరసన దక్కిణాదిన మనకూ ఒక విశ్వవిద్యాలయం తమిళనాట కంచిలో వెలుగొందినట. ఫేరు ఘుటికాస్తానం. ఘుటిక అంటే కుండ. వివిధ దేశాల నుంచి వచ్చే విద్యార్థులు చుప్పుశాస్త్రాలలో తమ సందేహాలను తాజపత్రాలపై రాసి కుండలలో పెట్టేవారు. ఒక్కొక్క శాస్త్రానికి ఒక్కొక్క కుండ! ఆయి శాస్త్రాలలో నిష్టాతులైన పండితులు విషయాలవాలీగా కుండలలో సమాధానాలను రాసి ఉంచేవారు! పల్లవుల రాజధానిగా అప్పటికే ఎంతో భ్యాతిగణించిన కాంచీపురానికి ఈ ఘుటికాస్తానం విద్యార్థరణమై విలసిల్చింది. కాలానుగణంగా అన్నిచీటో పాటుగా అదీ కనుమరుగైంది.

**Rో** జాలు మారాయి. అనేక శతాబ్దాల బానిసత్కం తరువాత స్నాతంత్యం సిద్ధించింది. అయితే మానసిక దాస్యం పాత్మాత్మవిద్యావ్యవస్థ పట్ల వ్యాపారం రోజారోజుకూ పెరుగుతూ పోతున్నది. 1980ల కాలం విద్యార్థంగాలో ఓ సందిధశ. విలువలకు కాలం చెల్లి, యుటీలిటీరియన్ సిద్ధాంతం చదువులలోనూ ప్రవేశిస్తున్న దశ. ఇటువంటి పరిస్థితిలో ప్రాచీన భారతీయ పరంపరలోని విలువలను కొనసాగిస్తూ అధనిక విద్యలో అప్పుడ్పుడే అందివస్తున్న అన్ని అవకాశాలనూ విద్యార్థికి అందించాలని కంచికామకోతీపీరం ఆచార్యులు భావించారు! సమాజానికి తమవంతు సేవగా నీతిమంతులైన పౌరులను అందించాలనుకున్నారు! చదువుల నెలపు ఖీర్దేన వ్యవహరంగా కాక-భారతీయ సంప్రదాయాల ప్రకారం వ్యక్తిత్వ నిర్మాణకేంద్రంగా ఉండాలని కామకోతీపీరాధిపతి బ్రహ్మాండినులు శ్రీ జయేంద్రసరస్వతీ స్వామివారు, ప్రస్తుత పీరాధిపతులు శ్రీ శంకరవిజయేంద్ర సరస్వతీ స్వామివారు తపించారు. తమ గురువుల పేరిట ఒక విశ్వవిద్యాలయాన్ని స్థాపించారు! విద్యార్థిని కేవలం చదువు 'కానే' వాడుకదారుగా కాక సాధ్యమైనంత తత్కషపుర్యతో చదువుకుని, విలువలతో కూడిన భావిభారత పౌరునిగా ఎదీగేలా, చదువుకునే మూడు-నాలుగు సంవత్సరాల కాలాన్ని సర్పతో ముఖాచిఖ్వాద్వితి సువర్ణప్రాశంగా మలచుకునేలా కంచి విశ్వవిద్యాలయాన్ని నెలకొల్పారు.

సిద్ధిచేయదొనిగా ప్రసిద్ధులై, యావత్తుపంచానికి అధ్యాత్మికరంగ జ్యోతిగా వెలుగొందుతున్న పరమా చార్యుల పేరిట 'శ్రీ చంద్రశేఖరేంద్రసరస్వతి విశ్వమహావిద్యాలయం' 1976లో ఏర్పాటింది. యూఎస్ య్యాస్ 1956-ప/స 3 ప్రకారం తమిళనాడు రాష్ట్రంలో ఏర్పాటిన మొట్టమొదటి (టీఎస్) విశ్వవిద్యాలయం ఇదే. శ్రీ కంచికామకోతి చారిటబల్ ట్రస్ట్ నిర్మాణిస్తున్న ఈ సంస్థ విద్య అన్ని వర్ధాలకూ చేరాలనే ప్రాథమిక లక్ష్మితో ప్రారంభమైంది. ఇంజనీరింగ్, ఆయుర్వేదం, సంస్కరం, ప్రాచీన సంప్రదాయ కళలు, సంగీతం, శిల్పం, భారతీయ

సంస్కృతి వంటి విషయాలను బోధించడంతో పాటు ఇతర ప్రజాప్రయోజన కార్యక్రమాల నిర్వహణ-అభివృద్ధి ఈ విశ్వవిద్యాలయ లక్ష్మిం.

కంచి కామకోతిపీరం ఆచార్యుల పరమ పవిత్రమైన ఆశీస్తులతో స్వాయం, వ్యాకరణ, వేదాంత, సాహిత్య శాస్త్రాల సంరక్షణ, బోధన లక్ష్ములుగా కె.వి. దమని కాలేజ్ అఫ్ బీరియంటల స్టడీస్ పేరిట 'మహావిద్య లయ' స్థాపించారు. అప్పుడ్లో ఇది రాష్ట్రమై సంస్కృత సంస్థాన్, న్యాయిల్స్ కి అనుబంధంగా ఉండేది. ఈ విద్యాలయం అప్పుడు ప్రాక్ శాస్త్రి (ఇంటర్వీడి యోట్), శాస్త్రి (బి.ఎ.) కోర్సులను అందించేది. 1978లో స్వాయం, సాహిత్య శాస్త్రాలలో ఆచార్య (ఎం.ఎ.) కోర్సులు నిర్వహించడానికి సంస్థ ఆమెదం పొందింది.

మే 26 వ తేదీ 1993 వ సంవత్సరంలో భారత ప్రభుత్వం ఈ సంస్థను అవ్ గ్రెండ్ చేసి 'శ్రీ చంద్రశేఖరేంద్రసరస్వతి విశ్వమహావిద్యాలయ'గా ఆమెదించి 'దీమ్మీ యూనివర్సిటీగా ప్రకటించింది. తద్వారా సాంకేతిక, అధనిక శాస్త్రాలలో వివిధ కోర్సులను అందించడానికి విశ్వవిద్యాలయానికి అనుమతి లభించింది. అప్పటినుంచి సాంప్రదాయ జ్ఞానాన్ని అధనిక శాస్త్రాలతో మిశ్రితం చేస్తూ చదువుల పెలుగులు పంచడమే విశ్వవిద్యాలయ లక్ష్మిం.

నిరాదంబరంగా ప్రారంభమై తొలిఅడుగులు వేసిన ఈ యూనివర్సిటీ దాదాపు మూడు దశాబ్దాల కాలంలో అనేక గత అనుభవాలు, ప్రయోగాల ద్వారా నిరంతరం రాటులేదుతూ కాలపరిక్షకు తత్తువుకని ప్రగతిశీల నమగ్ర వద్దతిలో తనను తాను తీర్మిదిద్దుకుంటూ ఆభివృద్ధి పథంలో అగ్రగమిగా ముందుకు స్థాపించారు. విద్యార్థులలో పోటీతప్పాన్ని పెంచి, వారి యోగ్యత, సామర్థ్యమై సురక్షితమైన, ఉత్సాహ పూరితమైన వాతావరణంలో విద్యనందిస్తుంది. కోవిడ్ అనంతర పరిస్థితులలో పెరిగిన విద్యార్థుల డిమాండుకు అనుగుణంగా విశాలమైన తరగతిగిగిరులు, ఇతర వనతి సందుపాయాలు నిర్మింపబడ్డాయి. నిరంతరం నేర్చుకునే ప్రతిక్రియ అనేది SCSVMV క్యాపసటో ఒక జీవన విధానం. మేము ప్రతి విద్యార్థికి తమ-తమ వ్యక్తిత్వాలకు అనుగుణంగా రాజీంచేలా విద్య, క్రీడలు, కళలమధ్య సమతల్యత పాలిస్తాం. ప్రతిభావంతమైన సాధనకు మద్దతుగా నిలిచేందుకు కళలు, సైన్సు, క్రీడలలో అత్యాధునిక వ్యాపిక నదుపాయాలు విశ్వవిద్యాలయంలో ఆభివృద్ధి చేయబడుతున్నాయి. వీటితో పాటుగా కాలానికి అనుగుణంగా అత్యుత్తమ కోర్సులు SCSVMVలో



## విలువలతో కంచి

ప్రవర్తనలో ప్రతిభింబిస్తాయి. విశ్వవిద్యాలయంలో పాదుకొల్పిన భారతీయ సనాతన సాంప్రదాయ విలువలు, సంస్కృతి- విద్యార్థులలో నైతికవిలువలను పొందుపరచడంలో ప్రధానపాత్ర పోషిస్తాయి. విద్యార్థులకు సంస్కృతి ఇంకా- సామాజికపరమైన సామరస్యం, మెరుగైన భావోద్యేగ వ్యక్తికరణ వంచి మైవుణ్ణులను అందించటం కేసం అవసరమైన పునాదిని అందిస్తున్నది.

### అకమెకి సదుపాయాలు

శ్రీచంద్రశేఖరేంద్ర సరస్వతి విశ్వవిద్యాలయానికి సంబంధించినత వరకూ అకమెకి సదుపాయాలే అత్యంత ప్రధానమైన అంశం. ఎందుకేతనంటే ఇవే విద్యార్థులకు 'యూనివర్సిటీ లెర్నింగ్ స్టేషన్' ను అండజేస్తాయి. మా విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థులకు సురక్షితమైన, ఉత్సాహ పూరితమైన వాతావరణంలో విద్యనందిస్తుంది. కోవిడ్ అనంతర పరిస్థితులలో పెరిగిన విద్యార్థుల డిమాండుకు అనుగుణంగా విశాలమైన తరగతిగిగిరులు, ఇతర వనతి సందుపాయాలు నిర్మింపబడ్డాయి.

నిరంతరం నేర్చుకునే ప్రతిక్రియ అనేది SCSVMV క్యాపసటో ఒక జీవన విధానం. మేము ప్రతి విద్యార్థికి తమ-తమ వ్యక్తిత్వాలకు అనుగుణంగా రాజీంచేలా విద్య, క్రీడలు, కళలమధ్య సమతల్యత పాలిస్తాం. ప్రతిభావంతమైన సాధనకు మద్దతుగా నిలిచేందుకు కళలు, సైన్సు, క్రీడలలో అత్యాధునిక వ్యాపిక నదుపాయాలు విశ్వవిద్యాలయంలో ఆభివృద్ధి చేయబడుతున్నాయి. వీటితో పాటుగా కాలానికి అనుగుణంగా అత్యుత్తమ కోర్సులు SCSVMVలో



# కూడిన విద్యకు నిలయం విశ్వవిద్యాలయం!

ಅಂದುಬಾಟುಲ್ ಉಂಟಾಯ.

విశ్వవిద్యాలయం అందరు విద్యార్థులకూ అత్యుత్తम ప్రయోగాత్మక శిక్షణ అందించి వానిని శక్తిమంతులుగా తీర్చిదిద్దుతున్నది. పెరుగుతున్న సాంకేతికతను అందిపుచ్చుకుంటూ సౌక్ర్ష్ణ్య క్ల్యామ్స్, వర్షువర్ల రియాలిటీ పరికరాలతో కూడిన ఐటీ ల్యాబులు, అధ్యాత్మమణిస్ ద్రోన్ ల్యాబులు, ఎపటీ మద్రాసు, టీఎస్ ఎస్ వంటి సంస్థలతో కలసి ఏర్పాటు చేస్తున్న ఆధ్యక్షిక శాస్త్రీయ ప్రయోగశాలలు, వర్క్‌షాఫ్ట్‌ల వంటి స్టేజిసాత్క సదుపాయాల సాయంతో విద్యార్థి ప్రతిభక్త సానబెట్టటం జరుగుతున్నది. సంక్లిషణగా చెప్పాలంటే SCSVMV విద్యార్థీలోకానికి వరం లాంటిది!

## విద్యార్థులకు వసతి సదుపాయాలు

హస్తలో గదవడం విద్యార్థి జీవితంలోని ముఖ్యమైన అంశాలలో ఒకటి. ఇది విద్యార్థులు విక్రాంతి తీసుకోవడానికి, చదువుకోవడానికి, వ్యక్తిగతినిరూపానికి అనుమతించడానికి, తలిదండ్రులకు వారి విల్లలని సురక్షితమైన వాతావరణంలో ఉంచుతామనే భరోసా ఉంది. SCSVMVలో ఆధునికీకరించిన హస్తకళలో విశాలమైన గదులు, స్టడీ ఫైలింపీస్ ఫలిచర్, స్టోరేజీ నదుపాయాలు, విశాంతర్ఘలాలు, వినోద ప్రదేశాలు, వ్యాయామశాల, ధ్యానమందిరం, విశాలమైన డైనింగ్ హశ్లు, ఆధునిక వంటగది, చదరంగం, క్యారమ్స్, టేబుల్ బెన్స్ సొక్కల్సులతో కూడిన ఆటస్టలాలు అలరిస్ట్రేట్, ప్రాజెక్టీవ్ ఇంకా స్టోర్స్ ర్స్క్రూధం అలవరుచుకోవడానికి వారికున్న అవకాశాలన్నో!

## ಅಂತರಾತ್ಮಿಯ ಲೈಬ್ರರೀ - ತಾಜಪತ್ರ ವಿಭಾಗಂ

విశ్వవిద్యాలు రథానికి ఇరుసుగా భావించే నుండి వస్తువైన అంతర్జాతీయ గ్రంథాలయం కంచి విశ్వవిద్యాలయం సొంతం. 1993లో ఈ గ్రంథాల యాన్ని నిర్మించారు. ఇందులో మాడు అంతస్తులలో విశాలమైన వస్తితి కూడిన 12 విభాగాలు ఉన్నాయి. విశ్వవిద్యాలయానికి తలమానికమైన ఈ కట్టడం వాస్తు పరంగా చూస్తే పూర్వం కంచి రాజవం శీకులచే కంబోడియాలో స్థాపించిన వాస్తుశిల్పాన్ని సూచిస్తుంది. కంచి అంటేనే శక్తివీరం కామాక్షి అమ్మవారికి నిలయం కదా! ఆ శక్తి విద్యార్థులకు సకారాత్మకంగా అందాలనే సంకలన్యూటో శంకరాచార్య స్నామివారు శీచ్ఛకూ కారంగా ఈ భవనాన్ని నిర్మింప జేశారు! ఈ భవనానికి ఎదురుగా యూనివెర్సిటీ ఐక్యం (సాంస్కృతిక చిహ్నాలు) వంటి ఆధిశంకరుల 68 అడుగుల నిలయమైత్తు ఏకశిలా విగ్రహం చూపుతిప్పుకో నివ్వదు!

త్రైలరీ భవనంలో 5000ఇందిరియో మేస్యూర్‌ప్రైట్‌  
 (4000లకు పైగా తాళపత్రాలు, పదిహేనువందల  
 ప్రాచీనిన గ్రంథాలు)లతో కూడిన తాళపత్ర భాండా  
 గారం ఉన్నది. దేశవ్యావస్తంగా శ్రీ కంచి  
 కామకోటిపీరం ఆచార్యుల విజయయాత్రల  
 సందర్భంగా అనేక తాళపత్రాలు సేకరించారు.  
 వాటిన్నిటిటీనీ ఇక్కడ భద్రపరచి, భావితరాలకొనం  
 నిరంతరం దీకోడ్ చేయడం జరుగుతప్పన్నది. ఈ  
 తాళపత్ర విభాగము కేవలం సంస్కృత శాఖకు  
 సంబంధించి కాక, సమస్త ఇంజనీరింగ్ శాఖలలోనీ  
 నెపుణ్ణాలతో మేలిమి మేళవిపుగా ‘ముటీ డిసిఫినరీ’

పరిశోధనరంగానికి బాటలు వేస్తున్న విభాగం.  
మనుషులు కృతిమ మేధ (ఎ.బి.), మెష్టీ లెర్నింగ్,  
బ్లక్ చైన్ ప్రొక్యూలజీ, స్ట్రాండర్జెషన్ వంటి అంశాలలో  
ఇక్కడ చదువుకునే భావితరాల ఇంజనీరింగ్  
విద్యార్థులకు ఒకవైపు ఇంజనీరింగ్లో అత్యాధునిక  
పరిశోధనా నైపుణ్యాలను అందిపుచ్చుకుంటూనే  
మరొకవైపు ప్రాచీన వారసత్వ పరిరక్షణకు తమ  
విజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించే అవకాశాన్ని అందిస్తున్నది.  
క్రీడా సందుపాయాలు

విద్యార్థుల వ్యక్తిత్వ సమగ్ర వికాసం క్రీడల ద్వారానే సార్థకం. అందువేత్తనే SCSVMV క్రీడలకు ఎంతో విలువనిష్టంది. స్టోర్-జిమ్, అఫ్టోబీస్, పెన్సిన్, షటీల్, బ్యాట్యింగ్ న్స్, సాఫ్ట్వేర్, రస్సింగ్/జాగింగ్/వాకింగ్ ట్ర్యాక్లు, చదరంగం, క్యార్బన్, టేంబల్ టెన్నిస్ వంటి ఇండోర్ గేమ్స్ జక్కడి సదుపాయాలు. SCSVMVలో అత్యాధునిక లైటీంగ్ సౌకర్యాలతో కూడిన క్రికెట్ పైదానం, రెండు పెన్సిన్ కోర్టులు, (క్లీ, సింథాటిక్), బాస్కెట్ బాల్ కోర్ట్ (సింథాటిక్), కబడ్డి పైదానం, క్రికెట్ ప్రాక్ట్స్ నెల్స్ (ఫ్లాష్/స్పైన్ బోలర్ల శిక్షణ ప్రత్యేకం) వంటి వాటితో పాటుగా విశ్వ విద్యాలయ సిబ్బంది, విద్యార్థులకు వారి ఆరోగ్య ప్రయోజనాలను దృష్టితో ఉంచుకుని వ్యాయామం, యోగా క్యాంపు వంటి అదనపు సౌకర్యాలు కూడా కలిపించారు.

SCSVMV క్రీడా ప్రాంగణంలో భావి ఆడైట్లను తయారుచేసే వాకింగ్ కమ్ జాగింగ్ ట్రూక్, అత్యాధునిక పరికరాలతో సిద్ధంగావించిన హసుమాన్ వ్యాయామశాల, ఆచార్యులు-విద్యార్థులందరి సకలవిధ క్రేయస్సుకోసం ఆధునిక కార్బియో, శిక్షణ పరికరాలతో కూడిన జివ్, యోగాకేంద్రం, సృత్యసాధనా కేంద్రం వంటివి ఉన్నాయి. బాలికల హస్పిట్ ప్రాంగణంలో ప్రత్యేక వ్యాయామశాల, ఇతర క్రీడలకు సంబంధించిన సౌకర్యాలు, ఒక ఓపెన్ జిమ్ ఉన్నాయి. SCSVMVకి గతం నుంచే అనేక ప్రతిష్టాత్మకమైన కవ్యలు గెలుచుకున్న ఘనమైన క్రీడారికారు సెతుం ఉన్నది.

యూజీసీ యాస్క్ 1956-యూనివర్సిటీ ఉ/స 3  
ప్రకారం ఏర్పాత్తి, NAAC వారి A గ్రేడ్, గుర్తింపు  
పొంది అన్నిరకాల వసతులతో రూపుదిద్దుకును ఈ  
విశ్వవిద్యాలయంలో వివిధ ఇంజనీరింగ్ మరియు  
ఇతర కోర్సులలో ప్రవేశాలకోనం [www.kanchiuniv.ac.in](http://www.kanchiuniv.ac.in) వెబ్‌సైటును సందర్శించి  
ఎక్కువాల్ఫ్యూషన్లో గగ్గాచూ జేస్‌ఎస్‌ఎంపి

**వుద్ది వివరాలకు సంపర్చించడి.**

శ్రీచంద్రశేఖరేంద్రసరస్వతి విశ్వమహావిద్య  
లయం (SCSVMV డిమ్స్ రూనివర్బిటీ), ఏనాతూర్,  
కాంచీపురం, తమిళనాడు 631561. అడ్డిపుణ్ణకు  
సంప్రదించవలసిన నెంబర్లు : 9629032323,  
9629001144, 8098001630 (ఆయుర్లేదు)

# తోలినాలిగా రైల్స్

## హర్వర్డ్ వల్యూటీకి గ్రాంట్లు నిలుపుదల

ఆమెరికా అర్థక్షుడు డోసాల్ట్ ట్రంప్ ప్రభుత్వం దేశ ఖజానాకు అదా చేసే పసుల ప్రభావం హర్వర్డ్ యూనివరిటీపై పడింది. ఆ క్రమంలో ప్రభుత్వ ఆదేశాలను ధిక్కరించారని పేర్కాంటూ యూనివరిటీకి అందించాలిన 2.2 బిలియన్ డాలర్ ఫెడరల్ కాంట్రాక్టులను నిలిపివేసినట్టు శ్వేతసౌధం ప్రకటించింది. అంతేకాకుండా నియామక పద్ధతులలోనూ, ప్రవేశ విధానాలలోనూ మార్యూలు తీసుకురావాలని, ఫేన్ మాస్కులను నిషేధించాలని అదేశిస్తూ అధికార యంత్రాంగం ఇటీవల ఓ లేఖను యూనివరిటీకి పంపించింది. అయితే యూనివరిటీ ప్రాంగణంలో పొలస్తూ అనుకూల అందోళన కార్బోక్మాలపై ఉక్క పాదం మోపడానికి ట్రంప్ సర్కారు ఇలా చేస్తోందనేది అంతర్జాతీయ విశ్లేషకుల అభిప్రాయం. శ్వేతసౌధం పంపించిన ఉత్సర్జన హర్వర్డ్ యూనివరిటీ ప్రెసిడెంట్ అలాన్ గార్ట్ తోసిపుచ్చారు.

మనదేశంలో డిజిటల్ లావా దేవిలు భారీ ఎత్తున జరుగుతున్నప్పటికీ నగదు లావాదేవిలు ఏ మాత్రం తగ్గుతేదనటానికి నిర్ద్రనంగా భారతీయ రైల్స్ ప్రయాణికుల సొక్కార్డం ట్రైక్లాప్ ఏటీఎం సేవలను అందుబాటులో తీసుకువస్తోంది. ఇందులో భాగంగా మధ్య రైల్స్ మొట్ట మొదటిసారి అన్నట్టుగా ముంబాయి, మన్మాడ్ మధ్య రాకపోకలు సాగించే పంచవటి ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో ప్రయోగాత్మకంగా ఏటీఎంను ఏర్పాటు చేసినట్టు మధ్య రైల్స్ ముఖ్య ప్రజా సంబంధాల అధికారి స్వప్తిల్ నీలా ఏప్రిల్ 16న మీదియాతో అన్నారు. మహర్షాప్రాప్త బ్యాంక్ భాగస్సుమ్మంతో టైలులోని ఎస్ క్రెర్కార్లో ఒక ఏటీఎంను ఏర్పాటు చేసినట్టు చెప్పారు. ఇన్స్ట్రోవేటివ్ అండ్ నాన్-ఫీర్ రెవెన్యూ ఐపియాస్ పథకం కింద రైలు బోగీలో గతంలో ప్యాంటీగా ఉపయాగించిన చోటులో ఏటీఎంను నెలకొల్పినట్టు తెలిపారు. దీనికి సంబంధించిన ప్రయోగ్ రన్ విజయవంతమైందని తెలిపారు. రైలు కదలుతున్నప్పుడు భద్రతకు సంబంధించిన ఇబ్బందులు

## తమిళనాడు స్వయం ప్రతిపత్తికి స్థావిన్ కమిటీ

అటూ కేంద్ర ప్రభుత్వంతోనూ, ఇటు రాష్ట్ర గవర్నర్తోనూ నిత్యం ఏదో ఒక విషయంలో గిల్లికజ్జలు పెట్టుకునే తమిళనాడు స్వీఎం స్టోలిన్ ఆయనకు ఉన్నట్టుండి రాష్ట్రానికి స్వయంప్రతిపత్తి తెచ్చిపెట్టుకోవాలని బుద్ధి పుట్టింది. అనుకున్నదే తడవగా తన నిర్ణయానికి వేదికగా రాష్ట్ర అసెంబ్లీని మలచుకున్నారు. రాష్ట్ర ప్రయోజనాలు, స్వయం ప్రతిపత్తికి, భాషా విధివిధానాలకు సంబంధించి తగు సూచనలు చేయడం కోసమని ఉన్నత స్థాయి కమిటీకి సుట్రీంకోర్పు విప్రిల్ 15న అసెంబ్లీలో ప్రకటించారు. ఈ ఉన్నత స్థాయి కమిటీకి సుట్రీంకోర్పు విక్రాంత స్వాయమార్తి జిస్టీ కురియన్ జోసెఫ్ నేత్తుత్వం వహిస్తారు. కమిటీ సభ్యులుగా విక్రాంత ఐవెన్ అధికారి కి. అశోక్ వధన్ శట్టి, రాష్ట్ర ప్రణాళికా సంఘంపు పూర్వ వీసీ ఎం నాగాధన్లను నియమించారు. ఈ కమిటీ రాష్ట్ర జావితా నుంచి ఉమ్మడి జావితాకు మార్చిన అంశాలను పునరుద్ధరించడం కోసం సిఫారసులు, రాష్ట్ర స్వయంప్రతిపత్తి కోసమని చేపట్టాలిన సంస్కరణలకు తేడు సర్కారియా, రాజమన్సార్ వంటి కమిషన్లు చేసిన సిఫారసులను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుంటుంది. కమిటీ జనవరి, 2026నాటికి తాత్కాలిక నివేదిక, 2028నాటికి తుది నివేదికను సమర్పించసుంది. అయితే స్టోలిన్ వచ్చే ఏడాది తమిళనాడు అసెంబ్లీ ఎన్నికలను ర్యాప్లిలో ఉంచుకొని, ఓట్లు కొల్లగొట్టడానికి ఈ ప్రకటన చేశారని ప్రతిపక్షం అన్నాడీఎంకే కి చెందిన ఉపసాయలకు అర్థి ఉదయకుమార్ ఆరోపించారు. 50 సంవత్సరాల ట్రైటం స్టోలిన్ తండ్రి కరుణానిధి కూడా ఇదే తరఫు చౌకటారు ఎత్తుగడలకు పాల్వడ్డారని అన్నారు.



# ఏటీఎం సేవలు



## జమ్ములో తావి నదికి హోరతి

జమ్ములో లెష్ట్‌నెంట్ గవర్నర్ మసోజ్ సిన్హా ఆధ్వర్యంలో ఏప్రిల్ 14న బైశాఖి మేళాను వుర్సురించుకొని సూర్యపుత్రి తావి నదికి అత్యంత భక్తి, శ్రద్ధలతో హారతి ఇచ్చారు. జమ్ములో తెలిసారి

జరిగిన ఈ కార్బూక్మానికి ఆచార్యులు, అర్థకులు, ప్రభుత్వ అధికారులు, హౌర సమాజం సభ్యులు వందలాదిగా హోజరయ్యారు. ఈ సందర్భంగా అర్థకులు వేదమంత్రాచ్ఛాలనతో తావి నదికి ప్రత్యేక హజలు చేశారు. భక్త జనం భజనలు చేశారు. కార్బూక్మంలో పాల్గొన్నవారంతా నదిని కాపాడుకుంటామని, జమ్ము ఆధ్యాత్మిక వారసత్వాన్ని నిలబడతామని ప్రతిజ్ఞ చేశారు.

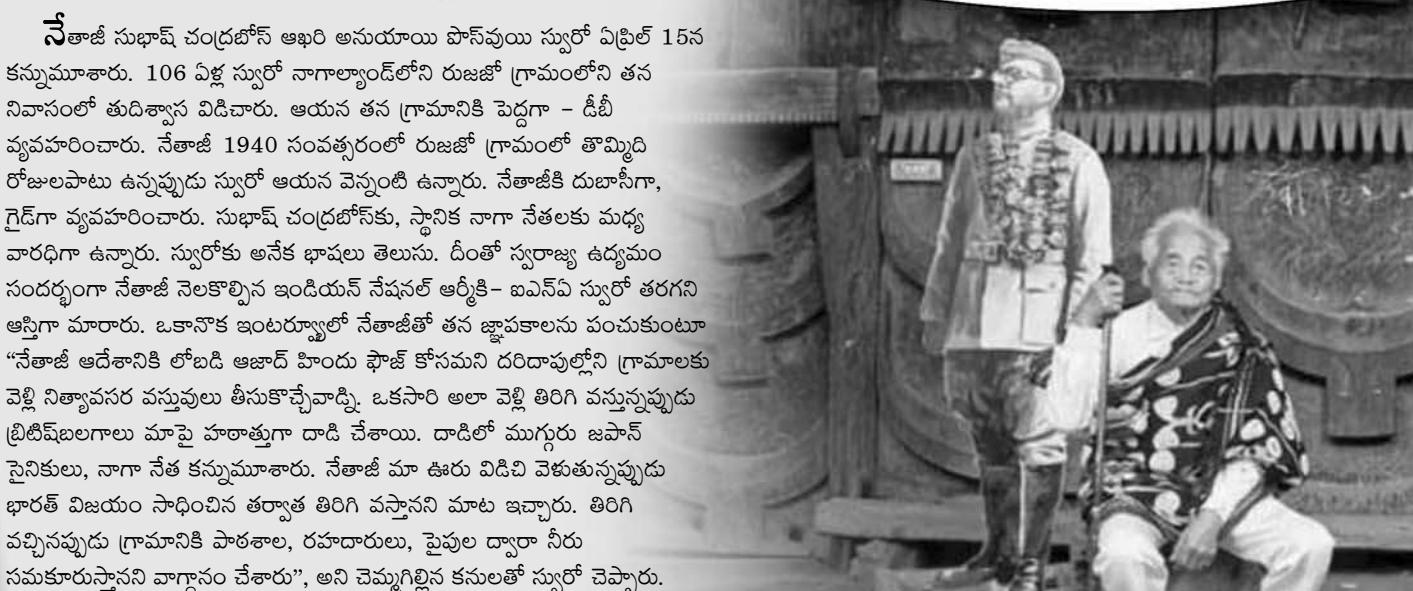
రాకుండా ఉండ టానికని ఏటీఎంకు షట్టర్ డోర్సు సైతం అమర్చినట్లు చెప్పారు. ఏటీఎంను ఏసి కోట్టిలో ఏర్పాటు చేసిపుణ్ణికి కైలులోని 22 బోగీల్లోని ప్రయాణికులు వినియోగించు కునేలా ఏర్పాటుచేశారు. సుమారు 4.30 గంటల ప్రయాణ సమయం తీసుకునే వంచవటి ఎక్స్‌ప్రెస్ ప్రతి రోజు ముంబయిలోని ఘత్రపతి శివాజీ మహారాజ్ టెర్రిన్స్, మున్సాద్ జండ్క్స్ మధ్య రాకపోకలు సాగిస్తుంది.



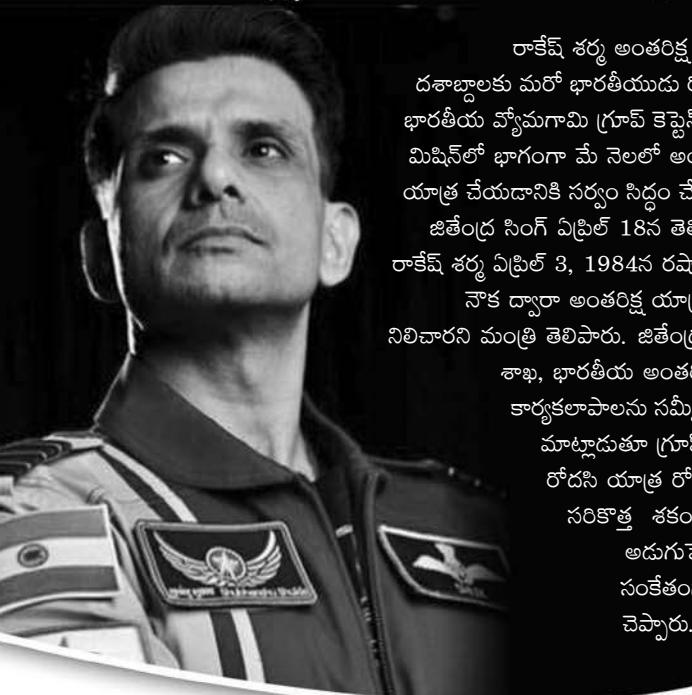
ఈ సందర్భంగా మసోజ్ సిన్హా ప్రసంగిస్తూ తావి నది పరివాహక ప్రాంతం ప్రపంచస్థాయి ఆధ్యాత్మిక, సాంస్కృతిక, పర్యాటక గమ్యస్థానంగా అవతరిస్తుందని అన్నారు. “అంతం కాదిది ఆరంభం. ఈ నది తీరం వద్ద హారతి ఇక్కపై ఒక సంప్రదాయంగా కొనసాగుతుంది. తావి నది తీరం సమష్టి భక్తి భావనకు కేంద్రంగా మారుతుంది. మన దృష్టధం కేవలం రహదారులు, భవనాలను నిర్మించడానికి పరిమితం కాకూడదు. అది విశ్వాసాన్ని నిర్మించాలి. సంస్కృతిని పునర్రద్దరించాలి. ఒక గుర్తింపును పెంచి పోషించాలి. మనం జమ్మును కేవలం ఒక స్థాష్టి సిటీగా మార్చడంతో సరిపుచ్చక ఒక పవిత్రమైన నగరంగా కూడా మార్చాలి” అని అయిన అన్నారు.

## నేతాజీ ఆఖ్యాతి అనుయాయి కన్నమూత

నేతాజీ సుభావ్ చందబోస్ ఆభారి అనుయాయి పొన్సెవుయి స్పూర్స్ ఏప్రిల్ 15న కన్నమూతారు. 106 ఏళ్ళ స్పూర్స్ నాగాల్యాండ్లోని రుజజో గ్రామంలోని తన నివాసంలో తుదిశ్వాస విడిచారు. ఆయన తన గ్రామానికి పెద్దగా - డీబీ వ్యవహరించారు. నేతాజీ 1940 సంవత్సరంలో రుజజో గ్రామంలో తొమ్మిది రోజులపాటు ఉన్నప్పుడు స్పూర్స్ ఆయన వెన్నుంటి ఉన్నారు. నేతాజీకి దుబ్బసీగా, గైడ్సుగా వ్యవహరించారు. సుభావ్ చందబోస్కు, స్ఫోనిక నాగా నేతలకు మధ్య వారధిగా ఉన్నారు. స్పూర్సోకు అనేక భాషలు తెలుసు. దీంతో స్వరాజ్య ఉద్యమం సందర్భంగా నేతాజీ నెలకొల్చిన జండియన నేపసనల్ ఆరీక్రి- ఐవన్వి స్పూర్సో తరగాని ఆస్తిగా మారారు. ఒకానొక ఇంటర్వ్యూలో నేతాజీతో తన జ్ఞాపకాలను పంచుకుంటూ “నేతాజీ ఆధేశానికి లోబది ఆజాద్ హిందు శాఝ కోసమని దరిదాపుల్లోని గ్రామాలకు వెళ్లి నిత్యావసర వస్తువులు తీసుకొచ్చేశాట్టి. ఒకసారి అలా వెళ్లి తిరిగి వస్తున్నప్పుడు ట్రిటీషిప్పలగాలు మాపై హరాత్తుగా దాడి చేశాయి. దాడిలో ముగ్గురు జపాన్ సైనికులు, నాగా నేత కన్నమూతారు. నేతాజీ మా ఊరు విడిచి వెళుతున్నప్పుడు భారతీ విజయం సాధించిన తర్వాత తిరిగి వస్తానని మాట ఇచ్చారు. తిరిగి వచ్చినప్పుడు గ్రామానికి పారశాల, రహదారులు, పైపుల ద్వారా నీరు సమకూరుస్తానని వాగ్దానం చేశారు”, అని చెమ్మగిల్లిన కనులతో స్పూర్స్ చెప్పారు.



# 40 ఏళ్లకు రోదసిలోకి భారతీయుడు



రాకేవ్ శర్మ అంతరిక్ష యూత్ చేసిన దాదాపు నాలుగు దశాబ్దాలకు మరో భారతీయుడు రోదసిలోకి అడుగుపెట్టున్నారు. భారతీయ వ్యోమగామి గ్రూప్ కెప్టైన్ శుభాన్న పుక్కల ఆక్సియోమ్-4 మిషన్లో భాగంగా మే నెలలో అంతర్జాతీయ అంతరిక్ష కేండ్రానికి యూత్ చేయడానికి సర్ఫుం సిద్ధం చేసుకుంటున్నారని కేంద్ర మంత్రి జితేంద్ర సింగ్ ఎప్రిల్ 18న తెలిపారు. భారతీయ వ్యోమగామి రాకేవ్ శర్మ ఏప్రిల్ 3, 1984న రఘ్యాకు చెందిన సూయుజ్ రోదసి నోక ద్వారా అంతరిక్ష యూత్ చేసిన తొలి భారతీయుడిగా నిలిచారని మంత్రి తెలిపారు. జితేంద్ర సింగ్ సూయుజీలో అంతరిక్ష కాబ్లు, భారతీయ అంతరిక్ష పరిశోధనలో భారత్ సరికౌత్త శకంలోకి సాహసాపేతంగా అడుగుపెదుతుందని దానికి సంకేతంగా నిలుస్తుండని చెప్పారు.



## భారతీకు జపాన్ బులైట్ రైళ్లు

బులైట్ రైళ్లను తయారీదారులు భారతీకు అందిస్తారు. రైల్ కారిడార్ విషయానికి వస్తే.. సేపనల్ ప్లై-స్టీట్ రైల్ కార్బారేషన్ లిమిటెడ్ - ఎన్సెచెస్ ఆర్సెస్ ఎల్ నమంల్, 2021 సుంచి కారిడార్ నిర్మాణ పనులు చేపట్టింది. కారిడార్లో భాగంగా నడులపై మొత్తం 24 రైలు వంతెనలను నిర్మిస్తారు. వాలీలో 20 వంతెనలను గుజరాత్లో మిగిలిన 4 వంతెనలను మహారాష్ట్రలో నిర్మిస్తారు. అగస్టు, 2027 నాటికి రైల్ కారిడార్ కార్బుకలాపాలు ప్లాకింగంగా మొదలుపుతాయని ఓ అంచనా. ఇదే విషయమై కేంద్ర రైల్స్ మంత్రి ఒకానోక సందర్భంలో మాట్లాడుతూ “ఈ బులైట్ రైలు ప్రాజెక్టు దేశంలో వేర్చేరు ఆర్థిక వ్యవస్థను నమ్మిశితం చేస్తుంది. భారతీయ రైల్స్”

**ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ సేత్తువుంలోని కేంద్ర ప్రభుత్వం సాధ్యమిస్తునిత త్వరగా అత్యంత వేగంతో పరుగులు తీసే బులైట్ రైలును భారతీ పట్టులపైకి ఎక్కించే దిశగా క్షామి చేస్తోంది. ఆ దిశగా ముంబై - అహుదాబాద్ హై-స్టీట్ రైల్ కారిడార్ - ఎందిపోనేవీస్ అర్ నిర్మాణ పనులను వేగవంతం చేసింది. బులైట్ రైలుకు అనుగుణంగా భారతీలో వాతావరణ పరిస్థితులు ఉన్నది లేనిది తెలుసుకోవడానికి, ఒకవేళ వాతావరణం అందుకు అనుకూలంగా లేని పట్టంలో తదనుగుణంగా భారతీకు**

బులైట్ రైళ్లు నరథరా చేయాలని జపాన్ యోచిస్తోంది. ఇందులో భాగంగా ఈ-5, ఈ-3 సిరీస్ కు చెందిన రెండు బులైట్ రైళ్లను ఒక్క రూపాయి కూడా తీసుకోకుండా భారతీకు అందించాలని జపాన్ నిర్ణయించినట్టు

స్థానిక మీదియా సంస్థ జపాన్ ట్రైమ్స్ ఇటీవల పేర్కొంది. ఆ రెండు బులైట్ రైళ్లు 2026 సంవత్సరంలో భారతీకు చేరుకుంటాయి. ఆ రెండు రైళ్లు కూడా వాలికి ప్రతికూలమైన వేడిమి, ధూళి లాంటి వాతావరణ పరిస్థితులకు సంబంధించిన దేటాను సేకరిస్తాయి. అవి సేకరించిన దేటా అధారంగా ఇక్కడి వాతావరణానికి అనుగుణమైన

## భగవద్గీత, నాట్యరాష్ట్రానికి అంతర్జాతీయ గుర్తింపు



యునెస్కో ఆధ్వర్యంలో జరిగే ప్రపంచ వారసత్వ దినోత్సవం సందర్భంగా భారతదేశానికి ఒక శుభవార్త వచ్చింది. సాంస్కృతిక పరిరక్షణలో భారతీకు ఉన్న ప్రశ్నాసనక్కలు ఎంతలీవో ఇది ప్రపంచానికి చాటుతుంది. నిజానికి ఇంతకు మించి భారతీ గర్భంచేది ఏమీ ఉండదు. భగవద్గీతను ఇప్పా ఎవరో గుర్తించి గొప్ప గ్రంథంగా సర్పించే ఇప్పక్కలేదు. భగవద్గీతతో పాటు భరతుడి 'సాట్యభాష్టం' కూడా గౌరవాన్ని పొందడం గర్భంచదగినదే. మొదటి ఆఫ్ ది వరల్డ్ రిజిస్టర్లో ఈ రెండు పుస్తకాలు చోటు దక్కించుకున్నాయి. యునెస్కోకు చెందిన ఈ రిజిస్టర్లో ప్రపంచ స్థానిక వారసత్వ చిహ్నాలను నమోదు చేస్తారు. దీనితో యునెస్కో గుర్తింపు పాందిన భారతీయ వారసత్వ చిహ్నాల (గ్రంథాలు) సంఖ్య 14కు చేందింది. యునెస్కో మొదటి రిజిస్టర్లో మన రెండు మహా గ్రంథాలకు చోటు లభించడం ఎంతో

# గవర్నర్ కేసును విస్తృత ధర్మసునానికి పంపండి

తమిళనాడు గవర్నర్ వివాదంలో సుప్రీంకోర్ట్ ఇచ్చిన తీర్మాను మరింత విస్తృత ధర్మసునానికి నిషేధించాలని కేరళ గవర్నర్ రాజేంద్ర అల్లెకర్ సుప్రీంకోర్ట్‌ను కోరారు. అత్యస్తుత స్తానమే రాజ్యంగ సవరణలు చేసే పనికి ఘానుకుంటే ఇక పార్లమెంట్, ఇతర చట్ట నిర్మాణ సభలు దేనికని ఆయన ప్రశ్నించారు. ఒక జాతీయ దినపలికకు ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో గవర్నర్ ఈ సూచన చేశారు. ప్రతీది సుప్రీంకోర్ట్ నిర్ణయిస్తే పార్లమెంట్ అవసరం అంతటితో ముగుస్తుండనికూడా గవర్నర్ వ్యాఖ్యానించారు. ఇది న్యాయయవస్థ తన అధికార పరిధిని అతికమించడమేనని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. కాబట్టి విచారణకు విస్తృత స్థాయి ధర్మసునానికి పంపాలని ఆయన చెప్పారు.

బిల్లును ఎంత కాలంలోగా గవర్నర్ అమోదించి పంచించాలో రాజ్యంగం ప్రస్తావించలేదని,

కానీ ఇహాళ అత్యస్తుత స్థానం అందుకు కాలపరిమితిని నిర్దేశించిందని, ఆ పరిమితి నెల కావచ్చు,

లేదా మూడు నెలలు కావచ్చు, అది రాజ్యంగ సవరణ అవుతుందని రాజేంద్ర అల్లెకర్ అభిప్రాయపడ్డారు.

ఆయన వ్యాఖ్యలతో గవర్నర్ల అధికార పరిధిలో సుప్రీంకోర్ట్ ప్రమేయం అన్న అంశం మీద జాతీయ స్థాయి చర్చకు తెర లేచింది. ★

బుల్లెట్ రైలు తొలి కారిడార్సు ముంబై, ధానే, వాపి, బరోడా, సూరత్, ఆసంద్, అహ్మదాబాద్లను కలుపుతూ నిర్మించి. దీంతో ఈ నగరాలకు చెందిన ఆర్కిక వ్యవస్థలన్నీ కూడా ఏక్లిక ఆర్కిక వ్యవస్థ రూపుద్దించుంటాయి. బుల్లెట్ రైలు

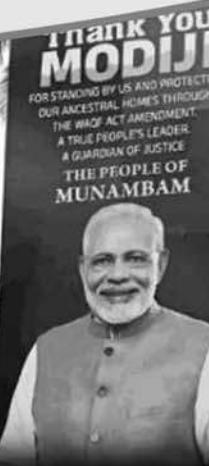
పట్టాల్కిస్ తర్వాత ఎవర్నై సూరత్లో బీఫిన్ చేసి ముంబైకి వెళ్లవచ్చు. గర్వించదగినదని అక్కడ వచ్చి పూర్తి చేసుకొని తిరిగి

వచ్చి రాత్రికి కుటుంబం

నభ్యలతో డిస్టర్ అని

అన్నారు. వాటిని ఒకసారి చూడాం. 1. సిద్ధ, ఆయుర్వేద వైద్యునికి సంబంధించిన తాళవత్రాలకు 1997లో ఈ గారవం దక్కింది. చెచ్చులోని జిస్టిష్యూట్ ఆఫ్ పీసియన్

స్టడీస్లో ఈ వత్రాలు ఉన్నాయి. 2. శివ రాత్రప్రతులు: ఇవి పుటుచేరిలో ఉన్నాయి. తైవం, సిద్ధం వైద్యం, భక్తిగీతాలు ఉన్న ఈ వత్రాలకు 2005లో ఈ గారవం దక్కింది. 3. రగేస్ తాళవత్రాలు: 10,500పైగా మంత్రాలు ఉన్న పత్రాలివి. భారతీయ తత్త్వశాస్త్రానికి మూలాలే ఇవన్నీ. వీటికి 2007లో గుర్తించారు. 4. తరీథ్ ఎ భాందాన్ ఎ తిమురియా: వీటికి 2011లో గుర్తింపు వచ్చింది. అక్కర్ కాలంలో పరియా భాషలో రాసిన పత్రాలు. తైమూర్, మొగల్ వంశాల పరంపరను వివరిస్తాయి. 5. విమలప్రథ: ఇది 11 శతాబ్దిం నాటి బోధ్ గ్రంథం. తంత్రం, భగోళాప్రాంతం, భారతీయ తత్త్వశాస్త్రం గురించి ఇందులో ఉంది. దీనికి కూడా 2011లోనే గుర్తింపు ఇచ్చారు. 6. శాంతినాథ చరిత్ర: జైనంలోని 16వ తీర్థంకరుడు గురించి సనిత్రంగా వివరించే గ్రంథం ఇది. 1396లో దీని రచన ఆరంభమైంది. 2013లో దీనిని యునెస్కో రిజిస్టర్లో చేర్చారు. 7. గిల్తీ తాత్రప్రతులు: కశ్మీరీలో వీటిని కనుగొన్నారు. బిర్క చెట్ల బెరదుతో చేసిన పత్రాలైపై రాసి ఉన్నాయి. ఆసియులోని చాలా బోధ్ సంప్రదాయాల వివరాలు ఉన్నాయి. దీనికి 2017లో గుర్తింపు లభించింది. ★



## ప్రధానికి మున్సాంబమ్ వక్ష్ బాధితుల ధన్యవాదాలు

కేరళలో మున్సాంబమ్లో వక్ష్ బాధితులైన క్రసప మత్స్యకారులు వక్ష్ చట్టాన్ని సపరించి ఉమీద్ ను తీసుకొచ్చిన ప్రధాన నరేంద్ర మోదీకి ధన్యవాదాలు తెలిపారు. ఇందులో భాగంగా ఏప్రిల్ 15న మున్సాంబమ్లో 'నండి మోదీ' (ధన్యవాదాలు మోదీ) కార్యక్రమాన్ని చేపట్టారు. కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేసిన కేంద్ర ప్రైమార్ట్ వ్యవహారాల మంత్రి కిరెన్ రిజిజుకు స్తానికులు సంప్రదాయ వేషధారణలో ఘన స్వాగతం పలికారు. బీఁజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు రాజీవ్ చంద్రశేఖర్, కేంద్రమంత్రి జార్జ్ కురియన్, తదితరులు కిరెన్ రిజిజుతో పాటుగా ఉన్నారు. కేంద్ర మంత్రుల పర్యాటన పేద మత్స్యకారుల్లో నైతిక షైర్యాన్ని ఇసుమడింపజేసింది. ఇదే సందర్భంగా కిరెన్ రిజిజు ఆర్ప్స్ బిషప్ డాక్టర్ జోసెఫ్ కంతిపరమ్బరమ్ బిల్, సైరో మలబార్ కాథలిక్ పట్టిక్ అప్పెర్ కమిషన్ సభ్యులు, కేరళ కాన్సిల్ ఆఫ్ చర్చన్ సభ్యులతో సమావేశమయ్యారు. వారంతా కూడా చరిత్రాత్మక వక్ష్ సవరణ బిల్లును పార్లమెంట్లో అమోదింపజేసిన ప్రధాని మోదీకి ధన్యవాదాలు తెలిపారు. ★

**సూరజ్** కి ఇప్పుడు 83 ఏళ్లు  
నవ యువకుడిలాగే ప్రవర్తిస్తాడు.

బంధు మిత్రులతో నరదాగా ఉంటాడు.  
ప్రపంచమంతా తిరిగొస్తాడు.

అవునా! అని ఆశ్చర్యపోకండి.

ఇంకో విషయం వింటే మీరు మరింత  
ఆశ్చర్యపోతారు.

అతను డిమెన్షియా పేపెంట్. అవును! మీరు  
విన్నాది నిజమే. అతను వాస్యులార్ డిమెన్షియా  
పేపెంట్. పదివోనేళ్ల క్రితమే అతన్ని వాస్యులం  
డిమెన్షియా వరించింది.

అయినా నేను వందేళ్లు బతుకుతా అని ధీమూ  
ఇస్తాడు.

చికిత్సకు లొంగని వ్యాధి అని తెలిసీ సూరజ్  
అంత నమ్మకంగా ఎలా చెబుతున్నాడు?

అతనిది ఆత్మవిశ్వాసమూ? అహంకారమూ?

\* \* \*

సూరజ్కి అమ్మ నాన్న పెట్టిన పేరు సూరయ్.  
చిన్నతనం అంతా సూరయ్ గానే చెలామణి  
అయ్యాడు.

సూరయ్ పుట్టి పెరిగింది బైంసా దగ్గరలోని  
మారుమాల గ్రామం. తండ్రి నిరుపేద రైతు.  
వంటలు వండక అప్పులపాలయ్యాడు.

నలుగురు ఆడపిల్లలు తర్వాత పుట్టిన సూరయ్కి  
బాగా చదువుకోవాలని కోరిక. నాలుగు మైళ్లు  
నదివిపోయి 7వ తరగతి వరకు చదివాడు. ప్రై  
స్యూల్ చదువుకు సమీపంలోని పట్టుం వెళ్లాలని  
అశపడ్డాడు.

కానీ వాళ్ల నాన్న అతని చదువు కోసం ఒక్క  
రూపాయి కూడా భర్యు చేయలేనన్నాడు. చదువు  
మాన్మించి తనతో పాటు పొలానికి తీసికెళ్లి పనులు  
చేయించాడు. చేసేదిలేక సూరయ్ వాళ్ల నాన్నతో  
పాటు పొలంలో పార పని చేసేవాడు. గడ్డి  
కోసేవాడు. తర్వాత తర్వాత అరక దున్నడం, దమ్ము  
చేయడం నేర్చుకున్నాడు.

తన పొలంలో పనిచేసే ఎద్దుల జతకి తనకు  
పెద్ద తేడా లేదని వాపోయేవాడు.

ఏ పని చేస్తున్న అతనికి చదువు మీద  
ముకారం పోలేదు. చదువుకోవాలనే తపన  
రోజురోజుకు మరింత పెరుగుతూ అతన్ని  
నిలపనీయడం లేదు.

తల్లిదండుల కుటుంబ పరిస్థితి ఓ వైపు  
చదువుకోవాలన్న అభిఖాప మరో వైపు ఆ పసి  
హృదయాన్ని నరక యాతన పెట్టాయి.

చివరికి ఓ రోజు ఇంట్లో ఎవరికి చెప్పుకుండా  
కట్టబట్టలతో ఇల్లు వదిలాడు.

మూడు రోజులు తిప్పులు పడి తైడాబాద్  
మహానగరంలో అడుగు పెట్టాడు. భాష, యాస  
కొత్తగా ఉన్నాయి. వాతావరణం చల్లగా ఉంది.

పట్టుం కొత్త. పట్టుం ప్రజలు కొత్త. పట్టుం పనులు  
కొత్త. తింది కొత్త. ఇదంతా అతనికి కొత్త అనుభవం.  
ఇలా ఉంటుందని కూడా అతను ఎప్పుడు వినలేదు.  
ఊహించలేదు.

మొదట ఒక గ్యార్జెస్లో పనికి కుదిరాడు. అక్కడే  
రాత్రుళ్లు పడుకునేవాడు. స్నేహితులకు, ప్రేమించే  
తల్లిదండ్రులకు, అభిమానించే ఆత్మియత పంచే  
అక్కలకు దారంగా ఉండడం దుర్భంగా  
తోచేదనికి. ఆ పని వదిలేవాడు.

ఒక ప్రింటింగ్ ప్రెనెలో పుస్తకాల బైంటింగ్  
పనిలో చేరాడు. ఆ పని చేస్తున్నప్పుడు ఎందరినో  
కలిశాడు. చాలా పుస్తకాలు చదివాడు. కొత్త జీవితం  
అతనికి చాలా ఉత్సాహప్పించింది.

కాలం సూరయ్ జీవితాన్ని మార్చేసింది.  
సూరజ్గా కొత్త అవతారం ఎత్తాడు.

ఆ ప్రెనెలో పనిచూన్నానే యజమాని  
సహకారంతో 10 వ తరగతి పరీక్షలు రాశాడు. ఆ  
తర్వాత ఓ పెన్ డిగ్రీ చదివాడు. ఈవెంటింగ్ కాలేజీలో

వెతుక్కుటూ ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. వ్యవసాయం  
మొదలు పెట్టాడు. తల్లిదండ్రులు చూపిన అమ్మాయిని  
పెళ్లి చేసుకున్నాడు.

పట్టుంలో అధునాతసమైన జీవితం గడపాలనే  
కోరిక గల భార్యతో వివాహ జీవితం మధురానుభూతి  
నివ్వలేదు. ఆమె తన కలల ప్రపంచం ఇది కాదని  
కొత్త జీవితం వెతుక్కుంది. పిల్లాజెల్లా బంధాలు లేవు.

తల్లిదండ్రులు కాలం చేశారు. తన కాళ్లకు  
చుట్టుకుని అడ్డువడే బంధాలేమి లేవు. బంధాల  
బలపేసతలు లేవు. సోలో లైఫ్ ఇన్ సో బెలర్  
అనుకున్నాడు. ఈ జీవితం తనకు ఓ లగ్గరీగా  
భావించాడు.

కారులో దేశమంతా తిరిగి రావాలనుకున్నాడు.  
కారు కొనడానికి చేతిలో కావలసిన సామ్య లేదు.  
కొద్దిగా భూమి అమ్మాడు. వచ్చిన సామ్యతో సెకండ్  
ప్యాండ్ అంబాసిదర్ కారు కొన్నాడు. దాన్ని తన  
ప్రయాణానికి అనుపుగా మలుచుకున్నాడు. కార్లు  
సామాన్యడికి అందుబాటులోలేని సమయంలో



చేరి లా చదివాడు. చదువు దాహం తీరడం లేదు.

రకరకాల పుస్తకాలు చదవడంతో పాటు  
దేశమంతా తిరిగాడు. రకరకాల పనులు చేశాడు.  
ఎక్కడ పనిచేసిన చాలా నమ్మకంగా పని చేశాడు.  
కొంత సామ్య జమ చేసుకోవడం కొత్త ప్రదేశాలకు  
పెళ్లి రావడం అతని జీవితంలో భాగమైంది.  
మనముల స్వభావాలను, ప్రపంచ రీతిని అర్థం  
చేసుకున్నాడు.

నిరంతర యాత్రికుడే కాదు నిరంతర చదవరి  
అఱున నూరాజ్ ఎప్పుడు దబ్బు గురించి  
అలోచించలేదు. సంపాదించడం దేశదివ్యర్థిలా  
తిరగడం, కొత్త జీవితాన్ని నిర్మించుకున్నాడు. తనకు  
నచ్చని విషయాలు ఎవరు మాట్లాడిన పట్టించుకునే  
వాడు. ఎవరేం చెప్పాని చిరుపువ్వతో వినేవాడు.  
మనసుకు నచ్చినట్లుగా ప్రవర్తించేవాడు.

చాలా ఏళ్ల తర్వాత తల్లిదండ్రులను

సూరజ్ కారులో దేశాటన చేస్తాననడం ఆ ఆ  
చుట్టువక్కల గ్రామాల్లో పెద్ద వార్తయింది.

దాదాపు ఏడాడిపాటు దేశాటన చేసి సూరజ్  
ఇంటికి చేరే నాటికి నీకు తోడు మేమున్నామంటూ  
మౌకాల్లో నొప్పులు వచ్చి చేరాయి. ఇంటి దగ్గరే కొంత  
కాలం విక్రాంతి తీసుకుండామనుకున్నాడు. ఆ  
సమయంలో అతనికి ఇతరుల సహాయం కొంత  
అవసరమైంది. కానీ, సహాయం చేసే వాళ్ల ఎవరూ  
లేరు. తన పనులు తాను తప్పనిసరిగా చేసుకోవాల్సిన  
ప్రశ్నలు.

భార్య ఉండి ఉంటే అన్ని అందించి నేపలు  
చేసేది, మళ్లీ పెళ్లి చేసుకొమ్మని అక్కలు, మిత్రులు  
సలహా ఇచ్చారు. సూరజ్ అవేమీ పట్టించుకోలేదు.

తెలిసిన వాళ్ల పేర్లు మర్మించుకున్నాడు. వాళ్ల  
పలకరిస్తే వాళ్లను ఎక్కడ చూశడో ఎప్పుడు చూశడో  
ఎమీ గుర్తు రావడం లేదు. తాను తిరిగిన ప్రదేశాల

## భండారు సదాశివరావు స్నారక బీపావళి కథల పోటీకి ఎంపికైనబి

గురించి రాయాలనుకున్నప్పుడు చాలా విషయాలు అతని మదిలోంచి చెరిగిపోయాయని,

ఆలా ఎలా చెరిగిపోయాయా ఆర్థం కాలేదతనికి. భాషలో కూడా మార్పులు వచ్చాయి. ఏకాగ్రత తగ్గిపోయింది. పరాల కోసం తదుము కోవడం, ఒక వడం బదులు మరో వడం వాడటం జరుగుతున్నది. రోజు చేసే ఇంటి పనులు, పంట చేసే క్రమం మరచిపోతున్నాడు. జీవితం పరిమితమైపోతున్నది. అది అర్థమైన మరుక్షణం పట్టం వెళ్లి డాక్టర్ ని కలిశాడు. ఆ డాక్టర్ చేసిన చికిత్స వల్ల ఏ మాత్రం మార్పు లేదు. మరో వైపు దైని కలిశాడు. ఆయన రకరకాల పరీక్షలు చేసి వాస్తులార్ డిమెన్సియా అని తేల్చారు. వ్యాధి గురించి తెలుసుకని దిగ్రాంతికి లోనయ్యాడు. నిరాశలో కూరుకొయాడు. కానీ అది అతి కాద్ది కాలమే. తర్వాత తాను డిమెన్సియా పేపెంట్ అన్న అలోచన దగ్గరికి రానిప్పోలేదు.

తనను తాను తిరిగి కనుగొనే ప్రయత్నం మొదలుపెట్టాడు.

మర్మిపోయిన వాటిని మళ్ళీ మదిలోకి తెచ్చుకోలేనా? నేను గుర్తు తెచ్చుకోగలను.. అని తనకు తానే మళ్ళీమళ్ళీ చెప్పుకునేవాడు. వ్యక్తిగతంగా ప్రేరణ ఇస్యుకుంటూ మానసికంగా ధృఢంగా మారుతున్న అతని మను శరీరం నెమ్ముదిగా అతను అనుకున్న విధంగా స్పందించడం మొదలైంది. వ్యాధిపోయిన ఒక్కట్ట విషయం తిరిగి రావడం మొదలు పెట్టాయి. అది అతనికి ఉత్సాహాన్నిచ్చింది. లేకపోతే కుంగిపోయేవాడేమా!

డిమెన్సియా అతన్ని వదలలేదు. వదలది కూడా తెలుసు. కాలచ్కొన్ని వెనక్కి తిప్పేసి డిమెన్సియాని తరిమేయలేదని తెలుసు.

సో.. కాలంతో పాటు సాగుతూ, పరిస్థితుల్ని అడాచ్చే చేసుకుంటూనే తన జీవితాన్ని తనే నిర్ణయించుకోవాలి. ది వెన్నియాకి తాను తొంగకూడదు. నేను వందేళ్ల బతుకుతా అని తనకు

తాను బలంగా చెప్పుకున్నాడు.

అందుకు అనుగుణంగా ఆపోరంలో మార్పు చేసుకున్నాడు. మెదడు ఆరోగ్యాన్ని పెంచే ఆపోర పదార్థాలపై దృష్టి పెట్టాడు.

ఒక క్రమబద్ధమైన జీవితంతో పాటు వ్యాయామం అతని జీవితంలో భాగమైంది. ప్రతి రోజు తాను ఏమి చేయాలో రాసి పెట్టుకునేవాడు. ప్రతి రాత్రి పడుకోబోయే మందు తాను చేసిన పనులు చూసుకని విజయపంతంగా పూర్తి చేశాను అనుకునేవాడు. ఏదైనా మర్మిపోతే అరే, ఈ పని మర్మిపోయానే అనుకునే అని మరుసటి రోజు చేయాల్సిన పనుల జూలితాలో చేస్తేవాడు.

బంటరిగానే ఉన్నప్పటికి తాను ఒంటరిని అని ఎప్పుడూ బాధపడలేదు. తనకు తాను ఇచ్చే కైర్మాన్ని మరివరూ ఇవ్వాలేరని అతని నమ్మకం. బంధాలేవీ లేకపోవడం కూడా అతన్ని మరింత గట్టిబిరచిందో లేక దేశదిమ్మరిగా తిరిగిన అనుభవాలు శక్తిమంతగా మలిచాయా?!

డిమెన్సియా అని తెలిసినప్పటికి అతనిలోని



వ్యధాప్యం, డిమెన్సియాలతో లివటలా ఉన్న వ్యక్తి, ఒంటరిగా దేశాటన చేసి తిలిగిరాగలడని ఎవరు మాత్రం ఊహించగలరు. సూరజ్ విషయంలోనూ అదే జిలగింది. బంధు మిత్రులు అతను తిలిగి వస్తూడని ఊహించలేదు. డిమెన్సియా గతంలో కంటే ముందుగు వేస్తున్నది. తన పట్టు సాధించడానికి అవరోధాలు పెరుగుతూనే ఉన్నాయి.



భ్రమణ కాంక్ష పోలేదు. సరికొత్త అనుభవాలు పోస్తుకోవాలనే ఆశ చావలేదు. కారు, పున్కాలు తీసుకుని మళ్ళీ బయలుదేరాడు.

వ్యధాప్యం, డిమెన్సియాలతో లివటలా ఉన్న వ్యక్తి, ఒంటరిగా దేశాటన చేసి తిలిగిరాగలడని ఎవరు మాత్రం ఊహించగలరు. సూరజ్ విషయంలోనూ అదే జిలగింది. బంధు మిత్రులు అతను తిరిగి వస్తూడని ఊహించలేదు.

డిమెన్సియా గతంలో కంటే ముందుగు వేస్తున్నది. తన పట్టు సాధించడానికి అవరోధాలు పెరుగుతూనే ఉన్నాయి.

సూరజ్ డ్రైవింగ్ చేస్తుంటే కుడి ఎడమల గందరగోళం ఏర్పడుతున్నది. ఒకోసారి లేనివి ఉన్టు, ఉన్నవి లేన్టు అనిపించసాగింది. అలాంటి పరిస్థితుల్లో వాహనం పక్కకు నిలిపి ఆగిపోతున్నాడు.

ఈసారి అతని ప్రయాణం పల్లెలు, నగరాలు వదిలి ప్రకృతిలోకి సాగింది కాబట్టి ట్రూఫిక్ ఇఖ్వందులు లేవు.

ఆడవులు, కొండలు కోనలు, ఆదివాసీల నుంచి చాలా తెలుసుకున్నాడు. న్యాయం వాళ్ళకు ఎంత దూరంగా ఉందో ఆర్థం చేసుకున్నాడు. ఈ ప్రయాణంలో చిన్న చిన్న అవరోధాలు ఎదురైనా వెనుదిరగలేదు. నింగిని, నేలను, నీటిని కాపాడేది మనం కాదు ఆదివాసీలేని నమ్మాడు. సూరజ్ లా చదివినా సల్కుటోటు వేసుకుని కోర్కులో ఎప్పుడు అడుగు పెట్టలేదు. ఇప్పుడు ఆదివాసీల వైపు నిలబడి పనిచేయాలని ర్ధురంగా నిశ్చయించుకున్నాడు. అప్పికి అతని వయసు 75 ఏళ్ళు.

అతని విషయం విని కొండరు కొట్టిపడేశారు. కొండరు మాత్రం సూరజ్ ఏది అనుకుంటే అది చేయగల సమర్పుదు అని ప్రింతుఫౌంచారు.

అతని సంకల్పానికి అడుగుగునా అడ్డంకులు స్టోప్స్‌స్టోప్స్ నే ఉంది అతని జబ్బు. దాన్ని అధిగమించ దానికి అతని కృషి అతను చేస్తున్న ఉన్నాడు. కోర్కులో వాడించడం అతని శక్తికి మించిన పనిగా ఉంది. అకస్మాత్తుగా భాష పదాలు మాయమై పోతున్నాయి. అతన్ని గందరగోళ పరుస్తున్నాయి. అది అతడిని ఒత్తిడికి గురిచేస్తున్నది. వైపులు సలహాల మేరకు

నల్కుటోటు వేసుకోవడం మానేశాడు.

మొక్కలు, జంతువులూ, పక్కలు ప్రకృతితో దగ్గరగా జీవించడం వెందలు పెట్టడు. సూర్యోదయాలు, సూర్యాస్తమయాలు అనందించినట్లు వరాన్ని; అమావాస్య చీకటి ఆకాశంలో నక్షత్రాలు, మన్మహి చంద్రుని చాలా అనందించడం అలవాతైంది.

ఇప్పుడతని జీవన విధానంలో తన మట్టు ఉండే మనుషులే కాదు పరి సరాలు, పక్కలు, జంతువులూ, కొండలు గుట్టలు.. అన్నీ అతని నేపోతే బంధువులే.

లాభాపేళ్ళ లేని వ్యవసాయం పురుగుమందులు, రసాయన ఎరువులు లేని ప్రకృతి సహజమైన వ్యవసాయం చేశాడు.

మొక్కలు చెట్లు మనకోసం తినడానికి చాలా ఇస్తున్నాయి. వాటితో మనం స్నేహంగా ఉండాలి. మన తల్లిదండ్రుల వంటి పొలాన్ని మనం గౌరవించాలి. గాలి, నీరు మనం కాపాడుకోవాలి అంటూ నలుగురికి చేపేవాడు.

తన పొలంలో అందమైన తోట స్ఫైంచాడు. అందులో కూరగాయలు, పండ్లు పండించాడు. బడి పిల్లల్ని సెలవుల్లో తన తోటకు తీసుకుపోయేవాడు. కూరగాయలు, పండ్లు బడి పిల్లలకు పంచేవాడు.

పర్యావరణం గురించి బడి పిల్లలకి చాలా ఉపస్యాసాలు ఇచ్చేవాడు. ఏ పనిచేసినా చాలా ఇష్టంగా చేసేవాడు. సంతోషంగా చేసేవాడు. ఎప్పుడు ఎక్కడైనా తన చేసే పని పట్ల ఎంతో సంతృప్తి అతనికి. చుట్టు పక్కల గ్రామాల నుంచి కూడా బడి పిల్లలు సూరజ్ తోటకు వచ్చి చూసేవారు. తమ సందేహాలు తీర్పుకునేవారు.

చేస్తున్నపని, పిల్లలతో గడపటం, అతనికి కొత్త ఉత్సాహాన్ని ఇస్తోంది. పని పట్ల ఇష్టాన్ని పెంచు తోంది. గొప్ప గారవం, గుర్తింపు లభిస్తున్నాయి. వాదిని అతను కోర్కులేదు కానీ అవి అతనిపై అతనికి నమ్మకం, ఇంకేదో చేయాలన్న ప్రోఢ్యలం ఇస్తున్నాయి. జీవితేచ్చ పెంచుతున్నాయి.

తనకు డిమెన్సియా ఉండన్న విషయమే మరిపోయేవాడు. మనం ఒక పయసుకు వచ్చేసరకి మన మెదడు మరో విధంగా పని చేయడం మొదలు

పెదుతుంది. కానీ నేను నా మెదడుని నా ఆధినంలోకి తెచ్చుకుంటాను. నా చిత్ర వైకల్యం నుంచి నన్ను నేను కాపాడుకుంటాను అని తనకు తాను చెప్పు కుంటా మనోబలాన్ని పెంచుకున్నాడు.

నేను తవ్వకుండా గుర్తుంచుకోవాలి. గుర్తుంచుంటాను అని నాకు నేను చెప్పుకున్నట్లుటే మన జ్ఞాపకాలు మళ్ళీ తిరిగి వస్తాయని అతని నమ్మకం.

అతను సర్వ స్వతంత్రుడు. ఏ విషయంలో ఎవరి ఒత్తిడి లేదు.

ఒంటరివాడు, అయ్యా పాపం అని ఎవరైనా ఆపోరం పంపించినా తీసుకోడు. ఎవరి సహాయం ఆర్థించడు. నన్ను నేను చూసుకోగలను. జీవితం ఎలా తీసుకువెళ్ళే అలా వెళ్లాను అనుకుంటాడు.

తన జీవిత అనుభవాలను, పర్యాటకానుభవాలను రాయడం మొదలు పెట్టడు. రాయడానికి చేతులు సహకరించడం లేదు. 24 గంటలు తనతో ఉండే విధంగా ఒక సహాయకుడిని నియమించుకున్నాడు. గత జ్ఞాపకాలను గుర్తు తెచ్చుకుంటా చెబుతుంటే సహాయకుడు రాశాడు. కొన్ని జ్ఞాపకం రాకపోయినా బాధపడలేదు. రాయడం అవరోదు.

సూరజుకు భవిష్యత్తు గురించి భయాలు లేవు, దిగుబ్లు లేవు. నేను ప్రతిదీ చేయగలను. చేపోసు అనుకుంటాడు. నేనున్నంత వరకు చురుకుగా ఉండాలి. ఇతరులకు సహాయం చేసే విధంగా జీవించాలి. ఉంటాను అని తనకు తాను పదే చెప్పుకుంటాడు. ప్రేరణ కలిగించుకుంటా ఉంటాడు.

చివరి శ్యాస్త వరకు తన పని తాను చేసుకోవాలని అనుకుంటాడు. ఓపిక శక్తి ఉన్నప్పుడు వయసు గురించి చూడకుండా పని చేయాలంటాడు.

నేను అనుకున్నది నేను సాధించుకున్నానని గర్వపడతాడు. నేను దేనికోసం బాధపడాల్సింది, భయపడాల్సింది ఏమి లేదనే దృక్పథంతో ముందుకు సాగుతున్న సారజ్ మరో ప్రయాణానికి సన్మద్దమపుతున్నాడు.

అయితే ఈ సారి ఒంటరిగా కాదు. తన సహాయకుడితో.

\* \* \*

జీవితం మీద ఆశ, ఆశావాహ దృక్పథం బలంగా ఉంటే ఈ ప్రపంచం మనదేనేమా?!

దృఢ సంకల్యం, పరిస్థితులకు ఎదురొడ్డి నిలబడే తత్త్వమే అతని రోగాన్ని వెనక్కి నిషేష్టమైమో ?!

ఏదేమైనా అతని దృక్పథానికి హృషిణి.

వచ్చేవారం కథ..

చేసేత మగ్గం

- ఎస్. నాగేందర్సాథ్ రావు



ప్రపంచంలోనే ఆత్మంత భాగ్యవంతమైన క్రికెట్ లీగ్ ఐపీఎల్లో తెలుగు రాష్ట్రాల ఆటగాళ్లు పలు ప్రాంచేజీల తరఫున కీలకభూమిక పోషిస్తూ ఉనికిని, సత్తాను చాటుకొంటున్నారు.



## ఐపీఎల్-18లో

**భాగం** రత్న క్రికెట్ అభిమానుల వేసవి వినోదం ఐపీఎల్ గత 18 సీజన్లుగా కోట్లల్చి మందిపి అలారిస్తూ వస్తోంది. వివిధ దేశాలకు చెందిన వందలాది మంది ఆటగాళ్లు ప్రతిభను చాటుకొంటూ కోట్లకు పదగలదత్తుతున్నారు. దానికి తెలుగు రాష్ట్రాల క్రికెటర్లు పైతుం ఏ మాత్రం మిమిపోయింపు కాదు.

2008 ప్రారంభ ఐపీఎల్లో ప్రౌదరాబాదీ మణికట్టు మాంత్రికుడు విపీఎస్ లక్ష్మీ, ఆ తరువాత విశాఖ బ్యాటర్ వై. నేఱగోపాలరావు ప్రవేశంతో ప్రారంభమైన తెలుగు క్రికెటర్ల పరంపర దిగ్జి బ్యాటర్ అంబటి రాయుడితో పతాకస్థాయికి చేరింది. ప్రస్తుత సీజన్ (2025) నాటికి తెలుగు రాష్ట్రాల ఆటగాళ్ల సంఖ్య గణనీయంగా పెరిగింది.

### 2008 నుంచి 2025 పరకూ....

�పీఎల్ ప్రారంభ సీజన్ నుంచి ప్రస్తుతం పరకూ తెలుగు క్రికెటర్లు ఒకటి లేదా అంతకు మించి ఎక్కువ ప్రాంచేజీల జట్లకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తానే ఉన్నారు. ప్రస్తుత ఐపీఎల్లో ఐదుసార్లు విజేత ముంబై ఇండియన్స్ తరఫున ఆంధ్ర యువ అల్ రోండర్ సత్యారాయంరాజు, మరో దిగ్జి జట్లు చెప్పే సూపర్ కింగ్స్ తరఫున కుప్ర ఓపెనర్ వేక్ రషీద్ అరంగేట్రం మ్యాచ్లు ఆడారు. అంతర్జాతీయ క్రికెటర్లు తిలక్ వర్మ ముంబైకి, స్టార్ ఫోట్స్ బొలర్ మహ్మద్ సిరాజ్ గుజరాత్ టైటాన్స్కు, అల్ రోండర్ నిషీల్ కుమార్ రెడ్డి ప్రౌదరాబాద్ సన్ రైజర్స్ జట్లకు ఆడుతుండ దంతో తెలుగు రాష్ట్రాల క్రికెటర్లు ఐదుగురు ఐపీఎల్ బరిలో నిలిచినట్లయ్యంది. ఒకే సీజన్లో ఇలా

పాల్గొనటం గత 18 సీజన్లలో ఇదే మొదటిసారి.

డెక్కన్ చార్జర్స్, ప్రౌదరాబాద్ సన్ రైజర్స్ జట్ల తరఫున పలువురు ప్రౌదరాబాద్, ఆంధ్ర రంజీ క్రికెటర్లు గతంలోనే ఐపీఎల్ బరిలో నిలిచారు. వీపీఎస్ లక్ష్మీ, వై. నేఱగోపాలరావు, అంబటి రాయుడు, హనుమ విశోరి, లికీ బుట్టు, మహ్మద్ సిరాజ్, తిలక్ వర్మ, నిషీల్ కుమార్ రెడ్డి ఐపీఎల్ లో తమకంటూ ఓ ప్రశ్నేంకస్టాసం సంపాదించు కోవడంతో పాటు. తెలుగు రాష్ట్రాల క్రికెట్కే గర్వకారణంగా నిలువ గలిగారు.

### గంటారు కుర్రాడి అరుదైన లకార్పు...

�పీఎల్ 18 సీజన్లో అరంగేట్రం చేసిన 20 వీళ్ల గుంటారు కుర్రాడు షేక్ రషీద్ అరుదైన ఘనత సాధించాడు. మహేంద్ర సింగ్ ధోనీ నాయకత్వంలోని చెప్పే సూపర్ కింగ్స్ జట్లు తరఫున లక్ష్మీలోని అటల్ బిషోరీ ఇంటర్వ్యూసల షైఫియం వేడికగా లక్ష్మీ సూపర్ జెయింట్స్ తో జిగిన డబుల్ రౌండ్ రాబిన్ లీగ్ మ్యాచ్లో రషీద్ బరిలో నిలిచాడు. మరో యువ ఓ పెనర్ రచిన్ రఫీండ్రతో కలని ఇన్నింగ్స్ ప్రారంభించి 27 పరుగుల వ్యక్తిగత సోర్కుతో మొదటి వికట్కు 52 పరుగుల కీలక ఫాగస్టామ్యూన్ నమోదు చేయడంలో తనపంత పాత్ర నిర్విర్మించాడు. ఐపీఎల్ చరిత్రలోనే ఆత్మంత పిన్చువుయస్తుడైన ఓ పెనర్గా రికార్డుల్లో చేరాడు. రషీద్ ను రూ. 30లక్షల కనీస ధరతో చెప్పే ప్రాంచేజీ అవకాశం కల్పించిది.

### అంబటి రాయుడి తర్వాతే ఎవరైనా!

గత 18 సీజన్లుగా వివిధ ప్రాంచేజీల తరఫున ఎందరో తెలుగు రాష్ట్రాల ఆటగాళ్ల బరిలో నిలిచినా అంబటి రాయుడి తర్వాతే ఎవరైనా. ముంబై ఇండియన్స్, చెప్పే సూపర్ కింగ్స్ జట్లలో తిలక్ సభ్యుడిగా ఐదుసార్లు ఐపీఎల్ చాంపియన్ ట్రోఫీలు అందుకొన్న ఘనత ఆతనికే దక్కుతుంది. ఐపీఎల్లో ఆత్మంత విజయపంతమైన తెలుగు క్రికెటర్గా అంబటి రాయుడేని చెప్పాలి. ఐపీఎల్ 2023 ఫైనల్లో గుజరాత్ టైటాన్స్పై మ్యాచ్ తర్వాత రిటైర్మెంట్ ప్రకటించిన రాయుడు పలు అరుదైన

ఘనతలు సాధించాడు. రాయుడి ఐపీఎల్ ప్రస్తావం 2010లో ముంబై ఇండియన్స్ తరఫున మొదలైంది. 2018 నుంచి చెప్పే సూపర్ కింగ్స్కి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తా తన కెరియర్సు విజయపంతంగా ముగించగలిగాడు.

చెప్పే టీటిఎల్ గెలిచిన రెండు సీజన్లలో జట్లు సభ్యుడిగా కీలక పాత్ర పోషించాడు. ఐపీఎల్ 14 సీజన్ పాటు రెండు దిగ్జిట్లకు ప్రాతినిధ్యం వహించిన రాయుడు మొత్తం 204 మ్యాచ్లు ఆడి, 11 ప్లే అప్స్, 8 ప్లేవర్స్, 5 ట్రోఫీలు సాధించాడు. రాయుడు 127 ప్లేయర్ రేటుతో 4వేల 329 పరుగులు సాధించాడు. ముంబై తరఫున 114 మ్యాచ్లో 2416 పరుగులతో 14 అర్థశతకాలు నమోదు చేశాడు.

2018 నుంచి చెప్పే తరఫున ఆడిన 90 మ్యాచ్లో 30.18 సగటుతో 1932 పరుగులు సాధించాడు. ఇందులో ఓ శతకం, ఎనిమిది అర్థశతకాలున్నాయి. 2018 సీజన్లో ఆత్మధికంగా 16 మ్యాచ్లో 602 పరుగులతో 43.00 సగటు సాధించాడు.

2013, 2015, 2017 సీజన్లలో ముంబై తరఫున, 2018, 2021, 2023 సీజన్లలో చెప్పే తరఫున ఐపీఎల్ చాంపియన్ ట్రోఫీలు అందుకోడం ద్వారా రాయుడు తనకుతానే సాటిగా నిలిచాడు.

ప్రస్తుతం ముంబై ప్రాంచేజీకి ఆడుతున్న తిలక్ వర్మ అహ్మదాబాద్ ప్రాంచేజీకి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న మహ్మద్ సిరాజ్ బ్యాటింగ్, బోలింగ్ విభాగాలలో నిలకడగా రాటిస్తా తెలుగువారి నత్తాను చాటుతున్నారు. సిరాజ్ను గుజరాత్ వేలం ద్వారా రూ. 12.25కోట్లకు దక్కించుకోగా... తిలక్ వర్మ ముంబై ప్రాంచేజీ రూ. 8 కోట్లు చెల్లిస్తోంది. ప్రౌదరాబాద్ ప్రాంచేజీకి ఆడుతున్న విశాఖ ఆల్ రోండర్ నిషీల్ కుమార్ రెడ్డి రూ. 6 కోట్లు అందుకొంటున్నాడు. రానున్న కాలంలో ఐపీఎల్లో పాల్గొనే తెలుగు రాష్ట్రాల క్రికెటర్ల సంఖ్య మరింత పెరిగినా ఆశ్చర్యం లేదు. ★



కె.వెంకటేశ్వరావు చాప్పిర్పు

స్నియర్ జర్విల్స్, 84668 64969

ప్రజాస్వామ్యంలో రాజ్యంగాన్ని పరిరక్షిస్తూ జోడెద్దుల్లా సాగాలిన ప్రభుత్వం, కోర్టుల మధ్య ఇచ్చివల భేదాభిప్రాయాలు నెలకొనేలా వాతావరణం ఏర్పడడం దురదృష్టకరం. ఈ రెండు వ్యవస్థలు దేనికవే ఆత్మస్వతమైనవి. ఒకలికొకరు సహకరించుకుంటూ పాలన సాగించాలిన ఈ వ్యవస్థల మధ్య పొరపాచ్చలు వచ్చేలా ఇచ్చివల కొన్ని ఘటనలు జరిగాయి. దేశంలోనే ఆత్మస్వత స్థానాలైన రాష్ట్రపతి, సుప్రీం కోర్టు ఇందులో పాత్రాలైనాయి. కేంద్రంతో నిత్యం ఘర్వణ వడే తమిళనాడులోని డీఎంకే సర్కార్, ఆ రాష్ట్ర గవర్నర్ మధ్య విభేదాలు సుప్రీం కోర్టుకు చేరడంతో అదికాన్నా ఇటు అటు పోయి రాష్ట్రపతి, ధర్మాసునం మధ్య అభిప్రాయభేదాలు కలిగించే వాతావరణం ఏర్పడింది.

**తీవ్ర మిక్కనాడులో స్టాలిన్ ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర గవర్నర్ అర్.ఎన్.రవి మధ్య పలు 10ంశాలపై, బిల్లులపై దీర్ఘకాలికంగా కొన్సాగుతున్న వివాదాల కేనులో జస్టిన్ జె.బి.పార్టీ వాలా, జస్టిన్ అర్.మహాదేవ్ నీలతో కూడిన ధర్మాసునం ఏప్రిల్ 13, 2025న తీర్చు జస్టా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పంచే బిల్లులపై మూడు నెలల్లో ఏదో ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలని గవర్నర్లతో పాటు రాష్ట్రపతికి కూడా గడువు విధించడం దేశంలో సంచలనం రేపింది. దీనిపై అనుకూల, ప్రతికూల స్వందనలు వెలువదు తున్నాయి. తాత్కాలిక రాజకీయాల రృష్ట్యు ఆయా రాజకీయ పార్టీలకు ఈ అంశంపై ఏదో ఒక అభిప్రాయం ఉన్నా అత్యున్నతమైన రాష్ట్రపతి, సుప్రీం కోర్టు మధ్య భేదాభిప్రాయాలు, ఘర్షణ ఏర్పడకుండా ఉంటేనే మంచిది. సుప్రీం కోర్టు తీర్చు వెలువదిన అనంతరం కేరళ గవర్నర్ రాజేంద్ర ఆర్కెర్కం ఒక మీడియా సంశ్ఠానం మాటల్లాడుతూ రాష్ట్రపతికి గడువు విధించడం స్వాయంస్థానం మితిమీరిన జోక్కుంగా వ్యాఖ్యానించగా, ఏప్రిల్ 17, 2025న ఉప రాష్ట్రపతి జగద్దీన్ ధనీభ్రం ఒక సమావేశంలో ప్రసంగిస్తూ రాష్ట్రపతిని సుప్రీం కోర్టు ఆదేశించలేదని అన్నారు. సుప్రీం కోర్టు తీర్చుపై భిన్నాభిప్రాయాలు వుక్కుముతున్న డశలో ఒకరి విధుల్లో మరొకరు జోక్కుం చేసు కోవడంపై ఈ రెండు వ్యవస్థల మధ్య ఉన్న పరిమితుల లాంపై పెద్ద ఎత్తున చర్చాపర్చులు ప్రారంభమయ్యాయి.**

ఉప రాష్ట్రపతి, రాజ్యసభ చైర్మన్ ధన్బహదుర్ ఈ తీర్మానపై మాటలుడుతూ నుట్టిం కోర్పకు వూర్తి అధికారాలిచ్చిన రాజ్యాంగంలోని 142వ అధికరణాన్ని కోర్ప క్లిపపిలా ఉపయోగించుకుంటూ రాష్ట్రపతికి గడువు విధించినది తీవ్ర వ్యాఖ్యలు చేశారు. రాజ్యాంగానికి కట్టుబడి ఉంటామంటూ ప్రమాణం చేసే జడ్డీలు ఏ ప్రాతిపదికన దేశంలో అత్యంత ఉన్నతపద్ధతెన రాష్ట్రపతికి ఆదేశాలిస్తారని ప్రత్యేంచారు. ప్రజలనే ఎన్నుకోబడిన ప్రభుత్వం ప్రజలకు జవాబుద్ధిగా ఉంటుంది. న్యాయమ్యవస్తునే చట్టం రూపొందించడంలో కల్పించుకుంటే ఎలా అని ప్రత్యేంచారు. ప్రభుత్వ నిర్వాయాలపై చట్టసభల్లో

ಪ್ರಶ್ನಿಂಚೆ ಅವಕಾಶಾಲುಂಟಾಯ. ಅದೇ ಸ್ವಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ನಿರ್ರಿಯಂ ತೀಸುಕುಂಬೆ ಎವರಿನಿ ಅಡಗಾಲನಿ ಉವ ರಾಫ್ತಿಪುತ್ತಿ ಪ್ರಶ್ನಿಂಚಾರು.

ధన్యభద్ర మరో అడుగు మందుకేసి ఇటీవల  
జరిగిన ఒక ఉదంతాన్ని ప్రస్తావిస్తూ ఆయన న్యాయ  
వ్యవస్థపై బహిరంగాగానే అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు.  
ధీల్ని ప్రైకోర్చు న్యాయమూర్తి జిస్టిస్ యశ్వంత్ వర్ష  
నివాసనంలో జరిగిన అగ్ని ప్రమాద ఘనటలో కాలిన  
నోట్ల కట్టల అంశాన్ని ఆయన ఈ సందర్భంగా  
లేవనెత్తుతూ న్యాయ వ్యవస్థ జవాబుద్దిరేతనం  
ప్రశ్నించారు. దీనిపై ఎఫ్ఫాలర్ నమోదు చేయకుండా  
ముగ్గురు న్యాయమూర్తులతో జరిపే అంతర్గత  
విచారణకు చట్టబద్ధత ఉంటుందా అని ప్రశ్నించారు.  
ఇటువంటి ఘనటలో దర్శావ్యు చేయవలసింది  
కార్యాన్విషాహక వ్యవస్థ గానీ న్యాయవ్యవస్థ కాదని  
ఆయన అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. ఈ ఘనటలో  
సిషేజ్ జిస్టిస్ సంఖేప ఖన్నా నేత్తుత్తుంటో కొలీజియం  
సమావేశమై యశ్వంత్ వర్షము అలహబాద్ ప్రైకోర్చు  
బదిలీ చేశారు. జగదీవ్ దన్యభద్ర వ్యాఖ్యలను  
రాజకీయ కోఱంలో చూడలేము. సుప్రీం కోర్టులో  
ప్రధానంగా రాజ్యాంగం చట్టంపై ప్రాణిక్షణ చేసిన  
న్యాయవాదిగా ఆయనకు గుర్తింపు ఉంది. మరోవైపు  
ఆయన గతంలో పశ్చిమ బెంగాల్ గవర్నర్గా కూడా  
బాధ్యతలు నిర్వహించారు. పశ్చిమ బెంగాల్  
గవర్నర్గా ఉన్నవ్వుడు ఈయనకు ముఖ్యమంత్రి  
మమతా బెనజీతో పలు సందర్భాల్లో ఏఖీదాలు  
వచ్చాయి. దన్యభద్ర న్యాయవాదిగానే కాకుండా  
గవర్నర్గా కూడా ప్రత్యక్షగా ఆనుభవాలు ఎదుర్కొప్పాడు.

ఆయన వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయాలు ఎంతో  
విలువైనవి. వాటిని రాజకీయ దృష్టితో పూర్తిగా  
కొఱ్పేయలేదు.

రాష్ట్రపతి, గవర్నర్ కు స్థాపిం కోర్టు గడవు విధించే  
అంశంపై దన్పథిక్ కంబే మందు కేరక్ గవర్నర్  
రాజేంద్ర ఆర్టేర్ కర్ స్పందిన్స్తా ఇందులో కోర్టు  
అభిప్రాయాల్ని తప్పుపోకూరు. ఆయన ఒక మీదియా  
సంస్థతో మాటలాడుతూ డాననసభలు ఆమాదించిన  
బిల్లులను గవర్నర్ ఆమోదించాలా..? వద్దా..? అనేది



# రెండు వ్యవ

పూర్తిగా పార్లమెంట్ వరధిలోని అంశమని అభిప్రాయవడ్డారు. గౌరవ కోర్సులే అన్నింటినీ నిర్ణయస్తే చట్టసభల అవసరమేముందని ఆయన ప్రశ్నించారు. ఈ అంశాన్ని ఇద్దరు జడ్డిల్ బెంచీ కాకుండా విస్తుత ధృఢాసునానికి బధిలీ చేయాల్సిదని ఆయన అభిప్రాయపడడంలో తప్పు లేదు. బిల్లుల అమోదానికి రాజ్యాంగం గవర్నర్షుకు ఎలాంటి గడువు విధించలేదన్నారు. చట్టాన్ని పార్లమెంట్ మెజార్టీతో ఆమోదిస్తే, ఇద్దరు జడ్డిల్ కోర్సులో నిర్ణయాలు చేస్తారా అని ఆయన ప్రశ్నించారు. సుట్రీం కోర్సుతో పాటు దేశంలోని పలు ప్రైకోర్సులలో వివిధ కేసులు దీర్ఘాలికంగా పెండింగ్లో ఉన్నాయి. ఇందుకు పలు కారణాలున్నట్టే గవర్నర్షుకు కూడా బిల్లులపై వివిధ కారణాలుంటాయని రాజేంద్ర ఆర్కెర్కం ఘాటుగా వ్యాఖ్యానించారు. కేరళ గవర్నర్గా ఉన్న ఆర్కెర్కెంకు అక్కడి వాపవక్క ప్రథమంతో వివిధ అంశాలపై భిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి. ఆ అనుభవంతోనే ఆయన సుట్రీం కోర్సు తీరుపై సుందించారు.

సుట్టిం కోర్టు తీర్పుపై భిన్నాన్నిప్రాయాలున్నాయి. బీజేపీయేతర రాజకీయ పార్టీలు ఈ తీర్పును స్వీగతించాయి. కాంగ్రెస్ నేత కపిల్ సిబాల్ ఉప రాష్ట్రపతి దస్తఖట స్పందనను తప్పుపట్టారు. రాజకీయ పార్టీల మధ్య ఈ తీర్పుపై భిన్నాన్నిప్రాయాలుండడానికి ప్రథాన కారణం ఈ బిల్లులపై రాజకీయ ప్రయోజనాలు ఉండదమే. ముఖ్యంగా బీజేపీయేతర పార్టీలు అధికారంలో ఉన్న కేరళ, తమిళనాడు, వశ్వమ జింగార్, పంజాబ్ రాష్ట్రాల్లోని ప్రభుత్వాలకు అక్కడి గపర్చురకు మధ్య కొన్ని వివాదాన్ని బిల్లులపై పోరు నడుస్తోంది. నామినేటెడ్ పోస్టులు, యూనివరిటీలకు



# స్వలూ సుప్రిమే

సంబంధించినవి ఇందులో ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు తమిళనాడులో మద్రాస్ విశ్వవిద్యాలయం సవరణ బిల్లును దీంచి ప్రభుత్వం ఏప్రిల్, 2022లో ఆమోదించింది. ఈ బిల్లు వీసి నియమకంతో పాటు గవర్నర్సు చాస్ట్‌లర్ పదవి నుండి తొలగించే అధికారాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కట్టపెట్టేందుకు ఉద్దేశించింది. ఈ బిల్లులో గవర్నర్సు వక్కన పెట్టడంతో ఆయన దీన్ని పెండింగ్లో పెట్టారు. ఇక్కడ గమనించాల్సిన విషయం గవర్నర్ పెండింగ్ పెట్టిన ఈ బిల్లుకు కాలం ముగిసిందని పేర్కొంటూ సుట్రీం కోర్టు తక్షణమే దానిని చట్టంగా మారుస్తా తీర్చు ఇచ్చింది. తీర్చులో భాగంగానే సుట్రీం కోర్టు వివాదాస్వదమైన ఈ బిల్లులో గవర్నర్సు చాస్ట్‌లర్గా తొలగించడంటై కూడా విచారణ జరిపితే పరిశీలన మరోలో ఉండేది.

చాస్ట్‌లర్గా గవర్నర్సు తొలగించిన ఈ బిల్లుతో పాటు తమిళనాడు గవర్నర్ ఆర్.ఎన్ రవి సుట్రీకాలంగా 10 బిల్లులను పెండింగ్లో పెట్టారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసిన సుట్రీం కోర్టు గవర్నర్, రాష్ట్రపతి ఆమోదం లేకుండానే ఈ బిల్లులన్నిటినీ ఆమోదించినట్లు పరిగణించాలని అధికారణ 142 విచక్షణాధికారాలతో తీర్చు ఇచ్చింది. ఈ బిల్లులపై ఇక్కపై రాష్ట్రపతి ఎలాంటి చర్చలు తీసుకున్నా అవి చెల్లుబట్టు కావంటూ సుట్రీం కోర్టు తీర్చు ఇచ్చింది. తీర్చు కాచేసి సుట్రీం కోర్టు వెబ్‌సైట్లో అవోడోడ్ చేసిన వెంటనే సమయం కోసం కాచుకొని కూర్చున్న స్టోలిన్ ప్రభుత్వం ఈ బిల్లులపై గిజెట్ నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసి, అవి చుట్టూపం దాచినట్టు ప్రకటించిందంటే ఇందులో రాజకీయ

ఉద్దేశాలు స్పష్టం అవుతున్నాయి. న్యాయస్థానాలు రాజకీయాలకు అతితంగా తీర్చులు ఇస్తాయి. అయితే వీటిని రాజకీయ పార్టీలు స్వలాభం కోసం వాడుకుంటాయని మరోసారి బహిర్భూతమైంది.

గతంలో వ శ్రీమ బెంగాల్లో కూడా యానివర్షిటీల వైన్ చాస్ట్‌లర్గా గవర్నర్ ఒకదులు ముఖ్యమంత్రిని నియమించేలా రాష్ట్రసీఎం మమతా బెనర్జీ నిర్ణయం తీసుకుంటూ బిల్లును పాన్ చేయడంతో అక్కడ ప్రభుత్వానికి గవర్నర్కు మధ్య ఘర్షణ ప్రారంభమైంది. గవర్నర్ ఈ బిల్లును పెండింగ్లో పెట్టడంతై అప్పుడు కూడా న్యాయస్థానం అనంత్ప్రాప్తి వ్యక్తం చేసింది. పశ్చిమబెంగాల్ తరహిలో తమిళనాడులో స్టోలిన్ ప్రభుత్వం కూడా యానివర్షిటీల వైన్ ప్రభుత్వం కూడా యానివర్షిటీలకు వైన్‌చాస్ట్‌లర్గా గవర్నర్ ఓండడ మనే సంప్రదాయం మొదటి నుండి కొనసాగుతుంది. దీనికి భిన్నంగా స్వలాభ రాజకీయ దృష్టితో సంప్రదాయాలకు వ్యక్తిరేకంగా గతంలో పశ్చిమబెంగాల్లో మమతా బెనర్జీ ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయంపై అప్పుడే న్యాయస్థానం పులస్టావ్ పెట్టుంచే అనంతరం

**ఆర్టికల్ 154వ అధికారణ ప్రకారం రాష్ట్ర పరిపాలనకు సంబంధించి కార్బోనిర్వహణ ధికారాలు ఆర్టికల్ 162 ప్రకారం గవర్నర్ పీరు మీద చట్టాలను ప్రభుత్వం విడుదల చేస్తుంది. రాష్ట్ర శాసనసభ ఆమోదించిన విల్లును పంపితే దాన్ని తప్పనిసరిగా ఆమోదించాలి. లేకపోతే ఆ బిల్లును రాష్ట్రపతి ఆమోదానికి గవర్నర్ రిజర్యూ చేయవచ్చు. రాష్ట్రపతి వద్దకు బిల్లును పంపిన తర్వాత దాన్ని గవర్నర్కు ఎలాంటి పాత్ర ఉండదు. అయితే రాష్ట్రపతి ఆ బిల్లును పునఃపరిశీలనకు పంపవచ్చు. అయితే గవర్నర్ ముందస్తు అనుమతితోనే రాష్ట్ర శాసనసభలో ప్రాప్త బిల్లును ప్రేశేచెడుతారు కాబట్టి సాధారణంగా ద్రవ్య బిల్లులో వివాదాలుండవు.**

రాష్ట్ర బిల్లుల ఆమోదంటై రాష్ట్రపతికి వీటో అధికారాలున్నాయి. గవర్నర్ రాష్ట్రపతి పరిశీలనకు బిల్లును పంపితే రాష్ట్రపతి ఆమోదించాలిన అవసరం లేదు. అంతేకాకుండా అలాంటి బిల్లును రాష్ట్రపతి ఎంతకాలం తమ వద్ద పెట్టుకోవచ్చే విషయం రాజ్యాంగంలో వేర్పున్నాడు. అంటే ఈ బిల్లులకు రాష్ట్రపతి పాకెట్ వీటోను వినియోగించుకునే అవకాశం ఉంది.

అత్యున్నత న్యాయస్థానం సుప్రీం కోర్టు బిల్లుల ఆమోదంటై రాష్ట్రపతి, గవర్నర్లకు గదువు విధించడంతో రాజకీయ పార్టీల దీన్ని దుర్భాగ్యిగా పరిచే అవకాశాలు మెండుగా ఉన్నాయి. ఈ ఉత్తర్వులను ఒక అవకాశంగా తీసుకొని వివాదాస్వద అంశాలను కూడా రాజకీయ పార్టీల బిల్లులగా మార్చే ప్రమాదం కూడా లేకపోలేదు. ఈ తీర్చు దుర్భాగ్యిగా కాకుండా కట్టడి చేయాలన్న అవసరం ఉంది. సుట్రీం కోర్టు ఈ తీర్చులో గవర్నర్కో పాటు రాష్ట్రపతికి కూడా గదువు విధించడంతో భిన్నమైన వ్యాఖ్యలు వినిపిస్తాయి. సుట్రీం కోర్టు తీర్చు రాష్ట్రపతిని కాకుండా గవర్నర్కే పరిచితం చేసుంటే బాగుండేది. అత్యున్నత న్యాయస్థానం సుప్రీం కోర్టు తీర్చుతో ఎవరిది పైచేయి అనేది నిర్విపాదాంశం. దేశంలో రెండు వ్యవస్థలు సుప్రీమే అనడంలో ఎలాంటి సంచేషణలు లేవు. దేశానికి రెండు కళ్లు లాంటి ప్రభుత్వం, న్యాయస్థానం మధ్య పొరపాచ్చలు రాకుండా సమప్రాధాన్యతతో కలిసికట్టుగా సాగాలని భారతీయులందరూ కోరుకుంటున్నారు.

- శ్రీపండ

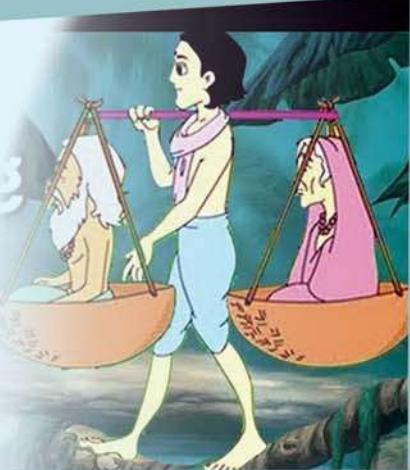
తమిళనాడు కూడా ఇలాంటి నిర్ణయం తీసుకునేది కాదు. గవర్నర్ ప్రభుత్వం మధ్య ఇభేదాలు కూడా కొంత తగ్గేవి. ఇంతకుముందు పంజాబ్లో కూడా అప్ ప్రభుత్వం, గవర్నర్ మధ్య ఘర్షణ జరిగింది. పంజాబ్ సీఎం భగ్గిపంత్ మాన్ ప్రభుత్వం తెచ్చిన ఒక బిల్లును రాష్ట్ర గవర్నర్ బి.ఎల్.పురోహిత్ పెండింగ్లో పెట్టడంటై సుప్రీం కోర్టు వ్యాఖ్యానిస్తూ ఆర్టికల్ 200 అధికారణతో గవర్నర్ బిల్లులను పరిశీలన పేరుతో పెండింగ్లో పెట్టినా వీల్నెసంత త్వరగా నిర్ణయం తీసుకునేందుకు ప్రయత్నించాలని వ్యాఖ్యానించింది. లేకపోతే సవరణలు కోరితే బిల్లును పునఃసేచు కోసం ప్రభుత్వానికి తిరిగి పంపాలని చెప్పింది.

బిల్లులపై రాజ్యాంగం గవర్నర్లకు ప్రత్యేక అధికారాలు కల్పించింది. రాజ్యాంగంలోని 153వ అధికారణ ప్రకారం ప్రతి రాష్ట్రానికి ఒక గవర్నర్

బాల భక్తులు

## త్రావణ కుమారుడు

**శంతనుడు**, జ్ఞానావతి ముని దంపతుల కుమారుడు శ్రావణుడు. అంధులైన కన్నవారిని ప్రత్యక్ష వైవాలుగా భావించి వారి సేవలో తరించాడు. వారిని కావడిలో ఉంచి తీర్థయాత్రకు బయలుదేరాడు. మార్గమధ్యంలో వారి దప్పిక తీర్మేండుకు, నీటి కోసం సమీపంలోని సరస్వతు వెళ్లాడు. వేటకు వచ్చిన కోసలరాజు దశరథుడు, నీటి బుడగల శబ్దం విని జంతువుగా భావించి బాణప్రయోగం చేస్తాడు. అతను మునికుమారుడని తెలిసి చింతిస్తాడు. బాలుడి విన్నపం మేరకు ఆయన ఆ నీటిని ముని దంపతులకు అందచేస్తాడు. దశరథుడి ద్వారా విషయం విన్న మునిదంపతులు ‘పుత్రశోకంతో పేము తనువు చాలిస్తున్నట్టే నీకూ ఆ అనుభవం కలుగుతుంది’ అని శపించారు. ఆ ప్రకారమే, రామలక్ష్మణులు వనవసంలో, భరత శత్రువులు మేనమామ ఇంట ఉన్నప్పుడే దశరథుడు తనువు చాలించడం ద్వారా ముని శాపం నిజమైందని రామాయణ గాథ.



## నిర్లక్ష్యం పనికిరాదు!

**స**మయం ఎంతో విలువైనది. ఏ సమయంలో చేయవలసిన పనిని అదే సమయంలో చేయాలి. లేకుంటే అర్ఘషం చేజారవచ్చు.

అనిత ఏడో తరగతి చదువుతోంది. తెలివైన అమ్మాయి. చక్కగా చదువుతుంది, చక్కగా పాడుతుంది కూడా. కానీ ఆమెకు నిర్లక్ష్యం, బద్దకం ఎక్కువ. ప్రతి పనీ వాయిదా వేస్తుంటుంది. “అలా చేయవద్దు” అని వాళ్లమ్మ ఎన్నోసార్న అనితను పెచ్చరించింది. కానీ అనిత నిర్లక్ష్యంతో

పట్టించుకునేది కాదు.

బకసారి వాళ్ల ఊళ్లో సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు జరిగాయి. అన్ని సూళ్ల విద్యార్థులకు పాటలు, ఆటల పోటీలు పెట్టరు. అనిత పాటల పోటీలో పాల్గొంది. అందులో ఆమెకు మొదటి బహుమతి వచ్చింది. కొన్నిరోజుల తరువాత సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు నిర్మించిన సంస్కరణల నుండి అనితకు ఉత్తరం వచ్చింది.

గత నెలలో జరిగిన పాటల పోటీలో మొదటి బహుమతి వచ్చినందుకు మరునాడు తమ కార్యాలయానికి వచ్చి బహుమతి తీసుకోవలసిందిగా రాశారు ఆ ఉత్తరంలో.

### పద్మము



నేరసన్నవాడె నేర్చల మహిలోన  
నేర్చున్నవాడు నిందించెందు  
ఉండకున్నవాడె యుత్తమ యోగిరా!  
విష్ణువాఖిరామ! వినుర వేము!

**భావం :** తెలివిగలవాడు తనకేమి తెలియదని నిదానంగా మాటల్డుతాడు. తెలివిగలవాడు రషి వలె మానంగా ఉంటాడు. తెలివి తక్కువవాడు అన్ని తెలిసినట్లు నటిస్తూ ఉంటాడు. చివరకు అపనింద పాలవుతాడు.

### శ్లోకము



ధర్మైభూతదయా కిం  
సాఖ్యమరీగితా జగతి  
జంతోఃకః స్నేహః సద్భావః  
కిం పాండిత్యం పరాచ్ఛేదః

**భావం :** ధర్మం అంటే భూతదయ కలిగి ఉండడం, సుఖం అంటే ఆనారోగ్యం లేకపోవడం, స్నేహం అంటే నమ్మకం కలిగి ఉండడం, పాండిత్యం అంటే వివేకం కలిగి ఉండడం అని గ్రహించాలి.

### జతపరచండి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కేండి.

పైకారా	కడెం
ధువరన్ ధార్	కంవేల
డుడుమా	నర్తుదా
చిత్రకూట్	మాచ్చభంత్
కుంతల	ఇంద్రావతి

‘ంశ్రా-ఐళంఙ్ల’, ‘ఔల్యాయింజ-ఔయణింజి’  
‘శ్రుంణ్లు-శ్రుణ్లు-శ్రుణ్లు’, ‘పెర్రిల్-పెర్రిల్’  
‘ప్రారణం’, ‘ప్రారణ-పారణ’ : ఇంద్రావతి

# శాస్త్రవేత్తలు



## హరగోవింద్ భోరానా (1922-2011)

**హరగోవింద్ భోరానా** భారత సంతతికి చెందిన అమెరికా జీవకణ శాస్త్రవేత్త. జన్మకోడ్ను వివరించినందుకు భోరానాకు 1968లో నోబెల్ జప్పామతి వచ్చింది. ప్రాచీన సంఖైషణిలో జన్మకోడ్ పాత్రను కూడా వివరించారు. నైరెన్ బల్ ప్రతిపాదించిన జన్మకోడ్ సమూనాను భోరానా ద్రువీకరించారు. మాసవ కణాల్లో ఛీవనవి విశిష్టతను తన ప్రయోగాల ద్వారా వివరించారు.

అనిత ఆ ఉత్తరాన్ని పెద్దగా పట్టించుకోలేదు. తరువాత ఎవ్వుడైనా వెళ్లి బహుమతి తెచ్చుకోవచ్చులే అనుకుని, మర్మాదు వెళ్లకుండా నాలుగు రోజుల తరవాత వెళ్లింది.

ఆ సంస్క వారు బహుమతితో పాటు పట్టణంలో జరుగుతున్న పెద్ద సర్కస్ చూడ్డానికి రెండు టికెట్లు కూడా ఇచ్చారు.

అయితే ఆ టికెట్లు అంతకు ముందు రోజు జరిగిన అటవి. అనిత అది చూసుకుని ‘అయ్యా! కనీసం నిన్న వచ్చినా బావుందేది కదా!’ అని బాధపడింది.

ఈ సంఘటనతో అనితలో ఎంతో మార్పు వచ్చింది. నిర్మక్యంగా ఉండకుండా, ఎప్పటి వని అప్పుడే పూర్తి చేయడం ప్రారంభించింది. ★

## జ్ఞానరంగ నైట్రోజెన్



- ప్రపంచ జీజోన్ దినోత్సవం ఎప్పుడు జరుపుకుంటారు?
- హకీ విజార్డ్ అనే బిరుదు కలిగిన భారత క్రీడారుడు ఎవరు?
- భారతదేశంలో అతిపెద్ద విశ్వవిద్యాలయం ఏది?

ఓంగ్లాపెల్ఫోన్ల షైఫర్ రె. ప్రంస్టాప్లిట్ ర్యాజ్ల్ రె. క్రాంట్ల్ రె. ఆఱిట్ల్ : అఱిట్ల్

## మెదలుకు మేత



ఇంతింత ఆకు,  
ఇంపైన ఆకు,  
రాజులు మెచ్చిన  
రత్నాల ఆకు?

ఇంద్రాయ్ల్ : అఱిట్ల్

## మంచిమాట



తోచిచాలతో కలిసి  
నడుస్తూనే వాలని తన  
దాలలో నడిపించడమే  
నాయకత్వం

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తం.

# క్రే

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

[www.craneindia.net](http://www.craneindia.net)



శ్రీరంథి సుఖ్యాద్రావు మాయా శ్రీమతి రంధ్ర లక్ష్మీపరస్సు



ఇప్పుడు మీ కోసం  
సంకోత్త ప్రాక్రింగ్లో  
సంకోత్త రుచులతో

TARA ♦ 9044



# వ్యారహిలు

28 ఫిబ్రవరీ - 04 మే 2025



మేషం : అశ్విని, భరచి,  
కృత్తిక 1వ పాదం

కొన్ని కార్యక్రమాలు సమయానికి వ్యాతి చేస్తారు. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగావకాశాలు. దైవకార్యాల్లో పాల్గొంటారు. రావలసిన సొమ్యు అందు కుంటారు. బంధువుల మధ్య వివాదాలు సర్వభాటు కాగలవు. వ్యాపారులకు అనుకున్న లాభాలు. ఉద్యోగులకు పెంచాలాలు. పారిక్రామికవేత్తలు, కళాకారులకు అప్రయత్న కార్యాన్ధి. రచయితలకు శుభవార్తలు. 3, 4 తేదీల్లో వ్యధా ఖర్చులు. దూరప్రయాణాలు. రాఘవేంద్రస్వామి స్తోత్రాలు పరించండి.



**శుష్ఠం :** కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు,  
రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

ఎంతటి సమస్య ఎదురైనా నేర్చుగా అధిగిపిస్తారు. కొత్త కాంట్రాక్టులు లభిస్తాయి. సోదరులు, సోదరీలతో కష్టసుభాలు పంచుకుంటారు. శ్రీరాస్తి వివాదాలై బంధువులతో చర్చిస్తారు. వ్యాపారులకు ఊహించని లాభాలు అందుతాయి. కొత్త ఒప్పందాలు చేసుకుంటారు. క్రీడాకారులు, పరి శేధకుల యత్నాలు నవలం. 28, 29 తేదీలలో అనారోగ్యం. కుటుంబంలో ఒకిడులు. శివారాధన మంచిది.



**మిథునం :** మృగశిర 3, 4 పాదాలు,  
ఆశ్వ, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. నిరుద్యోగులకు అనుకూల ఫలితాలు రాపచ్చ. భూముల క్రయవికయాల ద్వారా కూడా సొమ్యు సమకూరుతుంది. కుటుంబసభ్యుల అరోగ్యం కుదుటపడి ఊరట. ఉద్యోగులు కొత్త పోంచాలు. విధి నిర్వహణలో అంటాలు అధిగమిస్తారు. రచయితలకు నూతనోత్సాహం. 2, 3 తేదీలలో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. అనారోగ్యం. ఆదిత్య హృదయం పరించండి.



**కర్మాంతం :** పునర్వసు 4వ పాదం,  
పుష్యమి, అశ్విష్ట

వాహనాలు, భూములు కొంటారు. నిరుద్యోగులు ఉద్యోగాలు సాధిస్తారు. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. బంధువులు మీమై ఉంచిన బాధ్యతలు సమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తారు. పుభకార్యాలు జరుగుతాయి. పెట్టుబడులు ఊహించని విధగంగా అందుతాయి. పారిక్రామిక, రాజకీయవేత్తలు సత్తా చాటు కుంటారు. కళాకారులు, క్రీడాకారుల సేవలు విస్తుతమవుతాయి. 1, 2 తేదీలలో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. అప్పులు చేస్తారు. శివాప్షకం పరించండి.



సింహం : మఘ, పుష్య,  
ఉత్తర 1వ పాదం

కొన్ని ఆశ్వర్యకరమైన సంఘటనలు ఎదురు కావచ్చ. రావలసిన సొమ్యు అందుకుంటారు. అరోగ్యం మోరుగువడి ఊరట లభిస్తుంది. వ్యాపారులు విశ్వరణ కార్యక్రమాలలో పురోగతి సాధిస్తారు. నూతన పెట్టు బడులు అందుకుంటారు. రచయితలు అనుకున్న లక్ష్మీలు సాధిస్తారు. 29,30 తేదీలలో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. ఇంటిలో అకారణ వైరం. హనుమాన్ ఛాలీసా పరించండి.



**కష్య :** ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు,  
పుష్ట, చిత్త 1,2 పాదాలు

వాహనాలు, ఆధరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. విద్యార్థులు మరిన్ని అనుకూల ఫలితాలు సాధిస్తారు. సొమ్యులు లోటుకుండడు. కుటుంబంలో మీ ప్రతిభను అంతా గురిస్తారు. సంతాసవరంగా ఇబ్బందులు తొలగుతాయి. వ్యాపారాలు క్రమేషి లాభించి వ్యధి చెందుతాయి. క్రీడాకారులు, పరిశోధకుల కృషి ఫలిస్తుంది. 28,29 తేదీలలో అనుకోని ప్రయాణాలు. స్వల్ప అనారోగ్యం. రామరక్షాస్తోత్రాలు పరించండి.



**తుల :** చిత్త 3,4 పాదాలు,  
స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

డబ్బుకు లోటు లేకుండా గడువుతారు. కుటుంబంలో పెద్దల సూచనలు పాటిస్తారు. అందరిలోనూ మీ సత్తా నిరూపించుకుంటారు. వ్యాపారులు కొత్త పెట్టుబడులకు అనుకూల సమయం. ఉద్యోగులు అంచనాలు నిజం చేసుకుంటారు. కళాకారులకు మరింత ఉత్సాహం. రచయితలకు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. 30,1 తేదీలలో బంధువులతో తగాదాలు. ఆరోగ్యభంగం. గంగోత్రాలు పరించండి.



**వృషికం :** విశాఖ 4వ పాదం,  
అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

ఆలోచనలు కొనులు కొంటారు. నిరుద్యోగులు ఉద్యోగాలు సాధిస్తారు. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. బంధువులు మీమై ఉంచిన బాధ్యతలు సమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తారు. పుభకార్యాలు జరుగుతాయి. పెట్టుబడులు ఊహించని విధగంగా అందుతాయి. పారిక్రామిక, రాజకీయవేత్తలు సత్తా చాటు కుంటారు. కళాకారులు, క్రీడాకారుల సేవలు విస్తుతమవుతాయి. 1, 2 తేదీలలో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. అప్పులు చేస్తారు. శివాప్షకం పరించండి.



**ధనుసు :** మాల, పూర్వాభాద్ర, ఉత్తరాభాద్ర 1వ పాదం

కొత్త కార్యక్రమాలు చేపట్టి సమయానుసారం



సింహంభట్లు సుబ్బారావు

6300674054

నేవాకార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. ఇంటి నిర్మాణాలపై కుటుంబ సభ్యులతో చర్చిస్తారు. ఉద్యోగులకు సమస్యలు తీరి మనశ్శాంతి చేకారుతుంది. అధికారులు మీపట్ల సానుకూలత వైక్రం చేస్తారు. కళాకారులు, క్రీడా కారులు నమర్చతను చాటుకుంటారు. 2,3 తేదీలలో దూరప్రయాణాలు. అరోగ్య సమస్యలు. శ్రీమాన్స్తోత్రాలు పరించండి.



**మకరం :** ఉత్తరాభాద్ర 2,3,4 పాదాలు,  
శతవం, ధనిష్ట 1, 2 పాదాలు

ఎంతటి బాధ్యత అప్పగించినా పట్టుబడులతో నెర వేరుస్తారు. ఆస్తి వివాదాలను అత్యంత నేర్చుగా పరిషురించుకుంటారు. ప్రారంభంలో కొంత నత్తడకన సాగినా క్రమేషి పుంజుకుంటాయి. పైస్టోయి వారి నుంచి అనుకూల సందేశం. పారిక్రామికవేత్తలు, క్రీడాకారులు అనుకున్న అవకాశాలు సాధిస్తారు. 29,30 తేదీలలో అనారోగ్యం. స్నేహితులతో తగాదాలు. విష్ణుసహస్రనామ పారాయణ చేయండి.



**కుంభం :** ధనిష్ట 3,4 పాదాలు,  
శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

నమాజంలో పలుకుబడి పెరుగుతుంది. ఇంతకాలంపడిన ఆర్థిక ఇబ్బందులు తీరతాయి. రావలసిన డబ్బు అందు తుంది. వివాహేది పుభకార్యాలు నిర్వహిస్తారు. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులు అనుకున్న అవకాశాలు సాధిస్తారు. రచయితలు మంచి గుర్తింపు పొందుతాయి. 30,1 తేదీలలో మానసిక అందోళన. స్నేహితులతో తగాదాలు. పంచము అంజనేయ స్తోత్రాలు పరించండి.



**మీసం :** పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం,  
ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

బంధువులతో మాటవట్టేంపులు. కుటుంబ సభ్యుల నుంచి కొన్ని సమస్యలు. శారీరక రుగ్గుతలు కొంత ఇబ్బంది పెట్టువచ్చ. వ్యాపారులకు నిరాశాజనకంగా ఉంటుంది. లాభాలు అంతగా కనిపీంచవు. ఉద్యోగులకు బాధ్యతలు మరింత పెరుగుతాయి. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులకు సమస్యలు తప్పక పోవచ్చ. క్రీడాకారులు, రచయితల యత్నాలు ముందుకు సాగవు. 30,1 తేదీలలో శుభవార్తలు. ఆకస్మిక ధనసల్చి అన్నపూర్వాప్షకం పరించండి.

### ఆధారాలు

అడ్డం

- 1) విషయంపై గ్రహింపు, ఒడంబడిక (5)
- 5) “అటునుంచి” దిగితేగానీ ఇది తెలియదట(2)
- 7) చెదరిన గుర్తు (4)
- 8) మగ లక్ష్మాలుండే స్త్రీని ఇలా  
అనడం రివాజు (5)
- 10) స్త్రీలకు ఈ చీరలు చాలా ఇష్టం (2)
- 11) చరిత్ర (4)
- 12) ఎక్కువ తిరగబడింది (4)
- 15) దుర్మార్గపు పనికి అంతులేదు (2)
- 18) ఎండాకాలం పీచే వేడిగాలి (4)
- 20) ఇనుప పవివాదు తిరగబడ్డాడు (3)
- 21) ఎంచుట సరిగా లేదు (3)
- 22) చుట్టరికం, వివాహాది బాంధవ్యం బాలేదు(3)
- 24) చేసేవాదే తిరగబడ్డాడు (2)
- 25) ఈటె (2)
- 26) ఇఖ్యంది, బాధ (2)
- 27) ఒడిశాలోని తెలుగు ప్రాంతం (4)
- 28) లేత (2)

### నిలవు

- 1) విపత్కుర సీతులను ఎదుర్కొనుడానికి సిద్ధం (4)
- 2) భయం, కంగారు (3)
- 3) ఈయన కూడా భీమునిలాగా వంట  
చేయడంలో దిట్ట (3)
- 4) అనగనగా రాగం, .....
- రోగం అని సామెత (6)
- 6) మర్మం, ఆంతర్యం (3)
- 9) ప్రాయంలో ఉన్న స్త్రీ (3)
- 10) ఇష్టం, తృప్తి (3)
- 13) ముక్కునెన ముక్క (3)
- 14) అడ్డా (4)
- 16) ఏదైనా తీవ్రమైన సమయ తరాల తరబడి  
ఉంటే దానిని రగులుతున్న .... అనడం  
రివాజు (5)
- 17) మార్పు (5)
- 19) పొలం దున్నేది తలకిందులైంది (3)
- 22) పసిడి (3)
- 23) ఆనందం, పండుగ (3)
- 26) కోపం (2)

# పదరసం - 511

1		2		3		4		5	6
				7					
8			9					10	
					11				
12	13		14					15	16
17			18				19		
20							21		
		22		23					
24				25				26	
	27						28		

### పదరసం - 510 సమాధానాలు

పొ <sup>1</sup>	ర	పొ <sup>2</sup>	చా	లు <sup>3</sup>		చి <sup>4</sup>	త్త	రు <sup>5</sup>	వు
దు		ల		రి <sup>6</sup>	హ	ల		పు	
పు <sup>7</sup>	ర	మా	యిం	చు		వ <sup>8</sup>	ల్ల	కా	దు <sup>9</sup>
		రు		కా <sup>10</sup>	క	లు			త్త
గ్గ <sup>11</sup>	డి		పొ <sup>12</sup>	ట్ట		ప		ద <sup>13</sup>	
కు		ని <sup>14</sup>			త <sup>15</sup>	ల	మా	ని	కం
అం <sup>16</sup>	త	ర్య	పొ	ని <sup>17</sup>		వ		కు	
డు		ణం		పు		లు <sup>18</sup>	ము <sup>19</sup>	డు	ఇ <sup>20</sup>
ర <sup>21</sup>	చు <sup>22</sup>		టీ <sup>23</sup>	రు	వ <sup>24</sup>		త్త		టు
	ప <sup>25</sup>	న్న	గం		న <sup>26</sup>	డ	వ	డి	క



జాతీయ ఉత్తమ నటి  
విజయశాంతి పదిహేనేళ్ల

గ్రాఫ్ తర్వాత మహేర్ బాబు సలిలేరు నీకెప్పరు'  
సినిమాతో పదేళ్ల క్రితం లీ-ఎంట్రీ ఇచ్చింది.  
ఆ తర్వాత మళ్ళీ ఇప్పుడు కళ్యాణ్ రామ్ మూలీ  
అర్జున్ సన్మాఫ్ వైజయంతిలో కీలక పాత్ర పోషించింది.  
35 సంవత్సరాల క్రితం వచ్చిన 'కర్తవ్యం' సినిమాలో  
పాపీఎస్ వైజయంతిగా నలీంచి జాతీయ పురస్కారం  
అందుకుంది.

# ఆకట్టుకంగి భావాద్వేగాల మైజెజయంతి

**మధ్యీ** ఇప్పుడు అదే తరచు పాత్రము ఆమె  
పోషించే సరికీ సహజంగానే ప్రైక్సులకు 'అర్జున్'  
సన్మాఫ్ వైజయంతి' సినిమా మీద ఆసక్తి కలిగింది.  
ఇక కళ్యాణ్ రామ్ విషయానికి వస్తే... అతనికి  
విజయాల కంటే అపజయాలే ఎక్కువ. అయినా  
మండమ తిప్పకుండా ముందుకు సాగుతున్నాడు.  
విభిన్నమైన కథలను ఎంపిక చేసేకుంటున్నాడు.  
అవకాశం చికిత్స తన సాంత బ్యాసర్ ఎస్టీఆర్ ఆఫ్  
మీద కూడా సినిమాలను నిర్మిస్తున్నాడు. అయితే...  
'బింబిసార' చిత్రం తర్వాత వచ్చిన 'అమిగోస్',  
'డెవిల్' చిత్రాలు ఆశించిన స్థాయిలో ఆడలేదు.  
దాంతో కళ్యాణ్ రామ్ ఆచిత్పుచి అడుగులు వేస్తూ,  
'అర్జున్ సన్మాఫ్ వైజయంతి' మూలీకి గ్రీన్ సిగ్చూర్ ఇచ్చాడు.

కథ విషయానికి వస్తే... పాపీఎస్ ఆఫీసర్  
వైజయంతి (విజయశాంతి) తన కాడుకు అర్జున్  
(కళ్యాణ్ రామ్) కూడా తనలాగి పాపీఎస్ కావాలని  
కలలు కంటుంది. కోస్ట్ గార్డ్ ఆఫీసర్ అయిన అర్జున్  
తండ్రి విశ్వనాథ్ (అనంద్)ను స్ఫుర్త మహంకాళి,  
అతని తమ్ముడు పైడితల్లి పూత్య చేసేసారు. చట్టంలోని  
లొసుగులను అడ్డం పెట్టుకుని ఇంక వడకుండా  
తప్పించుకుంటారు. దాంతో అర్జున్ ఆవేశంతో  
పైడితల్లిని కోర్టు ఆవరణలో కొట్టడంతో అతను  
చనిపోతాడు. చట్టాన్ని చేతుల్లోకి తీసుకోవడం కర్ఱీ  
కాడుకును కోరుతుంది. నరరూప రాజునుడైన  
మహంకాళి నుండి మత్తుకారులను కాపాడటం  
కోసం అర్జున్ సిద్ధపడతాడు. మైజెజాలోని అరావక  
శక్తుల ఆపకట్టించడానికి అతనే ఓ సమాంతరం  
ప్రభుత్వాన్ని నడుపుతుంటాడు. ఇదిలా ఉంటే...

గతంలో వైజయంతి అర్పే చేయడంతో జ్ఞాలు ప్రాతమ  
పరాన్ (సోప్లార్ భాన్) అక్కడ నుంచి తప్పించుకుని  
వచ్చి ఆమెను హాత మార్చులను కుంటాడు.  
మహంకాళి అక్కయాలకు అర్జున్ ఎలా అడ్డకట్ట  
వేశాడు? తల్లిని పరాన్ బారి నుండి ఎలా  
కాపాడాడు? ఈ మొత్తం వృపహరంలో కొత్తగా  
వచ్చిన పోలీస్ కమిషనర్ (శ్రీకాంత్) పాత్ర ఏమిటీ?  
అనేది ఈ చిత్ర కథ.

'అర్జున్ సన్మాఫ్ వైజయంతి'కి విజయశాంతి గ్రీన్  
సిగ్చూర్ ఇచ్చిందంటే ఈ కథలో ఏదో ప్రత్యేకత ఉండి  
ఉంటుందని ప్రేష్టకులు భావించారు. అయితే  
అలాంటే మీ ఇందులో కనిపించదు. రూబీన్ యాక్షన్  
డ్రామాగానే దర్శకుడు ప్రదీప్ చిలుకూరి దీన్ని  
తెరకెక్కించాడు. నిజానికి విజయశాంతి, ఆమె  
కాడుకు కళ్యాణ్ రామ్ మధ్య భావోద్ఘోగాలను ఇంకా  
అడ్డతంగా పండించోచ్చు. ఆ ప్రయత్నం జరగలేదు.  
సెంటిమెంట్ సీన్స్ మీద కంటే కూడా యాక్షన్  
ఎపిసోడ్స్ మీదనే ప్రదీప్ ఎక్కువ ర్యాప్ పెట్టాడు.  
పాపీఎస్ అధికారిణిగా ఇటు వైజయంతితో చేయించిన  
పైట్స్ ఒక ఎత్తు అయితే... చట్టాన్ని తన చేతుల్లోకి  
తీసుకుని అర్జున్ చేసే పోరాటాలు మరో ఎత్తు.  
దాంతో సినిమా ప్రారంభం నుండి ముగింపు వరకూ  
ఒకే తరఫోలో సాగిపోయింది. పీఎస్ పీఎస్ ఇప్పుడు  
అనుబంధాన్ని కూడా బలంగా చూపించలేక  
పోయారు. క్లయిమాక్స్ సీన్ ఆడిమెన్స్ ను ఓ వేరకు  
పోకు గురిచేసేదే అయినా... అప్పటికే యాక్షన్  
డోస్ ఓవర్ కావడంతో సీరసించిన ప్రేక్షకులను అది  
పెద్దంత సంభమును కలిగించాడు.

నటీనటుల విషయానికి వస్తే... విజయశాంతి  
ప్రతిభగల నటి. ఎలాంటి పాత్రలనైనా అవలీలా

చేయగలదు. ఇక పోలీస్ ఆఫీసర్ పాత్రము ఇస్తే...  
అది మరో రేంజ్లో ఉంటుంది. ఈ సినిమాలోనూ  
అమెపై చిత్రికరించిన పోరాట సన్నిఖేశాలు క్రిస్టీగా  
బాగున్నాయి. యాక్షన్ విషయంలో విజయశాంతిని  
సరిగ్గా ఉపయోగించుకున్న దర్శకుడు సెంటిమెంట్  
విషయంలో ఆమె నుండి ఆశించిన స్థాయిలో  
నటను రాబట్టులేకపోయాడు. నిజానికి బలమైన  
సన్నిఖేశాలను రాసుకోలేకపోయాడు. కళ్యాణ్ రామ్  
నైతం యాక్షన్ మీదనే ఎక్కువ ఫోకన్ పెట్టాడు.  
పీఎస్ ఇంట్ సాయి మంజీల్ కరి ఇందులో పెద్దంత  
ప్రాధాన్యం ఉన్న పాత్ర కాదు. మిలన్ పాత్ర పోషించిన  
బాలీవుడ్ నటుడు సోప్లార్ భాన్కూ పెద్దంత  
ప్రాధాన్యం లేదు. ఇతర ప్రధాన పాత్రధారులలో  
మెప్పించింది శ్రీకాంత్, వృధ్మి మాత్రమే. పీఎస్  
తండ్రిగా అనంద్ నటించాడు. అజనీన్ లోకనాథ్  
సమకూర్చిన స్ఫుర్తాలు ఏమంత గొప్పగా లేవు. సేపట్ట  
సంగతం సన్నిఖేశాలను ఎలివేల్ చేసేలా ఉంది.  
రాంప్రసాద్ సినిమాలో బాగుంది. సంభాషణలు,  
యాక్షన్ కౌరియాగ్రథీ చెప్పుకోదగ్గవి. మూలీ  
తైలర్లోని సెంటిమెంట్ సీన్ చూసి... ఇది  
తీవ్రీకాడుకుల సెంటిమెంట్ మూలీ అనే భావనతో  
ధియేటర్కు వస్తే... కాస్తంత నిరాశకు గురి కాక  
తప్పదు. అయితే... యాక్షన్ సినిమాలు ఇప్పుడే  
వారికి ఓ మొస్తురుగా 'అర్జున్ సన్మాఫ్ వైజయంతి'  
నచ్చే ఆస్ట్రేరియాలేదు. నిర్మాతలు అశోక వర్ధన  
ముప్పు, సునీల్ బలసు భర్తకు వెనుకుడు  
నిర్మించారు. కానీ మితిమీరిన హింసకు ప్రాధాన్యం  
ఇప్పుడు తో ప్రాప్తిమిలీ ఆడియోన్ నుండి ఆశించిన  
స్థాయిలో స్పుర్తమన కర్పొంది.

**అర్పించి, సినియర్ ఫిల్మ్ జర్జలిస్ట్**

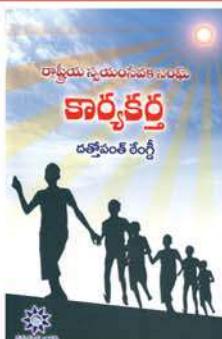
## మే 2 నుంచి కేదార్నాథుని దర్శనం

పరమ పవిత్రమైన శ్రీ కేదార్నాథ్ ధామ ద్వారాలు మే 2న తెరుచుకుంటాయని బద్రీనాథ్-కేదార్నాథ్ దేవస్థానం కమిటీ - బీకేటీసి అధికార ప్రతినిధి ఏప్రిల్ 18న తెలిపారు. ఈ మేరకు ఒక అధికారిక ప్రకటన విడుదల చేసారు. తదనుగుణంగా శ్రీ బద్రీనాథ్ ధామ్ తలుపులు మే 4న, శ్రీ మహిమహాశ్వర్ దేవస్థానం (రెండవ కేదార్) ద్వారాలు మే 21, శ్రీ తుంగ్నాథ్ దేవస్థానం(మూడవ కేదార్) తలుపులు మే 2న తెరుచుకుంటాయి. చార్మధామ్ యూత్ర హిందూ తీర్థయాత్రల్లో అత్యంత కీలకమైనది. భక్తులు చార్మధామ్ యూత్రలో భాగంగా నాలుగు పవిత్రమైన హిమవత్తీ పర్వత పుణ్యక్షేత్రాలైన యమునోత్రి, గంగోత్రి, కేదార్నాథ్, బద్రీనాథ్లను సందర్శించుకుంటారు. హిందీ భాషలో ‘చార్మ’ అంటే నాలుగు, ‘ధామ్’ అంటే ధార్మిక గమ్యస్థానాలు అని అర్థం. పెద్దలు చెప్పినదాని ప్రకారం ఎవరైనా చార్మ ధామ్ యూత్రను గుడిలో ప్రదక్షిణ చేసినట్టుగా చేయాలి. డాని ప్రకారం యూత్ర యమునోత్రి నుంచి మొదలవుతుంది. ఆ తర్వాత గంగోత్రి, కేదార్నాథ్ల మీదుగా ఎట్టకేలకు బద్రీనాథ్ వద్ద సంహర్షమవుతుంది. భక్తులు చార్మధామ్ యూత్రను రోడ్సు, పోలికాపోర్ సేవలను పొందడం ద్వారా చేయవచ్చు. భక్తుల్లో కొండరు దో ధామ్ యూత్ర అంటే రెండు పుణ్యక్షేత్రాలు కేదార్నాథ్, బద్రీనాథ్లను సందర్శించుకుంటారు.

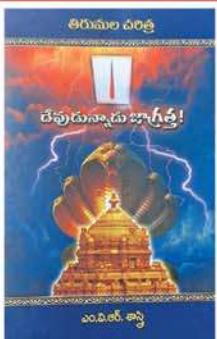


# జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం

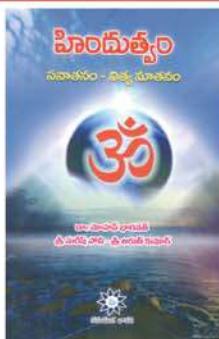
## మీరు తప్పక చదివి, పణివుంచిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు



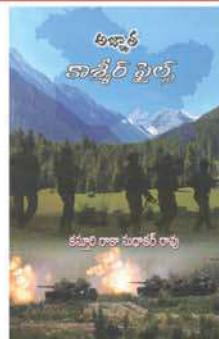
వెల : ₹.300/-



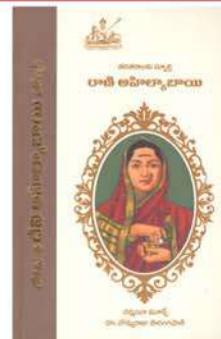
వెల : ₹.300/-



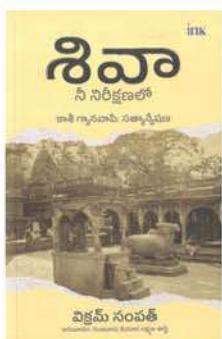
వెల : ₹.100/-



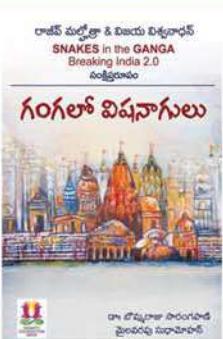
వెల : ₹.160/-



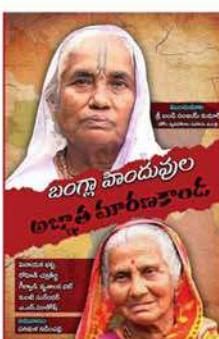
వెల : ₹.200/-



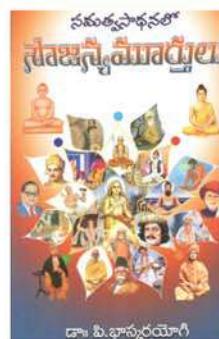
వెల : ₹.499/-



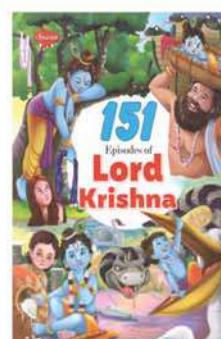
వెల : ₹.300/-



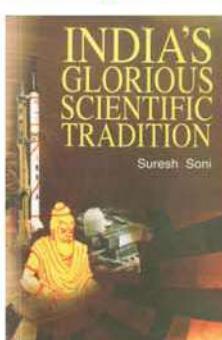
వెల : ₹.120/-



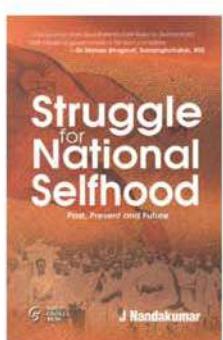
వెల : ₹.300/-



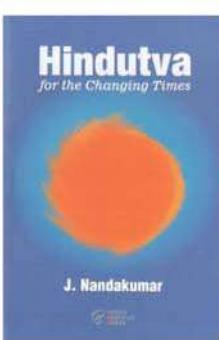
వెల : ₹.180/-



వెల : ₹.350/-



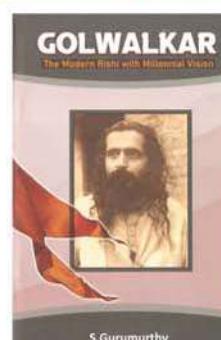
వెల: PB ₹.550/-



వెల : ₹.450/-



వెల : ₹.699/-



వెల : ₹.150/-

**పై పుస్తకములకు మరియు క్రొత్త, పొత నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సంప్రదించండి**

**ఫోన్ ద్వారా మీకు కావలసిన పుస్తకాలు తెలియజేయండి! లిజప్టరు పోస్ట్స్లో అందుకోండి!!**

**సాహిత్య నికేతన్ : కేవసిలయం, బరత్తుపురా, 040-27563236, 9290127329, 8179163138**

**వై.ఎం.ఐ.ఎస్. జల్దింగ్, సిజిబి ఆఫీస్ రోడ్, కోల్�టి, హైదరాబాద్, 9440589722.**

**సాహిత్య నికేతన్ : ఏలూరు రోడ్, రామమందిరంపేట, గవర్నరు పేట, విజయవాడ - 2, 8333812687**